

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA
CRÒNICA OFICIAL

SUMARI

	<u>Pàgines</u>		<u>Pàgines</u>
PRESIDÈNCIA	1	Vària.....	16
Assumptes generals.....	1	AGRICULTURA.....	16
Personal.....	1	<i>Escola Superior d'Agricultura</i>	16
Visites i assistència a actes.....	1	Projecte de reorganització de l'Escola Superior d'Agricultura.....	16
CULTURA I INSTRUCCIÓ.....	2	<i>Serveis tècnics d'Agricultura</i>	21
<i>Centres acadèmics</i>	2	Personal.....	21
Institut d'Estudis Catalans.....	2	Serveis de Ramaderia.....	21
<i>Museus, Biblioteques i Arxius</i>	2	Acció Social Agrària.....	21
Personal.....	2	Re població forestal.....	21
Junta de Ciències Naturals.....	2	Serveis de Ramaderia.....	21
Junta de Museus de Barcelona.....	3	Re població forestal.....	22
Escola Superior de Bibliotecàries.....	3	Acció Social Agrària.....	22
Biblioteca de Catalunya.....	7	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT.....	22
Direcció tècnica de Biblioteques Populares.....	7	TELÈFONS.....	24
Biblioteca Popular de Borges Blanques.....	8	Treballs en curs i obres acabades.....	24
» de Canet de Mar.....	8	FERROCARRILS.....	25
» Popular de Sallent.....	8	Treballs en curs i obres acabades.....	25
» » de Valls.....	8	CARRETERES, CAMINS I PONTS.....	26
» » del Vendrell.....	8	Construccions.....	26
» » d'Olot.....	9	Obres de nova construcció.....	26
» de l'Escola d'Indústries Tèxtils.....	9	Reparació i conservació.....	27
<i>Serveis científico-administratius</i>	9	Adquisició de material.....	29
Consell de Pedagogia : Departament d'Ensenya- ment primari i secundari.....	9	Personal.....	30
Mapa Geogràfic i Geològic.....	12	Arbrat.....	30
Oficina d'Estudis Jurídics.....	12	Vària.....	30
<i>Ensenyament</i>	12	Rutes aèries.....	30
Ensenyament Superior:		BENEFICÈNCIA I SANITAT.....	31
Seminari de Psicologia i Pedagogia.....	12	<i>Beneficència</i>	31
Cursos monogràfics d'Alts Estudis d'Intercanvi..	12	Manicomis.....	32
Ensenyament Normal.....	14	Juntes de Govern dels Establiments de Benefi- cència:	
Ensenyament primari.....	14	Girona.....	32
Ensenyament Provisional:		Lleyda.....	34
Escola d'Infermeres-Auxiliars de Medicina.....	14	<i>Sanitat</i>	35
Ensenyament tècnic-industrial:		POLÍTICA SOCIAL.....	36
Escola local d'Indústries de Canet.....	14	HISENDA.....	36
Escola Elemental del Treball.....	14-15		
Ensenyament artístic:			
Escola Catalana d'Art Dramàtic.....	15		
Ensenyament comercial:			
Escola d'Alts Estudis Comercials.....	15		
Serveis de difusió i vulgarització:			
Extensió d'Ensenyament tècnic.....	16		

CRÒNICA OFICIAL MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANV II

GENER MCMXXI

NÚM. 1

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Fer constar en acte la satisfacció amb què el Consell ha vist l'elecció del Conseller D. Francesc d'A. Bartrina per al càrrec de Senador en la província de Girona.

— Donar-se per enterat d'una comunicació del Banc de Barcelona, regraciant la que se li trameté per acord del dia 29 del passat mes de desembre.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

Donar-se per enterat d'una comunicació del Reial Club Marítim, regraciant la copa que els fou concedida.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Donar-se per enterat d'un telegrama donant compte de la mort del Diputat de la Mancomunitat D. Joan Sarradell i Vila, víctima d'un accident automobilista, i que consti en acte i sia comunicat a la família el sentiment de la Corporació.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Procedir a l'examen-revisió previst en l'art. 15 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, pel que fa referència a l'empleat D. Carles Soldevila i Zubiburu, Cap de Negociat adscrit a la Secció segona del dit Departament, per complir-se dintre el mes de gener els cinc anys des de la data del seu nomenament, designant-se per a constituir el Tribunal el Conseller D. Josep Cabcercan, el Diputat provincial D. Pelai Vidal de Llobatera i el Cap del Departament D. Llienç Collado.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Notícies i documents

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El dia 2 de gener el Sr. Vidal de Llobatera assistí, en representació del senyor President, a la festa que

Nostra Parla organitzà per a la Diada de la Llengua Catalana.

— El Sr. Roma assistí el dia 9 al banquet que anualment ofereix la Quinta de Salut La Alianza a les autoritats i protectors.

— El dia 15, el Sr. Grañé assistí a l'acte de remesa del premi que l'Excm. Ajuntament de Barcelona va concedir a l'Arquitecte Sr. Sagnier per l'edifici de la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Vellesa, i al migdia, el senyor President de la Mancomunitat, assistí al banquet del Ritz que la Junta de la Caixa oferí al senyor Sagnier.

— El dia 15, el Cap del Cerimonial anà a rebre, per encàrrec del senyor President, al Professor italià Sig. Levi-Civita.

— El dia 16, el Sr. Massó i Llorens assistí a la inauguració de les conferències culturals que es donaren en el Centre Moral Instructiu de Gràcia.

— El dia 21, l'Excm. senyor President de la Mancomunitat assistí, acompanyat del Cap del Cerimonial, al banquet de l'Hotel Ritz, amb què el Círcol Artístic obsequià al Director de Belles Arts de Bèlgica M. Lambote, vingut a Barcelona amb motiu de l'Exposició d'Art Belga.

— El dia 22, el Sr. Grañé assistí a l'acte de l'enterrament de l'Inspector de Policia Sr. Espejo, que morí assassinat.

— El mateix dia 22, l'Excm. senyor President de la Mancomunitat assistí a la solemne inauguració, al Palau de Belles Arts, de l'Exposició d'Art belga. L'acompanyaren els Diputats de la Mancomunitat Srs. Grañé i Pich i Pon i el Cap del Cerimonial.

— El dia 23, el Conseller Sr. Bartrina, en representació del senyor President, i acompanyat del Secretari del Consell Sr. Sans i Buigas i del Cap del Cerimonial, assistí a la recepció que amb motiu d'ésser el sant de S. M. el Rei D. Alfons XIII, es celebrà a la Capitania General.

A la nit, l'Excm. senyor President de la Mancomunitat, acompanyat del Cap del Cerimonial, assistí al banquet donat al Ritz pel Cos de la Noblesa Catalana.

— El dia 19, l'Excm. senyor President assistí a l'ofici que celebrà de pontifical l'Il·lm. senyor Bisbe de la Seu, Dr. D. Justí Guitart, al temple de la Sagrada Família.

MOVIMENT DE L'ARXIU DE LA MANCOMUNITAT

Les trameses de publicacions fetes per aquest Departament durant l'any 1920, sumen 16,441.

Aquests volums han estat tramesos en la forma següent:

Al Dr. D. Antoni Aleu, de Buenos Aires, per a les Biblioteques i Centres culturals de les Repúbliques sud-americanes, 1,680; a les Biblioteques i Centres culturals nord-americans, 1,623; a les Biblioteques i Centres cultu-

ral de la Illa de Cuba, 2,489; a la Biblioteca de Catalunya, 401; a les autoritats locals, 190; en col·leccions parcials als Diputats i autoritats, 278; en col·leccions totals per a Biblioteques Populars de la Mancomunitat, senyors Diputats, Associacions i Corporacions oficials i particulars, 1,890; a Biblioteques i personalitats d'Europa, 4,613; Tramesa del núm. 1 de la CRÒNICA, 1,762; tramesa del núm. 2, 750; i tramesa del núm. 3, 765.

La correspondència contestada amb motiu de les esmentades trameses suma la xifra de 441 lletres.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Notícies i documents

SECCIÓ DE CIÈNCIES

Sessió del dia 12 de gener. — És donat compte de l'estat de les publicacions de la Secció, en la següent forma: El volum corresponent a l'any 1919 dels *Treballs de la Societat de Biologia* és ja imprès i s'està enquadernant. L'estudi sobre *Neuròpters*, del P. Navàs, i el fascicle III del vol. III de la *Flora de Catalunya* estan compostos. I el treball d'En Juli Palacios sobre propietats dels gasos ultraenrarits que ha de publicar-se en la *Col·lecció de Física i Matemàtica* que dirigeix el Sr. Terradas, està pròxim a sortir.

És donat així mateix compte de sengles comunicacions de la revista *Afrisa*, de la Junta de Ciències Naturals i dels senyors Directors dels Seminaris de Filosofia i Fisiologia.

El Sr. Bofill i Pichot presenta a la Secció un treball del Sr. San Miguel de la Càmera, titulat *Estudi Petrogràfic sobre algunes roques de Caldeses*, per a ésser publicat en els *Arxius de l'Institut de Ciències*.

S'autoritza al Sr. Pi i Suñer per a ordenar tot seguit la impressió del volum dels *Treballs de la Societat de Biologia* corresponents a l'any 1920.

Finalment, s'acorda per unanimitat designar al senyor N'Eduard Fontseré per a omplir la vacant de la Secció, i proposar-lo a la primera junta general que l'Institut celebri, quedant-ne encarregat el Sr. Bofill i Pichot.

SECCIÓ FILOLÒGICA

CONFERÈNCIES DE MOSSÈN A. GRIERA

En el curs de lingüística organitzat a Bilbao per la Societat d'Estudis Vascos, els dies 3, 4 i 5 de gener, Mn. A. Griera, de l'Institut d'Estudis Catalans, donà tres conferències sobre els següents temes:

I. — 1. Estat actual dels estudis lexicogràfics. — Les etimologies. — Els estudis onomasiològics. — Els diccionaris.

2. Sistemes seguits per a la confecció dels diccionaris. — Les enquestes dialectals i els col·laboradors. — El diccionari ideal.

II. — 1. La toponímia. — Estudis de noms de lloc.

— L'ur classificació, comparació i interpretació dels noms de lloc.

2. Paraules i coses. — Importància de l'estudi de la forma i estructura dels objectes per a explicar l'origen de les paraules.

III. — 1. La Geografia lingüística. — Estat actual dels estudis de geografia lingüística: les monografies dialectals. — L'estudi de les fronteres lingüístiques: el factor històric i el factor etnogràfic. — La geografia de la llengua.

2. Els Atlas lingüístics: l'Atlas lingüístic de França: la seva confecció. — Estudis derivats d'aquesta obra i la seva importància. — Revisió dels mètodes filològics seguits fins ara. — L'Atlas lingüístic de Catalunya.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIS

BIBLIOTEQUES

Acords del Consell Permanent

PERSONAL

Acordà el Consell:

Als efectes de la intervenció general de la Mancomunitat, i segons proposta de la Ponència d'Instrucció pública, fer constar que en mèrits de la nova assignació que es va fer en els sous de les Bibliotecàries, per acord de 25 de novembre de 1920, l'Auxiliar D.ª Maria Montaner i Serra passà a disfrutar 2,000 pessetes.

(*Sessió del dia 13 de gener de 1921.*)

Notícies i documents

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

MUSEU

En el Departament de Botànica del Museu de Ciències Naturals, tingué lloc el dia 13 de gener un homenatge íntim al Dr. En Joan Cadevall i Diars, membre honorari de la Junta, amb motiu de la recepció oficial del seu Herbari cedit al Museu pel juny de 1919. El senyor President de la Junta de Ciències Naturals, D. Lluís Nicolau d'Olwer, féu l'elogi del Dr. Cadevall, que pel seu estat de salut no assistí a l'acte.

L'Herbari Cadevall està integrat per 8,097 exem-

plars, catalans en llur gran majoria, que són els que l'autor de la *Flora de Catalunya* ha utilitzat per a redactar les descripcions, i per tal motiu, d'una gran valor documental. L'Herbari Cadevall queda instal·lat en el Departament de Botànica del Museu, catalogat i ordenat, i disposat en cent vuitanta volums per a la consulta pública.

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte de la reunió celebrada el dia 7 del present gener. — Fou presidida accidentalment per l'Il·ltre. senyor D. Lluís Nicolau d'Olwer, amb assistència dels Il·ltres. Srs. D. Josep Barbey, D. Mannel Puxà, D. Mannel Vega i March, D. Manuel Rodríguez Coñola, D. Ricard Canals, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Secretari D. J. Polch i Torres.

Aprovades les resolucions proposades per la Comissió especial de Biblioteca, s'adquireixen diverses obres il·lustrades i s'encomana el ministre d'altres.

Satisfes als llibrers Srs. Champion, de París, i Hoëpli, de Milà, les restes pendents dels llurs respectius comptes.

Adquirir, segons proposta de la Comissió especial d'Art Contemporani, un paisatge a l'oli d'En Martí i Alsina; un retrat-bust, d'home jove, atribuït a Fortuny; dotze bocets d'En Benet Mercader; vuit obres més d'En Fortuny, a saber: un interior a l'oli, amb dues figures de dama assegudes prop d'un brasero, i una figura de cavaller, a peu dret, vestint casacó; altre interior rústec, *pendant* de l'interior, amb una camperola davant la llar i un soldat flamenc; una aquarel·la representant una platja africana, amb un grup de moros sobre l'arena i un d'ells a cavall; un auto-retrat de l'autor, jove; una aquarel·la, primera prova de la «Ronda de nits»; dos croquis a la ploma, parcialment aquarellats, estudis de cap de moro, i altre estudi a la ploma de potes de cavalls.

Traslladar al senyor Cap de l'Oficina de Conservació, la comunicació rebuda del senyor Conservador del Palau de Belles Arts, referent a la necessitat de reparar una canyeria rompuda que produeix humitats en la part baixa de la torre dreta de la façana.

Remetre a la Comissió corresponent la relació de la inversió de quantitats destinades a la custòdia de les excavacions d'Empúries durant la finida temporada i dels treballs d'excavació en l'any 1920.

Interessar del M. Il·ltre. Sr. President de la Comissió Municipal de Foment el prec acordat de què els sia tret el color que ha estat aplicat sobre les estàtues que decoren el monumental Saló de Sant Joan.

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Per disposició del Consell Permanent de la Mancomunitat, l'Escola Superior de Bibliotecàries organitzà una sèrie d'actes culturals per a la major il·lustració i estímul de les bibliotecàries de Catalunya, aplegades per tercera vegada a Barcelona els dies 20, 21, 22 i 23 del passat desembre.

S'encarregaren de fer la crònica d'aquests actes les alumnes de l'Escola Srites. Abadal, Banià, Barrera, Coll, Geronés, Lasalle, Miquel, Oliver, Parellada, Rexach, Sabanés, Tomàs i Tribó; i un extracte dels reports llurs és la següent relació:

Dia 20, a les sis de la tarda. — Reunides en el Saló de Sant Jordi les bibliotecàries i les alumnes de l'Escola, amb el senyor Secretari del Departament tècnic i professional En Rafael Campalans, el Director tècnic de Biblioteques En Jordi Rubió, el Director accidental de l'Escola En Lluís Segalà, la Secretària accidental Na

Consol Pastor i el President del Patronat de la Biblioteca de Canet de Mar Sr. Serra, foren immediatament rebudes per l'Excm. President de la Mancomunitat de Catalunya D. Josep Puig i Cadafalch.

Feu la presentació el Director tècnic, qui palesà al President l'adhesió i l'agraïment que li professaven tots els presents pel molt que ha fet per l'Escola Superior de Bibliotecàries i per la creació de les Biblioteques Popolars.

El President agrai aquestes manifestacions del senyor Rubió, adreçà paraules d'afecte i encoratjament a les bibliotecàries i alumnes, i acabà deuenant que li fossin presentades individualment.

Eren quasi bé les set quan es donà per acabada la visita, de la qual n'exiren molt complacudes totes les persones que hi van concórrer.

Dia 21, a dos quarts de deu del matí. — El Sr. Massó Torrents començà la sèrie de conferències, dissertant magistralment sobre el tema *Inicis de la poesia catalana*. El tema triat per aquesta conferència — digué el senyor Massó — m'estalviarà de dir res del desenrotllament de la nostra llengua, ni de la romanització, ni de les dues invasions germàniques, ni de la dels sarraïns. La llengua la suposarem nascuda i a punt de treure florida. No en destriarem els sediments que les diverses invasions varen deixar-hi, tan migrats, llevat de la llatina que li ompla gairebé tot el lèxic. L'església i l'imperi ja hauran acceptat la llengua de la vençuda Roma; i mentre en els documents de tota mena regna l'ús exclusiu del llatí, les llengües parlades es modifiquen i s'entrelliguen les unes amb les altres com a cosa viva, i es transparenten fortament en la llengua escrita. Les frases pronunciades pels testimonis, transcrites pels notaris, són cada vegada més llargues i més expressives. Cada llengua es va dibuixant fins que es fixa en l'escriptura. Mentre els homes en els documents diuen coses útils, interessa sempre la filologia; quan es preocupen de la manera com les diuen, neix una literatura.

La forma poètica: arrels antigues. El *versus saturnius* dels soldats romans. La himnologia de l'església cristiana. Entre quines classes de Roma es reclutaren els primers cristians? Era entre els llatins el ritme de quantitat pels doctes i el d'accent pels indoctes? La poesia llatina imperant també en els monestirs. Quin degué ésser el primer poeta que va servir-se d'una llengua vulgar o bé parlada? Diu el Dant (*Vita Nuova*, XXV) que el primer que va compondre en vulgar va ésser perquè la seva dama no entendria els versos llatins. («E lo primo que comenciò a dire siccome poeta volgare si mosse però che volle fare intendere le sue parole a donna alla quale era melagevole ad intendere i versi latini.»)

Quin és el misteri de la forma poètica amb la qual comença la història literària en la infància de molts pobles? Sentiment i recerca d'un fi mnemotècnic. L'acoblament de versos resta més temps en la memòria que no pas una frase en prosa. La cançó popular tradicional tramesa per les generacions oralment abans d'ésser escrita. Sentiments èpic i líric: unitat de forma en l'un, varietat de formes en l'altre.

La llengua i la poesia dels trobadors. Poesia lírica i cortesana. Els poetes catalans i el llemosí; altres noms. De la llengua i de la poesia provençal es pot dir que els catalans en son hereus. Quan les formes d'aquella escola, en plena decadència, ja no influïen en lloc, perduren a casa nostra tot el llarg de la producció poètica catalana. Sorpren l'extensió de la poesia dels trobadors: migdia de França, Catalunya, nord d'Itàlia. Influència en altres països. En les obres de provençals, catalans, aquitans i gascons es transparent-

taven certes diferències de lèxic i algunes expressions peculiars de cada regió, però tal es creia una mateixa la llengua poètica que durant el millor període (segle XI) costa gran treball distingir el país on han estat produïdes les obres que ens han arribat anònimes. Tal era la força de la llengua poètica que àdhuc la poesia religiosa destinada a ésser cantada davant de poble català n'està tota impregnada (per exemple: el tropas de Sant Esteve i de Sant Joan, els cants de pelegrins a Montserrat, les obres *Flor de paradís*, i *Verge de les verges*, la d'Ager, *Augals Senyora* i tantes d'altres).

Aire popular d'algunes obres de trobadors. Les danses, poesia de metre mogut, les represes. Examen d'algunes poesies del nostre poeta Guillem de Bergadà i Cerverí de Girona. Caràcter d'algunes d'aquestes obres de caient popular. Lectura de dues poesies amb represa (sàvies i de rima perfecta com sempre ho són les dels trobadors) de Guillem de Bergadà i d'En Cerverí de Girona.

La concurrència, que omplia quasi bé l'espaiosa Sala del Patronat d'Estudiants, premià amb sos aplaudiments l'acurada labor, abundantíssima en dades noves i interessants, del Sr. Massó Torrents.

A les onze del matí. — Mn. Higiní Anglès donà la seva interessant conferència sobre *La Tradició musical catalana*, amb il·lustracions musicals.

El passat musical — digné — és encara verge i s'han fet fonèsses les seves joies més preuades. Per falta de dades més antigues ens haurem de situar de ple en el moment en què l'escola musical catalana és un fet, i el seu centre l'escola gregoriana de Ripoll.

Jofre el Pilós fundà aquest monestir l'any 888; en fer la dedicació de Santa Maria donava entre altres coses un *missal* i un *lectionari*; en 890, a propòsit de l'església de Sant Pere de Ripoll, donà l'*Hepateuc*, o sigui el llibre de chor per als divinals oficis. Aquests llibres són potser l'iniciament musical de Ripoll. El cant popular existiria com arreu del món; però fora del repertori litúrgic, poca cosa se'n sap amb certesa d'aquells dies.

Hi ha en la tradició musical catalana, dos fets històrics a senyalar, els quals marquen les fites d'aquesta tradició des de la reconquesta fins avui. Primer fet: Borrell II de Barcelona, passant per l'Aquitània, entrava dins un monestir per tal de resar davant l'Altíssim. L'abat li preguntà si a Espanya encara hi havia bons mestres en l'art, i havent-li respost afirmativament el comte, l'abat li féu comanda que s'emportés al jove Gevert d'Aurillac, més tard Silvestre II, el qual estudià amb Attó, bisbe de Vich, i freqüentà les classes de Ripoll. Segon fet: El bisbe i el comte anaven a Roma acompanyats per Gerbert, el qual deixà corprès al Papa amb la seva ciència, i donat que la música i l'astronomia eren quasi desconegudes a Itàlia aquells dies, segons frase del cronista, el sant Pare notificà al rei de Germània i Itàlia l'arribada a Roma d'un jove vingut de terres catalanes instruït en les arts i principalment en les matemàtiques. Catalunya serveix de guiatge musical artístic en dies que els països francesos i italians en senten fretura, i Ripoll n'és el punt central.

En 1008 l'escola literària, artística i musical de Ripoll entra en son període més brillant mercès a l'abat Oliva, després bisbe de Vich i abat de Cuxà. Com representació plàstica de la cultura musical féu col·locar a la portalada de l'església aquelles escultures que representen música del segle XI. Hi ha el citarista, la flauta de Pan, el corn de caça, la campana i el violí. Un contemporani d'aquest abat, amic seu, li demana que l'ensinistri en l'art musical; no arribant els llibres de música demanats als monestirs veïns, el monjo Oliva escriu son *Breviarium de Musica*, conservat fins avui. I tenim Catalunya amb preceptistes de renom universal.

Ripoll, que trametia emissaris a terres estrangeres com mestres i com deixebles, per força havia de posseir una cultura musical difícil d'imaginar en els nostres dies. Posseïa tretze *antifonaris*, dos *prozaris*, quatre *passioners*, onze *missals*, quatre *leccionaris*, una infinitat de *psalteris* i *himnaris* i cinc *missals toletans*; precisament eren els llibres que contenien el tresor musical de l'església aquells dies en plena florida; els llibres susdits contindrien una formosor de cants inventats i escrits al bell mig de Ripoll. El tractat de música de Boeci, hi corria de mà en mà sense comptar els llibres que prestaven els monjos de Montserrat. Aquestes coses, però, sols es coneixen històricament, els manuscrits de Ripoll existents contenen poca música, això no obstant, és tan certa l'existència de l'escola com la d'aquests llibres. Precisament Dom Maur Sablayrolles, monjo de Besalú, va comprovar una *notació catalana*, pròpia dels nostres monestirs i catedrals en ple segle XI. Sant Felin de Girona, Vich, Lleyda i Montserrat, com els llibres de Ripoll, serven manuscrits curulls de notació neumàtica ben pròpia de casa nostra. El restant d'Espanya sense esma de fer gràfica musical nova, abolit el seu cant moçàrabí, l'emmatllevava al migdia de França; en canvi a Catalunya s'afanyaren a tenir-ne de pròpia bo i acceptant més tard l'aquitànica.

Roma ha acceptat diferents composicions musicals copiades d'aquests manuscrits amb notació catalana. De l'Antifonari montserratí procedent de la Vall d'Aran, hi ha algunes melodies a l'Antifonari romà d'avui, com ha sortit també un Kyrie de l'Antifonari vigatà del segle XI. No fóra estrany que aquest Kyrie, Vich l'hagués rebut de Ripoll. (Es cantà el Kyrie.)

Segle XII. — Al segle XII s'esvaeix aquesta gràfica musical catalana, entrant llavors la notació aquitàna; tenim composicions amb ambdues notacions, s'hi marquen en idèntica pàgina ja a últims del segle XI.

Hi ha una altra mena de cant més humà, però que dona sentor de la terra: són les cançons dels trobadors. La música d'aquests poetes-músics ens ha estat avara, així com la seva poesia ens ha estat generosa i de gran riquesa. (Es cantà *Dona la genser*, de Berenguer de Palazol.)

Segle XIII. — En aquest temps els manuscrits gregorians de Catalunya són ja més nombrosos, tots són amb la coneguda notació aquitàna. Hi ha els de Vich, el cèlebre *Tropari* de Tortosa, els cantoral de Santa Margarida de Mallorca (entre els segles XIII i XIV), el cantoral de Montblanch procedent de Poblet, el ritual de Sant Cugat (1218), el *Breviarium* de Lleyda, etc. És molt interessant un fragment de *discantus* que es guarda a l'Institut d'Estudis Catalans, el qual posa en relleu la tècnica musical de Catalunya.

En aquest temps les catedrals funcionaven amb plena organització del chor; els monestirs, els comtes i els reis de la terra triaven els millors músics arreu del món.

En els nostres monestirs i catedrals prenen gran empenta els *dramas litúrgics*, d'aquesta música, però, no ens arribarà la coneixença fins més tard.

En aquest temps abunden entre nosaltres aquells músics fills de la *música natural*, músics de professió menyspreats pels tractadistes especulatiu, posats fora de la llei i exclosos de l'església, com fa anys escrivia el venerat mestre Pedrell. (Es cantà el *Sanctus*.)

Segle XIV. — A Barcelona funcionen escoles de cant ben formades, el mestre de capella de la Seu té dret sobre totes elles i els joves de divuit anys hi són admesos sense distinció. Llavors Catalunya, voltada de clerecia i monestirs capdavanter del moviment artístic, floreix en tota esplendidesa en l'art de la música. Tot el nostre país està ple d'artistes cantors. En el regnat de Pere III, el Cerimoniós, les cobles de ministrils, o

sigui de música d'instruments, són nombroses. Joan I d'Aragó, al segle XIV, és compositor de marca. A més dels deu ministrils que tenia a son servei, naturals de casa nostra, anava a cercar a la Provença, a França, Flandes i Alemanya els instruments més nous i millors que es construïen, fent venir els *ministrers* més hàbils per sonar-los.

De música sagrada n'hi ha molta: un *Missale mixtum* d'Urgell per son apèndix de seqüències; dos volums d'homilies de la Seu de Barcelona amb cants interesantíssims, etc.

D'arreu de la terra en el segle XIV, i fins en algunes contrades potser ja a finals del XIII, es coneix una composició molt interessant: una epístola parafrasejada en llatí i llengua vulgar anomenada *Els plenchs de Sant Esteve*. Aquestes epístoles es cantaven per Nadal, per Pasqua, etc. Aquesta era cantada a la Missa matinal, dita popular, del dia de Sant Esteve. L'església de Vich havia prohibit aquest costum ja en l'any 1319, però en altres bandes va seguir encara usant-se. (Es cantaren els *Plenchs de Sant Esteve*.)

Important joia per nosaltres són els cants dels romeus del *Codi Vermell* de Montserrat, els quals, a més de contar el ritualisme a seguir durant l'estada dels romeus a la muntanya santa, ens donen uns exemples de ço que podien cantar els pelegrins durant la nit que passaven sense dormir, resant i escoltant el monjo predicador, etc. Entre aquests cants es troba el *Violay a Madona Santa Maria*, és escrit en estil provençal i a cada estrofa es commemora un atribut o reialesa de la Verge Maria. (Es cantà el *Violay Imperayritz*.)

Segle XV. — En les actes capitulars de Barcelona es troba que en aquest temps els canonges, amargats pels flagells que pesen sobre Barcelona i per l'escassetat de mitjans econòmics, parlen de disminuir el culte i la música de la catedral, planyent-se d'haver-ho de fer perquè l'església de Barcelona ha estat sempre en aquest sentit la més remirada i més pulcre en els *orgues i tota mena d'instruments de música*, com anoten els llibres capitulars, per la qual cosa la ciutat fou sempre beneïda. I aquest engrandiment musical de la nostra ciutat és cert, no solament en la Seu, sinó en totes les altres esglésies.

Ara els cants litúrgics gregorians ja van a la fallida i postramat; en canvi, el cant d'orgue i el popular se'ns mostra a meravella. A Tarragona trobarem els *entremeses* de Santa Tecla; a Lleyda, els *misteris sacres*, etc. Entre totes aquestes obres sobresurt el *Misteri d'Elx*, drama de l'Assumpció de la Verge, datat potser del segle XIV, encara que la música sembla més del segle XV.

Mentre Catalunya va empobrint-se, València frueix la riquesa espiritual de la terra. Els misteris i representacions del *Corpus* abunden més allà que a casa nostra.

En la nit de Nadal es feia en les esglésies el drama litúrgic *Els Profetes del Crist*. D'aquest drama s'ha desglossat, i té diferents versions, a la nostra terra el *Cant de la Sibíl·la*, el qual ha estat una troballa de molta importància. S'ha pogut constatar que aquesta cerimònia en 1219 els monjos de Sant Cugat ja la representaven en llur temple a la nit de Nadal; a la Seu de Barcelona fou suprimida a mitjan segle XVI. (S'executà el *Cant de la Sibíl·la*.)

Segle XVI. — A finals del segle XV tenim ja a Catalunya tractadistes de molta vàlua com, per exemple, el valencià Guillem de Puig, però d'aquest temps no es coneix encara sinó les obres de didacticisme musical. En canvi, del segle XVI es coneixen noms il·lustres com de Pere Vila, fill de la diòcesi de Vich, el qual va ascendir a canonge després de molts anys d'ésser organista a Barcelona. Ell va ésser el mestre cabdal de la

música catalana d'aquells dies. Enviava deixebles de la seva escola d'orgue i composició per totes les nostres catedrals. Les seves obres resten incompletes. Mateu Flecha, oncle i nebot; Mn. Joan Brudieu, el cèlebre madrigalista que vingué de França passant tota la seva vida a Catalunya; Pere Riquet, desconegut encara fins avui; Giner Fèrez i Comes, primerament mestre de Lleyda. També es té coneixement de grans organistes de la Seu d'Urgell, de Lleyda, Tortosa, Vich; en aquest temps floreix l'escolania de Montserrat amb el P. Marqués com a capdavanter.

El *Codi vermell* de Montserrat dona ja un cant amb el doble text català i llatí; però es veu que el poble canta en llatí i la clerecia en català; d'aquest temps es coneix també un cant amb el doble text, però aquí la clerecia canta en llatí i el poble respon en català. Es cantava a la Seu d'Urgell en temps de secada. Tots els pobles del voltant pujaven a la Seu, on feien nou professions al voltant de la ciutat, i l'últim dia, ja nit entrada, els canonges treien el cos de Sant Ermengol, advocat de la pluja, i sortien de la ciutat entonant cants de penediment. En trobar-se lluny de poblat, era quan els clergues cantaven aquesta cançó en llatí, a la qual els fidels responien en català. (Es cantaren les *Pregàries per la pluja*.)

Segles XVII i XVIII. — Per unes taules cronològiques fetes de les capelles musicals de la Seu d'Urgell i Santa Maria del Mar de Barcelona, s'ha pogut constatar que a finals del segle XVI l'església tolera l'entrada d'alguns instruments: contrabaix, corneta, etc., i això s'estén per tota la nostra terra durant el segle XVII. En aquest temps Joan Pau Pujol, Marcià Albareda, Anton Bru de Tortosa, Josep Reig de Santa Maria, etc., són els grans mestres; a Montserrat el P. Marqués ha aplegat molts deixebles; els organistes Cabanilles, concertista a França; Elias, Espelt, etc., han deixat un gran tresor de música d'orgue. En general, la música del segle XVII la tenim quasi tota, exceptuant la música d'orgue. (Es cantaren les *Cobles en llaor de la Passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist*.)

En el segle XVIII cal recordar el P. Antoni Soler d'Olot, Joan Vila del Pi i els organistes exigits de Montserrat i escampats per Espanya. (Es cantaren l'*Anunciata*, *El Nadal del Pecador*, *El comte l'Arnau*, *Catarina*, *Amor primera*, *El Rossinyol*, *Maria*, *Pau Riera*, *La flor del llorer*, *Choral*.)

Les il·lustracions musicals de la conferència foren cantades per les senyorettes alumnes Coll, Lasalle i Rexach, i acompanyades al piano pel propi Mn. Anglès.

El conferenciant fou aplaudidíssim, per la nombrosa concurrència, i per a complaure-la donà a conèixer alguns cants amb què el poble sol amenitzar els treballs agrícoles.

A les quatre de la tarda. — Sots la presidència del Director-tècnic de Biblioteques Populars, i amb assistència del Sr. Alexandre Gall, Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari, del Professor de l'Escola En Ramon d'Alós, dels membres dels Patronats Sra. Francesca Bonnemaison, vídua de Verdager, i Srs. Serra, Fers, Busquets i Martinell, es reuniren totes les bibliotecàries revalidades, per escatir els problemes presentats en el funcionament de les Biblioteques. Els temes foren els següents: Els llibres per a infants. És convenient que els infants tinguin hores de lectura i sala a part? Intercanvi de llibres entre les Biblioteques Populars. Lots circulants. Estimular els donatius en metàl·lic entre els lectors desitjosos de què es facin certes adquisicions. Lectures públiques de caràcter elemental. Modificacions a introduir en les subscripcions servides a cada Biblioteca. Mitjans per abaratir el préstec de llibres de la Biblioteca de Catalunya. Adquisicions de llibres.

A les deu del vespre. — A la Sala de Festes de la Mancomunitat de Catalunya, ornada amb gust exquisit, i amb una nombrosa concurrència, en la qual figurava l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat amb sa distingida família, fou representada pels alumnes de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, la formosa comèdia de Molière *L'Amor metge*.

L'Adrià Gual, com a Director de la susdita Escola, féu la presentació dels seus deixebles, i en nom d'aquests oferí la representació a les senyorettes bibliotecàries; a des nostres germanes, digué, ja que les respectives escoles tenen una mateixa mare i contribueixen igualment, encara que per diferents camins, a la cultura de Catalunya.

Tot seguit començà la representació de la comèdia, i no cal dir la bella estona que van passar els concurrents, car és prou conegut el graciós argument de l'obra.

És, però, de justícia esmentar la cura amb què cada actor digué la seva part, sobresortint per llur acabat treball la Srta. Josefina Tàpies i el Sr. Antoni Muntal, en els principals papers.

Dia 22, a les deu del matí. — Acompanyades del Director de l'Escola En Lluís Segalà, i de la Secretària accidental Na Consol Pastor, efectuaren les senyorettes bibliotecàries i alumnes una visita a l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per la Dona.

Foren atentament rebudes en el nou casal del carrer Baix de Sant Pere per la senyora Presidenta D.ª Francesca Bonnemaison, vídua de Verdaguer, i distingides dames de la Junta directiva.

Començà la visita per la planta baixa, on s'hi instal·larà la classe de cuina (amb els diferents sistemes de fogons per carbó, gas, electricitat, cuina universal, etc.), la sala d'actes, que tindrà capacitat per més de mil persones, i el departament de banys.

En els pisos hi hauran seixanta quatre aules, sala d'estudi, bar, restaurant a preus econòmics i una cuina on podran preparar els aliments les alumnes que, per una major economia, els portin de les cases llurs. Una part del primer pis serà destinada a sala de visites; en el segon, funcionaran les oficines administratives de l'Institut; i en el tercer, s'hi faran classes de Belles Arts, labors, planxat, etc., totes amb llum zenital.

La part del davant de l'edifici està reservada a Biblioteca Popular. Hi hauran tres sales de lectura amb dependències per la desinfecció dels llibres, magatzem, préstec, catàleg, despatx de la Bibliotecària, etc.

Vist el nou casal, el Director de l'Escola Superior de Bibliotecàries pregà a la senyora Presidenta que els permetés visitar l'Institut de Cultura en l'estatge que té actualment al carrer d'Elisabets. La Sra. Bonnemaison hi accedí amb la seva característica amabilitat, i les senyorettes Bibliotecàries i alumnes pogueren veure com funcionen les classes i la biblioteca, sortint gratamente impressionades de la visita.

A les dotze. — De l'Institut de Cultura es traslladaren les senyorettes bibliotecàries i alumnes a la Biblioteca provincial i Universitària, on ja les esperava el Director-tècnic de Biblioteques Dr. Jordi Rubió.

Foren rebudes per l'Oficial N'Àngel Aguiló, qui amb gran complaença els anà guiant per les grandioses sales de la que és, pel nombre dels seus volums, la segona Biblioteca d'Espanya.

Com a curiositat veieren el local on es reproduí una de les parts de l'antiga Biblioteca de Sant Joan, la sala d'incunables i llibres gòtics, i la de manuscrits. Examinaren diferents llibres antics i entre ells un magnífic exemplar de la *Crònica de Jaume I*, i un altre del *Crestí d'Eximenis*.

Aquesta visita causà forta emoció a les senyorettes bibliotecàries i alumnes, les quals n'exiren amb una

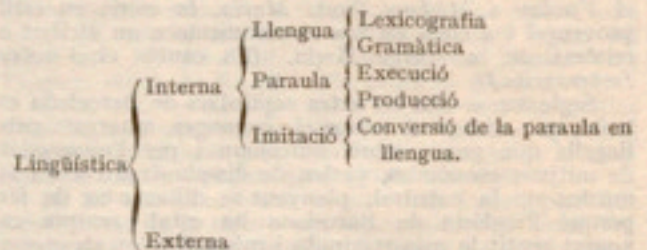
ferma decisió de propagar la cultura per totes les contrades de Catalunya.

A les quatre de la tarda. — En una de les espaioses aules de l'Escola dels Bells Oficis tingué lloc la conferència del Dr. Nicolau sobre la «Sistematització de la Ciència del llenguatge».

En emprendre l'estudi del llenguatge — digué el professor — se'ns ofereix en primer terme una distinció entre lingüística interna i externa. El llenguatge és un de tants signes d'expressió del pensament. Aquest es pot comunicar directament, però s'expressa generalment per signes; totes les qüestions, doncs, que haurien d'ésser tractades dintre la ciència dels signes, ho són dintre la ciència del llenguatge. En la transmissió del pensament mitjançant la paraula o altre signe, ens trobem que el primer moment és psicològic, el segon fisiològic, el tercer físic, el quart fisiològic, i el cinquè psicològic. El primer i el segon són actius, i es produeixen en un sol individu; el quart i el cinquè són passius, i es produeixen en un nombre indefinit d'individus.

Després de dividida la lingüística en interna i externa, ens apareix una altra divisió entre la llengua i la paraula, és a dir, entre la part individual i la part col·lectiva. El món està regit per dos conceptes: imitació i invenció. La paraula es converteix en llengua mitjançant la imitació.

Per resumir podríem fer un quadre sinòptic disposat així:

La llengua serà la part col·lectiva, que es dona dintre d'un mateix temps o estàtica; en canvi, la paraula serà la part individual, que es dona en la successió o dinàmica.

Dintre la transformació, cal estudiar el canvi fonètic i el canvi de significat o semàntic. La producció per formació, de molta menys importància, té lloc per analogia. Existeix també l'etimologia popular, que és la falsa assimilació. Hi ha així mateix l'aglutinació. S'ha donat el cas de formar paraules (les onomatòpsiques) amb elements que no existeixen en la llengua; i es pot citar la formació pròpiament inventiva, encara que aquesta és raríssima.

La conferència del Dr. Nicolau, que fou molt aplaudida, tingué per objecte oferir un esquema general on puguin incloure's totes les qüestions del llenguatge.

A les cinc de la tarda. — Després de la conferència del Dr. Nicolau, es celebrà un recital de poesies a càrrec de la soprano Srta. Maria Torn i del pianista Sr. Garganta. El programa estava compost d'escollides cançons de Mozart, Schubert, Campra, Schumann, C. Frank, Wolf, Lamote de Grignon, Pahissa i Fàbregas, i totes foren cantades per la Srta. Torn d'una manera magistral, amb gran sentiment i justesa. Hagueren de repetir-se les titulades *El mal de l'amor* (de J. M. Folch i Torres i mestre Pujol), *És juny* (d'Apeles Mestre i mestre Lamote de Grignon) i *El bastó* (de Josep Pijoan i mestre Pahissa).

Fora de programa, i en atenció als merescuts aplaudiments que se li prodigaren, la gentil soprano cantà escaients cançons de caràcter popular, que foren molt celebrades.

Després de la primera part del concert, s'obsequià a la nombrosa concurrència amb un te servit per la casa Regàs.

A les deu del vespre. — En la Sala de Festes de la Mancomunitat, ornada com el dia anterior, se celebrà la vetllada a càrrec d'Els Amics de la Poesia. Tan bon punt arribà l'il·lustre President de la Mancomunitat, el Sr. Gassol, amb un formós parlament, féu la presentació d'Els Amics de la Poesia i oferí la vetllada a les bibliotecàries de Catalunya. Tot seguit foren llegides belles poesies de Verdaguier, Maragall, Carner, Clementina Arderiu, M.ª A. Salvà, Folguera, Pijoan, López-Picó i Costa i Llobera pels alumnes de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, i finalment els *Goigs de la Mare de Déu de Núria* que digué magistralment el Sr. Gual.

Dia 23, a les deu del matí. — Acompanyades dels Profs. Srs. Riba i d'Alós, les senyorettes bibliotecàries i alumnes visitaren col·lectivament els importants tallers d'Henrich i C.^a i de l'Editorial Muntanyola. En ambdós establiments, després d'ésser amablement rebudes, oïren interessants explicacions sobre el funcionament dels mateixos i foren obsequiades amb alguna de les publicacions de les respectives cases.

En la impremta d'Henrich i C.^a veieren funcionar una monotyp, una guillotina i diferents màquines d'imprimir dels més moderns sistemes.

En l'Editorial Muntanyola visitaren les oficines on es guarden els originals literaris i artístics, després els tallers de litografia, i finalment el magatzem dels llibres ja publicats. L'especialitat de la casa són els llibres per a infants, i bé pot afirmar-se que per la vàlua literària del seu contingut, per l'acurada impressió i per les formoses il·lustracions, són els millors que s'han publicat a Espanya.

A les sis de la tarda. — El Dr. Rubió i Lluch donà la seva conferència desenrotllant el tema: «Virgili en la Divina Comèdia».

Començà el Dr. Rubió parlant-nos de la gran influència que el Dant ha exercit a Catalunya i dels conseqüents deures que aquesta ha de complir en el centenari de l'altíssim poeta. Són dues glòries de la nostra terra, la d'haver estat un català, l'Andreu Ferrer, el primer traductor en vers de la *Divina Comèdia*, i un altre català, En Milà i Fontanals, el primer que féu entre nos altres un estudi crític de l'immortal poema.

Després, entrant de ple en el tema anunciat, manifestà que, a son judici, Virgili era el personatge més poètic de la *Divina Comèdia* i tot seguit el féu objecte d'un profund estudi, considerant-lo com a símbol de l'imperi romà, com a símbol de la raó humana, sota un aspecte legendari i al·legòric, i com a guia i mestre estimat del Dant.

Per fi, el Dr. Rubió recità i comentà el passatge de l'encontre del Dant amb Virgili, qualques episodis del pas per l'Infern i el Purgatori, i el comiat dels dos grans poetes quan en entrar al Paradís, no essent-hi admès Virgili pel seu paganism, apareix Beatriu i guia el Dant fins que gaudeix de la mateixa visió divina.

El Dr. Rubió fou molt aplaudit.

A les deu del vespre. — Finiren els actes celebrats amb motiu de la reunió de les bibliotecàries de Catalunya amb una interessantíssima visita a l'Observatori Fabra, sota la direcció del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional i Professor de l'Escola, En Rafael Campalans.

Hi assistiren no solament les senyorettes bibliotecàries i alumnes, sinó també el Professor de l'Escola don Ramon d'Alós i bon nombre d'invitats. La nit serena i quasi bé primaveral semblava escollida perquè la visita fos profitosa.

Foren rebuts els visitants pel Dr. Pòlit, qui amb la seva habitual gentilesa els mostrà i descrigué els aparells principals de l'Observatori, ço és, a saber, entre els meteorològics, els pluviòmetres, el nefòscop i bon nombre d'aparells registradors; entre els astronòmics, el cercle meridiana i l'equatorial, i finalment la instal·lació de sismografia. Valent-se de la potent equatorial, tots els visitants contemplaren la nebulosa d'Orió i una part de la lluna, que estudiaren seguint les instruccions del Dr. Pòlit.

Prop de mitja nit acabà la visita, que deixà un bon record en tots els assistents.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Estadística del mes de gener. — Llibres servits a la Biblioteca de Catalunya en la Sala de Lectura, 2,254 obres.

Llegidors que han assistit a la Biblioteca, 3,224.

Obres deixades en el Servei de Préstec, 307.

Llibres registrats, 522 obres.

Llista de donadors, corresponent al mes de gener: J. M.ª López-Picó, E. Subirana, E. Terradas, A. Duran Sanpere, Dr. J. Freixas Freixas, Dr. P. Scherke, B. Bassegoda, J. Viñas Muxi, Department of Commerce, P. Tobella, S. J., Mn. P. Pujol Tubau, prev., Museu Social.

S'han rebut de D. Eduard Toda una vintena de caixes de llibres, en concepte de donatiu, que s'han començat a registrar i catalogar.

Del Museu del Parc s'ha rebut, en concepte de canvi amb diversos duplicats de la Biblioteca, una interessant col·lecció d'autògrafs de Mn. Cinto Verdaguier i documents que a ell es refereixen, i completaran el ric fons verdaguierà de la Biblioteca.

DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTEQUES POPULARS

Mes de desembre. — Amb motiu de la reunió anual de bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya, tingué lloc el dia 21 una reunió tècnica, a la qual foren convocats tots els Patronats, les bibliotecàries en exercici i els professors de l'Escola, presidida pel Director tècnic de Biblioteques Populars. Assistiren del Patronat de Canet de Mar la Sra. Vda. de Verdaguier, els senyors Serra, President, Fors, Secretari, i Busquets. Del de Valls el Sr. Martinell, Secretari, portant la representació del President Sr. de Moragas. S'excusaren els d'Olot i Sallent. Hi foren també presents totes les bibliotecàries revalidades, el professor de Bibliografia de l'Escola de Bibliotecàries Sr. Ramon d'Alós i el Sr. A. Gall, Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari.

Les senyorettes bibliotecàries anaren exposant les observacions que l'experiència de les respectives biblioteques els ha anat suggerint sobre les condicions materials dels edificis i l'acció espiritual de la institució, apuntant interessants iniciatives per a intensificar-la. Els temes tractats d'aquest últim ordre, foren principalment els següents:

Els llibres per a infants.

És convenient que els infants tinguin hores especials de lectura o sala a part a ells destinada?

Intercanvi de llibres entre les Biblioteques Populars.

Lots circulants.

Estimular els donatius en metàl·lic entre els lectors desitjosos de què es facin certes adquisicions.

Lectures públiques de caràcter elemental.

Modificacions a introduir en les subscripcions servides a cada Biblioteca.

Mitjans per a abaratir el préstec de llibres de la Biblioteca de Catalunya.

Adquisicions de llibres.

De tot ço que s'ha tractat la Direcció tècnica en trametrà una Memòria al Consell de Pedagogia.

Durant aquest mes, invertint part de la quantitat consignada últimament pel Consell Permanent, s'han tramès 389 llibres a les Biblioteques Populares.

S'ha rebut de la Biblioteca Popular de Borges Blanques l'inventari en cèdules dels seus llibres per al catàleg central d'aquesta Direcció.

— Recollint una iniciativa sorgida en la darrera reunió tècnica de les bibliotecàries de Catalunya, s'ha iniciat una petita biblioteca circulant formada per llibres d'interès passatger o per obres exhaurides de les quals n'hi havia duplicat a la Biblioteca de Catalunya. Aquests llibres es trameten successivament per quinze dies a les diferents Biblioteques Populares, en petits lots circulants, obtenint-se així, amb una despesa mínima, un augment d'interès en els fons de les Biblioteques, i un desvetllament en la curiositat dels seus lectors habituals.

Durant aquest mes s'han tramès 384 llibres a les Biblioteques Populares, pujant a 773 els tramesos des del 1.º de desembre.

S'han tramès lots de llibres de caràcter circulant de la Biblioteca de Catalunya a les Biblioteques de Valls, Olot i Canet.

S'han circulat les instruccions oportunes sobre la constitució de la secció d'infants a les Biblioteques Populares.

Es treballa activament en el catàleg general sistemàtic dels fons de les Biblioteques Populares, havent-se terminat ja tot el que forma la secció d'infants.

S'ha rebut de la Biblioteca Popular d'Olot part de l'inventari en cèdules dels seus llibres per al catàleg central d'aquesta Direcció.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

La Joventut Catalanista de Borges celebrà el dia 9 del corrent, a la Sala d'Actes de la Biblioteca, la Diada de la Llengua Catalana. Prengueren part a l'esmentada festa el Dr. Riera, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; el Conseller Sr. Mias; el Secretari del Patronat de la Biblioteca i jovent catalanista de la mateixa vila. Hi assistí nombrós públic, entre el qual hi havia algun membre del Patronat.

— Durant aquest mes han concorregut a la Biblioteca 180 lectors: 36 homes, 23 dones i 121 infants; havent-se consultat 224 obres repartides en les següents matèries: Obres generals, 14; Ciències socials, 1; Filologia, 2; Ciències pures, 1; Ciències aplicades, 1; Belles Arts, 9; Literatura, 33; Història i Geografia, 11; llibres d'infants, 152.

BIBLIOTECA DE CANET DE MAR

D. Joaquim Roca Feliu ha fet donatiu a la Biblioteca de la seva considerable col·lecció de fulles i antics periòdics que havien vist la llum a la nostra vila o que hi estaven estretament relacionats, programes i memòries d'institucions i societats de Canet. És un inestimable present per a la col·lecció canetenca i comarcal que es va fer.

Ha regalat també a la Biblioteca un lot d'obres seves En Sebastià Farnés.

El dia 25 de gener, al matí, va visitar la Biblioteca el professor universitari nord-americà, Mr. Osuna, de la Columbia University de New York, a qui acompanyaven els Srs. Alexandre Galí, Eladi Homs i Pau Vila, de Barcelona, i D. Josep Fors, de Canet. Visitaren també l'Escola Montessori.

S'ha rebut de la Central de Biblioteques Populares

una triada remesa de llibres. Els infants a qui van destinats en gran part, els hi han dat una acullida entusiasta. El nombre de petits lectors ha augmentat força, relativament els mesos darrers.

S'ha tingut d'ajornar la primera sessió del curs d'Educació Musical, anunciada pel dia 30, a causa de la recent mort del pare de l'eminent violinista N'Enric Roig, sota la direcció del qual es donaran les lliçons.

Aquest mes han vingut a la Biblioteca 363 lectors: 206 infants, 119 homes i 38 dones.

A la Sala de Lectura s'han consultat 676 llibres, corresponents a les següents matèries: 405 llibres d'infants, 34 d'Obres generals, 22 de Filosofia, 3 de Ciències socials i Dret, 16 de Filologia, 13 de Ciències teòriques, 11 de Ciències aplicades, 62 de Belles Arts, 73 de Literatura i 37 de Geografia i Història.

El nombre de lectors inscrits al préstec és de 23, havent-hi hagut només dos lectors que durant el mes de gener no han usat aquest servei.

S'han deixat 31 llibres, d'ells 22 són de Literatura.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLEN

El nombre de lectors que han concorregut a la Biblioteca durant l'actual mes de gener, és de 376; 143 homes, 70 dones i 158 infants.

Les obres consultades han estat 376, repartides en la següent forma: 125 llibres d'infants; Obres generals, 29; Filosofia, 11; Religió, 16; Ciències socials, 26; Filologia, 8; Ciències pures, 23; Ciències aplicades, 27; Belles Arts, 33; Literatura, 48; Història i Geografia, 40.

Com es pot veure, els lectors més assidus han estat durant aquest mes els infants, i és digne d'observar l'atenció amb què consulten les obres de la seva secció, a fi de confeccionar els treballs i deures de l'escola.

Durant aquests últims dies s'han rebut de la Central de Biblioteques Populares dos importants lots de llibres, ascendint el total d'obres a unes 125.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes de desembre han concorregut a la Biblioteca 810 lectors, que han consultat 1.252 obres, entre les quals n'hi ha 577 consultades per 349 infants. Corresponen a les diferents matèries: 86 d'Obres generals, 19 de Filosofia, 117 de Religió, 143 de Ciències socials i Dret, 11 de Filologia, 29 de Ciències pures, 32 de Ciències aplicades, 152 de Belles Arts, 221 de Literatura, 161 d'Història i Geografia. Demés, han sortit en préstec 36 obres demanades per 19 lectors. El terme mig de lectors ha estat aquest mes molt més crescut, tenint en compte els dies que estigué tancada la Biblioteca per la reunió de bibliotecàries i per les festes de Nadal.

La Biblioteca local començada en aquesta població consta ja amb un fons de llibres ben important. Actualment ja s'han recollit 102 obres.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Han vingut 672 lectors, els quals han consultat 1.049 obres, repartides en les següents matèries: Obres d'infants, 504; Obres generals, 105; Filosofia, 6; Religió, 9; Ciències socials, 11; Lingüística, 11; Ciències pures, 19; Ciències aplicades, 49; Belles Arts, 39; Literatura, 197; Història i Geografia, 99.

Durant el mes de gener han vingut a aquesta Biblioteca 723 llegidors: 143 homes, 162 dones i 412 criatures. S'han consultat 689 Obres d'infants, 121 d'Obres

generals, 3 de Filosofia, 2 de Religió, 14 de Ciències socials, 9 de Filologia, 22 de Ciències pures, 41 de Ciències aplicades, 53 de Belles Arts, 207 de Literatura i 64 d'Història i Geografia.

El dia 29 un gran nombre de senyorettes normalistes de Tarragona, acompanyades de llurs professores i dues senyorettes mestres del Vendrell, vingueren a visitar aquesta Sala de Lectura, on van passar bona estona mirant llibres i revistes.

— El moviment de la Biblioteca del Consell de Pedagogia durant el mes de gener, ha estat com segueix:

Distribució per matèries	Servei de préstec	Llibres consultats
Obres generals.....	55	37
Filosofia.....	30	16
Religió.....	6	5
Ciències socials. Pedagogia.....	91	80
Filologia.....	11	30
Ciències pures.....	73	98
Ciències aplicades.....	39	19
Belles Arts.....	13	19
Literatura.....	79	20
Història i Geografia.....	35	25
Totals.....	432	349

Lectors inscrits, 9; i assistents a la Biblioteca, 414.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Els llibres de la Sala de Lectura han estat consultats per 114 lectors (160 homes, 32 dones, 16 infants), que s'han servit de 458 obres, repartides entre les següents matèries: 259 Obres generals, 10 de Filosofia, 10 de Religió, 13 de Ciències socials i Dret, 5 de Filologia, 17 de Ciències pures, 12 de Ciències aplicades, 57 d'Art, 45 de Literatura, 18 d'Història i Geografia.

En el Servei de Préstec són apuntats 59 lectors, els quals han llegit 45 obres. Del Servei de Préstec de la Biblioteca de Catalunya han estat demanades 5 obres.

El total de llibres registrats i posats a disposició del públic és de 107.

Durant la segona quinzena d'aquest mes de gener s'ha tingut a la disposició del públic el segon lot de llibres que amb caràcter transitori ha tramès la Biblioteca de Catalunya.

S'ha reprès el curs d'Història general de l'Art que s'inicià la tardor passada. Aquesta segona etapa, dedicada a l'Edat mitjana, es regeix per la pauta següent:

Introducció: L'Art cristià primitiu a Occident i a Orient. — Art bizantí (origen i evolució de les solucions constructives; principals monuments). — Art musulmà (procediments de construcció, monuments de les diferents Escoles). — Arquitectura romànica (evolució general, procediments de construcció, elements arquitectònics, monuments: els Monestirs). — L'Arquitectura romànica a Catalunya. — Arquitectura gòtica (procediments de construcció, elements arquitectònics, monuments: les Catedrals). — Civilització medieval, Arquitectures civil i militar.

BIBLIOTECA DE L'ESCOLA D'INDÚSTRIES TÈXTILS

Des del propinent dilluns, dia 24 de gener, quedarà oberta al públic la Biblioteca de l'Escola d'Indústries Tèxtils (Urgell, 187).

Per ésser admès a la Biblioteca, cal ésser deixeble de l'Escola o bé recomanat per un dels següents elements: Diputats de la Mancomunitat de Catalunya, Professor de la Diputació de Barcelona o de la Mancomunitat.

La inscripció ha de sol·licitar-se amb l'oportuna tarja, a canvi de la qual es remetrà una tarja d'identitat. Els elements mencionats damunt, són inscrits sense presentació. Deuen, no obstant, omplir la tarja de sol·licitud.

Atenent a la circumstància d'ésser l'única Biblioteca a Catalunya especialitzada en matèries tèxtils, s'ha establert un servei de préstec que podran gaudir tots aquells que estiguin inscrits, si bé el lector que, no essent deixeble de l'Escola d'Indústries Tèxtils, vulgui tenir el dret d'emportar-se llibres a domicili haurà d'abonar prèviament la suma de 50 pessetes, que li seran tornades al moment de la devolució d'aquells.

Seràn objecte de préstec tots els llibres de la Biblioteca, excepte diccionaris, catàlegs, atlas, revistes, i els que, a judici del Director de l'Escola, convingui retenir.

El nombre de llibres que el lector podrà tenir deixats en préstec no excedirà de cinc, i sols pel terme de quinze dies, prorrogables per quinze dies més en cas de no haver-hi sol·licitants del mateix llibre.

L'oficina de préstec estarà oberta de nou a dotze del matí i de quatre a sis de la tarda.

La Biblioteca restarà oberta solament de deu a dotze del matí.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Notícies i documents

CONSELL DE PEDAGOGIA

DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT PRIMARI I SECUNDARI

Dies 26, 27, 28, 29 i 30 d'octubre. — Es celebren exercicis per a la provisió d'una plaça de professora a l'Escola professional per a la Dona.

Dia 29 d'octubre. — Els Srs. Isamat, Planas i Gall visiten els terrenys destinats a Biblioteca Popular de Badalona per a formular el projecte de la mateixa.

Dies 4 al 12 de novembre. — El Secretari del Departament, D. Alexandre Galí, fa una visita d'estudi a Andorra.

Dia 21 de novembre. — El Secretari del Departament inaugura a l'Escola pública de Verges (Girona) el cicle de conferències anuals dissertant sobre el tema «La cultura en les poblacions rurals», i dona, també, una conferència a l'Ateneu Montgrí, de Torroella, sobre «Transcendència de l'obra de la Mancomunitat de Catalunya».

Dia 22 de novembre. — Es constitueix la ponència mixta encarregada d'estudiar els problemes d'ensenyament a les Cases de Caritat i Maternitat de Barcelona.

Dia 10 de desembre. — Es reuneix el Jurat encarregat de fallar el «Concurs d'Herbaris» de l'Escola d'Estiu d'enguany.

Càtedra de Gramàtica Catalana. — El Consell de Pedagogia acordà autoritzar al professor de dita Càtedra per admetre alumnes olents a les seves lliçons.

Donatius de llibres per a les Biblioteques Populars. — El Consell de Pedagogia facultà a la Direcció tècnica de Biblioteques per resoldre, sense ulterior gestió, tot el que es refereix a donatius de llibres per a Biblioteques Populars, atenent-se, però, al que ve preceptuat sobre aquest punt en les Bases i Reglament formulats per l'Assemblea i Consell Permanent.

Organització de cursos ambulants per a mestres. — El Consell de Pedagogia estudia la manera d'organitzar aquests cursos, que han estat repetidament sol·licitats pels mestres d'encontrades llunyanes.

Estudis Normals: Admissió d'alumnes al primer curs. — A proposta del Secretari del Departament res-

pectiu, el Consell de Pedagogia senyala vuit places de primer curs a favor dels alumnes que surtin aprovats en el trimestre d'assaig d'Estudis Normals. Aquest número podrà ampliar-se si davant de les notes i qualificacions dels professors apareixen més alumnes que puguin merèixer l'ingrés al curs esmentat.

Quaderns d'Estudi. — Han estat publicats els números 39 a 44, amb els següents sumaris:

Núm. 39 : Joan Palau Vera : Un assaig d'aplicació del Mètode Montessori a la Casa de Maternitat de Barcelona. — Julita Farnés : Plàtiques amb les mares. I. Educacions paral·leles. II. L'esperit disposat. III. La col·laboració. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, I i II. — Documents : Missatge del President de la Mancomunitat. — Informació : Obituari. — Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Vària. — Catalunya. — Comentaris. — *Granats* : Classe de pàrvuls tradicional : La falsa disciplina del quietisme estèril. — La mateixa classe transformada pel Mètode Montessori : La vera disciplina de la lliure activitat aplicada a un treball autoeducatiu.

Núm. 40 : L. Nicolau d'Oliver : Del Diàleg en la poesia catalana medieval. — Eladi Homs : Exercicis d'autoiniciació matemàtica. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, III, IV, V i VI. — Documents : Consideracions a l'ensenyança de paletes i fusters de l'Escola Elemental del Treball. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Vària. — Catalunya, València i Mallorca. — Resta d'Espanya. — Estranger.

Núm. 41 : Pau Vila : Assaig de recordança i de crítica del que fou l'Escola Horaciana. — R. Rucabado : L'educació per les imatges populars. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, VII, VIII i IX. — Reproduccions : El miracle de Sant Ramon. — Secció oficial : Bases del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya. — Patronat d'Estudiants de la Mancomunitat. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Vària. — Catalunya, València i Mallorca. — Estranger. — *Granats* : Una de les famoses auques catalanes dels baladrers. — El ferrocarril. — La història de Carlemany. — Dibuixos de Pinot en una anca antiga d'Epinal. — Vinyeta d'una anca de Munic de la història de la indumentària. — El gat amb botes. — La millor obra mestra.

Núm. 42 : Carles Cardó : Els problemes espirituals de Catalunya. — Josep Barberà : El factor musicalitat. — R. Campalans : Inquietuds d'ara. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, X, XI i XII. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Catalunya, València i Mallorca. — Estranger. — Comentaris.

Núm. 43 : Pere M. Bordoy-Torrents : Les característiques de l'activitat romana. — Julita Farnés : Plàtiques amb les mares. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, XIII i XIV. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Vària. — Catalunya, València i Mallorca. — Estranger. — Comentaris. — Fulletí : Classificació decimal de Brussel·les, adaptació per a les Biblioteques Populars de la Mancomunitat de Catalunya.

Núm. 44 : Joaquim Ruyra : Del malparlar. — Pere Llobera : La qüestió social en l'Escola primària. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, XV, XVI i XVII. — Cursos : Curs Bertrand Russell. — Reproduccions : La catapulta d'Empúries, per P. Bosch i Gimpera. — Documents : L'obra a fer per la Mancomunitat de Catalunya en Instrucció pública. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Catalunya, València i Mallorca. — Comentaris. — Fulletí : Classificació decimal de Brussel·les, adaptació per a les Biblioteques Populars de la Mancomunitat de Catalunya.

Nota sobre una visita als expositors afillats en la comarca de Tortosa. — El Secretari general del Departament comunica que ha estudiat la referida nota en la qual es relaciona una visita d'inspecció als expositors de la Casa de Maternitat de Tarragona que resideixen amb caràcter d'afillats en la comarca de Tortosa; les dades de la qual nota podran ésser tingudes en compte en un estudi general de la beneficència a Catalunya.

Publicació Minerva. — El Consell aprova les següents Bases per l'encàrrec de la publicació *Minerva* a l'Editorial Poliglota.

1.ª Autorització per a intercalar una doble coberta de paper de color, per a dedicar-la a anuncis que ens serviran per alleugerir el preu de cost.

2.ª Subvenció de 250 pessetes per cada un dels dotze primers quaderns, anant al nostre càrrec els pagaments de drets d'autor o arranador.

3.ª Entrant en els nostres càlculs oferir *Minerva* sota la base de subscripció, seria d'imprescindible necessitat disposar abans de començar d'una trentena d'originals d'assumpte atractiu i d'utilitat immediata, escrits en llenguatge senzill a fi que estés a l'abast de tothom.

El Consell, no obstant, fa una reserva sobre el número d'originals a avençar que considera excessiu i encarrega al Sr. Homs que resolgui aquest punt d'acord amb l'Editorial Poliglota.

Secció d'Ensenyament domèstic : Pla de tasques per al present curs. — És llegida pel senyor Secretari del Departament una nota de la Srta. Concepció Farran, Directora del Servei d'Ensenyament domèstic, en virtut de la qual el Consell acorda : 1.ª Celebrar tres cursos d'uns quinze dies cada un, dos d'ells en institucions d'acció femenina de poblacions foranes, i el tercer, en institució semblant de Barcelona. En els cursos esmentats es tractaran matèries pròpies de l'ensenyament domèstic i aniran a càrrec de la senyora Directora del Servei i de les seves Auxiliars. Es destina la quantitat de 1.500 pessetes, a càrrec de l'oportuna partida del Pressupost. 2.ª Aprovar la proposta de la senyora Directora de la Secció sobre assistència de les senyorettes Auxiliars als cursos de Petita ramaderia i Conservació d'aliments de l'Escola Superior d'Agricultura i el curs de Jardineria i Horticultura de l'Escola Superior dels Bells Oficis. 3.ª Aprovar la distribució dels cabals disponibles presentada per la senyora Directora del Servei.

Estudis Normals : Admissió d'alumnes al primer curs. — Atenent la proposta dels Professors del trimestre de prova, de conformitat amb l'acord del Consell de Pedagogia, data 1.ª de desembre del corrent, el Consell acorda admetre al 1.ª Curs d'Estudis Normals les alumnes següents : D.ª Maria Àngels Garriga, D.ª M.ª Assumpció Pascual, D.ª Maria Sans Teixidó, D.ª Maria Cristina Baklerich, D.ª Francesca Llorda Roig, D.ª Concepció Vandellós, D.ª Josepa Sánchez, D.ª M.ª Assumpció Martí, D.ª Carme Llinàs, D.ª Teresa Verní i D.ª Maria Alba Güell.

Informe de la Direcció tècnica de Biblioteques sobre la Biblioteca pública de Sant Andreu. — És llegit pel senyor Secretari del Departament l'informe del senyor Director tècnic de Biblioteques sobre la Biblioteca pública de Sant Andreu sol·licitat pel Consell en data 20 d'octubre. El Consell pren nota de les observacions que consten en l'esmentada comunicació pel moment en què es pugui pendre acord sobre la instància del fundador i director de l'esmentada Biblioteca pública de Sant Andreu.

— El senyor Secretari del Departament i l'Arquitecte D. Lluís Planas han fet durant el mes de gener les següents visites : a Sant Cugat del Vallès i Figueres per dictaminar sobre l'oferta de terrenys en relació amb el concurs per l'establiment d'una Escola graduada, i a Vich per estudiar l'emplaçament de la Biblioteca Popular.

— S'ha constituït en la Biblioteca del Consell de Pedagogia el cos de redacció encarregat de publicar el suplement pedagògic de *Quaderns d'Estudi*, que sortirà dintre pocs dies, sota la direcció de D. Eladi Homs.

— Els Estudis Normals de la Mancomunitat inauguraren el dia 7 de gener les classes del primer curs, de conformitat amb el pla nou aprovat pel Consell Permanent.

— En la Secretaria del Departament ha estat rebut i atès l'alumne i professor assistent de Columbia University, Mr. J. J. Osuna, qui estudia actualment les noves institucions culturals d'Espanya.

Nomenament de Professors. — A proposta del Secretari general del Departament, el Consell acorda encarregar, en la forma que segueix, les classes dels Estudis Normals pel que va de curs, de conformitat amb les Bases aprovades pel Consell Permanent en data 15 de setembre de 1920:

Fisiologia: D. Jesús M.ª Bellido (gratificació 1,800 pessetes); mínim, quatre hores setmanals de classe (sis mesos).

Filosofia: D. Joan Crexells (sou 1,200 pessetes); mínim, dues hores de classe setmanals (sis mesos).

Història i Filosofia: D. Josep Farran i Mayoral (sou 1,800 pessetes); mínim, dues hores setmanals de classe.

Metodologia: D. Artur Martorell (sou 1,800 pessetes); mínim, dues hores setmanals de classe.

Metodologia: D.ª Rosa Sensat (sou 1,800 pessetes); mínim, dues hores setmanals de classe.

Anglès: D. Pau Riera (gratificació 1,975 pessetes); mínim, tres hores setmanals de classe.

Religió: Dr. D. Carles Cardó (sou 1,800 pessetes); mínim, dues hores setmanals de classe.

La classe de Condicions naturals i Geografia de Catalunya junt amb l'ensenyament d'opció de Geografia s'encarrega, d'acord amb les Bases, a D. Jaume Marcet i D. Pau Vila, el primer amb el sou de 3,000 pessetes anuals i el segon amb la gratificació de 2,250 pessetes. L'obligació mínima entre tots dos durant aquest curs és de tres hores de classe per l'ensenyament general i quatre pel d'opció.

— Es ratifica, pel que va de curs, la consignació de 40 pessetes mensuals a favor del bidell de l'Escola d'Alts Estudis Comercials i es senyala pel mateix curs una quantitat igual per treballs de mecanografia a favor de la Srta. Maria Dolors Roca.

— Les classes d'Ensenyament domèstic, Labors, Història de Catalunya, Matemàtiques i Dibuix com a mitjà d'expressió, aniran respectivament a càrrec de la Secció d'Ensenyament domèstic del Consell de Pedagogia, Estudis Universitaris Catalans, Institut de Química aplicada i Escola Superior d'Agricultura. Les de català corresponen a la Càtedra de Gramàtica catalana adscrita als Estudis Normals.

— **Escola Montessori:** Nomenament de la Srta. Maria Montserrat Roca Baltà. — A proposta de D. Eladi Homs, Director de l'Escola Montessori, el Consell acorda nomenar la Srta. Maria Montserrat Roca Baltà, per substituir a la Srta. Maria Villendas que pessa voluntàriament en el càrrec de Professora elemental, a comptar des de 1.ª de gener de 1921 fins el 30 de setembre del mateix any i amb el sou de 3,000 pessetes anuals.

— **Concurs d'Herbaris.** — De conformitat amb la proposta del Jurat qualificador del Concurs d'Herbaris, comunicada al Consell de Pedagogia amb data 10 de desembre 1920, el Consell acordà repartir el premi de 1,000 ptes. pel Concurs d'Herbaris i Mètodes Escolars per l'Ensenyament de les Ciències Naturals, com segueix:

A D. Isidre Macau, Mestre nacional de Verges (Girona), 500 pessetes.

A D. Josep Garreta, Mestre nacional de Mollet (Barcelona), 250 pessetes.

A D. Pere Blasi, Mestre nacional de Torroella de Montgrí (Girona), 250 pessetes.

Traslladant als interessats en comunicar-los l'acord, la declaració que fa el Jurat en referència a la seva proposta.

— **Repartiment d'hores i cursos.** — A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell aprova el següent repartiment d'hores i cursos dels Estudis Normals:

Ensenyaments	Hores setmanals		
	Primer any	Segon any	Tercer any
Grup de matèries professionals:			
Fisiologia.....	3		
Fisiologia (pràctiques).....	2		
Psicologia.....	2	2	2
Fonaments de Filosofia.....	2		
Història, Filosofia i Educació.		2	1
Metodologia i problemes d'aplicació.....		2	2
Pràctiques d'ensenyament.....		2	15
Grup d'humanitats catalanes:			
Llengua i Literatura catalanes.	3	2	2
Condicions naturals i Geografia de Catalunya.....	3	2	
Història de Catalunya.....	3	2	
Grup d'humanitats i matèries diverses:			
Matemàtiques.....	3	3	
Anglès.....	3	3	3
Literatura general.....		6	
Religió i Moral.....	2		2
Ensenyament domèstic i labors.	2		
Dibuix com a mitjà d'expressió.		4	4
Totals.....	28	30	31

Als ensenyaments d'opció les alumnes hi haurien de dedicar un mínim de vuit hores setmanals, quatre pel de caràcter científic i quatre pel de caràcter artístic.

Repartiment dels Ensenyaments d'opció. — Segons comunica el senyor Secretari del Departament, el repartiment d'Ensenyaments d'opció ha quedat fet com segueix:

Ensenyaments de caràcter científic. — Ciències Naturals: Srtes. Garriga, Llorda i Sánchez.

Geografia: Srtes. Martí, Sans, Llinàs i Pascual.

Química: Srtes. Balderich, Vandellós, Verní i Güell.

Ensenyaments de caràcter artístic. — Música: Senyorettes Sans, Vandellós, Verní, Llorda i Sánchez.

Dibuix: Srtes. Garriga, Balderich, Martí, Llinàs, Güell i Pascual.

De conformitat amb les Bases, el Consell acorda que els ensenyaments de Dibuix i Química siguin atribuïts, respectivament, a l'Escola Superior dels Bells Oficis i Institut de Química aplicada; el de Ciències Naturals, a D. Salvador Maluquer pel que va de curs, amb el sou de 3,000 pessetes anuals i un mínim de quatre hores setmanals de classe; el de Geografia, al professor de la classe general de Geografia de Catalunya, dins el sou o gratificació acordats. L'ensenyament de Música anirà a càrrec de les mateixes alumnes.

Curs d'Ensenyament domèstic a Vilanova i Geltrú. — És comunicat pel senyor Secretari del Departament el programa del Curs d'Ensenyament domèstic de Vilanova i Geltrú, el qual és aprovat com segueix:

Cursat d'Higiene. — Quatre conferències. Professora Srta. Concepció Farran; dies 18, 22, 25 i 29 de gener.

Jardineria domèstica. — Quatre conferències. Pro-

fessora Srta. Carme Rodon, dies 19, 21, 24 i 27 de gener.

Cura i adornament de la casa. — Tres conferències. Prof. Srta. Montserrat Sastre; dies 20, 26 i 28 de gener.

Concurs per a la construcció d'una Escola graduada. — El senyor Secretari del Departament dona compte de dues instàncies, una de l'Ajuntament de Figueres i una altra de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, sol·licitant ésser admesos al Concurs per a la creació d'una Escola graduada. En compliment de la base 4.ª del Concurs, el Consell delega als senyors Secretari general del Departament D. Alexandre Galí i a l'Arquitecte D. Lluís Planas per estudiar els terrenys que ofereixen els Ajuntaments sol·licitants.

Primer curs d'Ensenyament domèstic. — El senyor Secretari del Departament dona compte de la inauguració del curs d'Ensenyament domèstic organitzat a Vilanova, que tingué lloc el dimarts, dia 18 dels corrents. L'acte fou presidit pel Diputat D. Manuel Massó Llorens, i hi assistí, en representació del Consell de Pedagogia, D. Eladi Homs. El Consell s'entera amb satisfacció de l'èxit del curs, que en aquesta data té més de dues centes alumnes.

MAPA GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC

Finalitzats els estudis i les nombroses gestions que han estat necessàries per a resoldre els problemes que comporta la publicació dels nostres mapes i la recerca de cases amb prou garantia tècnica per a poder encomanar-los els diferents treballs que comprèn l'edició, el Director del Servei Geogràfic ha presentat al Consell Permanent el report d'aquests treballs i el pressupost de publicació de les sis primeres fulles dels mapes geogràfic i geològic de Catalunya.

Continuen desenrotllant-se amb activitat els treballs de gabinet, i dintre d'aquest mes es terminarà la fulla 40 (Arenós).

De seguida que es rebin els nous aparells demanats a Anglaterra, començarà a posar-se en pràctica el nou sistema telemètric d'aixecament de plànols, assajat darrerament pel Govern anglès a Malaca.

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

En un dels números anteriors hem donat compte d'haver-se publicat l'edició provisional del *Costumari català*, volum segon, sobre termenals, camins i aigües.

També han estat tramesos exemplars a les principals entitats jurídiques i agrícoles de Catalunya i a un gran nombre d'experts perquè facin les observacions que cadascú cregui necessàries, fent així més ferma l'autoritat de l'obra en ésser publicada definitivament.

Ara de nou preguem a tots aquells que tinguin interès en conèixer l'esmentat segon volum del *Costumari*, que en sol·licitin exemplars a l'Oficina d'Estudis Jurídics, Palau de la Generalitat, baixos, podent-ho fer de cinc a vuit de la tarda de tots els dies feiners o dirigint-s'hi per escrit.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

SEMINARI DE PSICOLOGIA I PEDAGOGIA

Acordà el Consell:

Encomanar al Secretari Sr. Sans i Buigas que estudi els antecedents administratius dels Seminaris de Psi-

cològia i Pedagogia, donant compte al Consell del seu resultat.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Notícies i documents

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS D'INTERCANVI

CURS LEVI-CIVITA

A l'Institut d'Estudis Catalans es vénen desenrotllant les lliçons del curs breu de l'eminent Professor de Roma qui, a més d'un geni de primer ordre en el treball d'investigació, és a la vegada professor meritíssim i excepcional.

La conferència primera tractava del problema dels tres cossos i la seva regularització. Per via d'exordi situà les recerques pròpies en la fórmula de la condició de xoc en el problema restringit i regularització alhora d'un xoc en aquest cas, essentant la primera resolució completa de regularització en el cas general descoberta per Sundmann.

El cos central de la conferència va ésser el desenrotllament de les transformacions de les canòniques de Poincaré fins a assolir una nova forma en què desapareixen les singularitats, tant polars com crítiques, que intervien en la formulació ordinària, amb ço que, desaparegudes aquelles, els teoremes d'existència demostren la possibilitat d'obtenir les funcions incògnites en forma de desenrotllaments en sèrie convergents en un determinat cercle i prolongables analíticament per tot valor del temps. L'eminent professor va concretar-se al cas de romandre els tres cossos en un pla per tota la durada del moviment, si bé en la publicació de les conferències aniran compresos els cossos del pla i de l'espai.

La regularització és assolida per

a) un canvi de variable temps, introduint la nova Y definida per $dY = U dt$, essent U la funció de forces.

b) per la transformació de les components x_1, x_2 de la distància entre els dos cossos que van a xocar, i en la proximitat del xoc, per les noves variables y_1 i y_2 relacionades amb aquelles per la forma quadràtica $x_1 + i x_2 = (y_1 + i y_2)^2$.

c) per la transformació dels paràmetres corresponents, de mode que el pas d'unes a altres variables tingui transformació de contacte.

Malgrat que el Professor va desenrotllar minuciosament el càlcul, amb l'escàs temps d'una conferència va poder mostrar a l'auditori meravellat les fórmules noves regularitzades; i el desenrotllament d'un problema difícilíssim que era tingut per cosa de llarg abast, quedava reduït a una exposició clara i brillant encabuda en mitja hora de discurs.

El reduït de l'horari va impedir abordar el cas de l'espai, en el que el Professor de Roma aconsegueix la regularització amb la introducció de sis noves variables susceptibles d'una senzillíssima i elegant interpretació geomètrica, components de dos sectors de direcció i valor definides referents a un cert moviment parabòlic tangent.

Va acabar la conferència amb una lluminosa i original apreciació del xoc, àdhuc en el seu aspecte físic, per la circumstància de preveure matemàticament la possibilitat del mateix amb especial aplicació al cas del problema restringit, pel que, amb una observació respecte al procediment de Gauss pel càlcul de perturbacions, poder justificar un punt de mira optimista sobre l'evitació del xoc de l'asteroide amb un dels cossos centrals.

—En la conferència segona, el Prof. Levi-Civita, després d'exposar la dificultat de definir el moviment per

ones estacionàries, si no es volia caure en una generalitat comprensora de tots els moviments dels líquids, en fixà les condicions cinemàtiques i dinàmiques, afegint-li una definició anomenada per ell característica de massa en virtut de la qual és nul el flux mig en tota secció vertical del canal, compresa entre el fons i el punt més baix del perfil de l'ona.

Una vegada en possessió de les condicions límits, cinemàtiques i dinàmiques del problema, el Prof. Levi-Civita transforma l'equació del perfil lliure en una equació mixta diferencial i de diferència finita, que porta el seu nom i que es dedueix senzillament com a una senzilla aplicació del principi de simetria de Schwarz ben conegut en la teoria de funcions analítiques.

Però la part més interessant de la conferència va ésser la indicació del càlcul de la velocitat mitja de transport. És sabut que les ones de Gerstner, rotacionals, no ofereixen cap transport de massa, que les d'Airy tampoc, però que Stokes, portant més enllà l'aproximació de les ones d'Airy, descobrí, amb nous tipus d'ona, un cert transport superficial d'on deriva el nom d'ones de superfície amb què de vegades se les coneix. Ara bé: Lord Rayleigh havia intuït que tot moviment irrotacional devia anar lligat a un transport. Per altra part en la realització pràctica de l'ona solitària, per exemple, dit transport és evident.

El Professor va indicar el càlcul de la velocitat mitja superficial que acompanya a les ones permanents, segons notabilíssima fórmula general que relaciona aquesta velocitat amb la força viva mitja per unitat de volum, en el supòsit de ser petita la velocitat de les molècules comparada amb la velocitat de translació de l'ona.

En la publicació de les conferències, anirà comprès el cas d'ones periòdiques i el càlcul de la velocitat de transport que els correspon.

El treball de l'eminent analista és fonamental compendi de la teoria de les ones de tipus permanent i fou escoltat a Barcelona pels nostres estudiosos que han de saber agrair al savi Professor de Roma la finesa d'haver-los dedicat aquests fruits de la seva intel·ligència privilegiada.

Les conferències del Prof. Levi-Civita seran ben tot publicades per l'Institut.

— La tercera conferència del Prof. Levi-Civita a l'Institut d'Estudis Catalans va ésser per tots conceptes notabilíssima. La importància del tema, «Paral·lelisme i curvatura en una varietat qualsevol», preparava a una sessió verament solemne. És sabut que la noció invariant que constitueix el fonament de les equacions d'Einstein que enllacen gravitació i matèria és la curvatura de Riemann, de mode que aquesta noció es troba tenir un lloc fonamental en la Física moderna.

Per això una comprensió sistemàtica, una exposició intuïtiva de la mateixa, derivada d'una noció bastant clara i concreta del paral·lelisme com a concepte fonamental, és de la major importància en l'exposició del anomenat càlcul absolut.

El Prof. Levi-Civita comença a introduir la noció de paral·lelisme pel pla, a la manera ordinària, d'allí passa al paral·lelisme en una desenrotllable, referible, per tant, al pla, i finalment al paral·lelisme en una superfície referit a la desenrotllable circumscrita al llarg de determinada corba. Fixa amb això el criteri de paral·lelisme i l'aplica finalment al cas de l'element d'arc infinitesimal sobre una superfície determinada, obtenint les fórmules que defineixen les variacions de les components d'un vector paral·lel a un altre en passar a un punt de l'element proximitat.

Arribat a la possessió de la fórmula definidora del paral·lelisme, la generalitzat al cas d'una varietat de diverses dimensions, amb ço que la noció es troba establerta sense cap dificultat.

Desapareix aleshores la desenrotllable, però la idea generatriu i l'analogia són bastants per a fixar clarament el concepte.

L'eminent Professor va demostrar algunes propietats del paral·lelisme així generalitzat, la conservació dels angles, el paral·lelisme de les tangents de les geodèsiques semblantment a la propietat de la recta ordinària en l'espai euclideo, etc.

Finalitzà amb la demostració del teorema de Severi sobre la identitat de vectors paral·lels a un determinat vector en un punt P , sigui per una varietat o per la superfície geodèsica tangent a aquella en P i l'enunciació del teorema de Parés sobre la variació de l'angle d'un vector tangent a un element infinitesimal de superfície al recórrer el contorn i la seva relació amb l'àrea del mateix, relació que porta directament a la noció de curvatura.

— La sessió del divendres no estava inclosa en el pla primitiu de les conferències. Va constituir una sessió íntima en ço que s'establí aquell contacte entre Professor i alumnes que crea el diàleg. En ella, el Professor va ésser saludat pels alumnes, qui li mostraren son profund agraïment per les lliçons rebudes. A requeriment dels mateixos i amb la més fina amabilitat va aclarir i acabar alguns dels extrems desenrotllats en la seva conferència primera, en particular la qüestió de l'estabilitat del moviment i seguitat d'evitació de xoc, estenent-se en consideracions d'analogia per a tenir una determinada orientació sobre quin paguï ésser en definitiva el resultat de l'anàlisi.

L'últim quart d'hora, el Professor va voler instruir els seus alumnes de l'abast d'alguns dels seus treballs, en particular del que fa referència a la introducció de la velocitat de propagació de les equacions clàssiques de l'Electromagnetisme com a pas per a establir les equacions de Maxwell-Hertz, i acabà assenyalant la manera i el mode que constitueixen el particular de ses recerques encaminades a cercar en les qüestions els caràcters intrínsecs i a estudiar-les amb tot el deteniment possible, sense referir-se als detalls de concreció particular.

— En la seva última conferència, el Prof. Levi-Civita planteja i demostra la tesi següent:

«Si, adoptant el postulat d'equivalència entre massa i energia formulat per $\Delta m = \frac{\Delta E}{c^2}$ s'atribueix als raigs lluminosos com a trajectòries d'energia, una massa material de transport, la teoria de la Mecànica clàssica no permet atribuir a la desviació màxima dels raigs d'una estela per la massa del Sol una xifra major de 0.88 segons d'arc. És així que la desviació observada en els eclipsis ha estat el doble, d'acord amb la teoria d'Einstein, sembla necessari admetre una curvatura de l'espai conforme amb les previsions d'aquest.»

Per a desenrotllar aquesta tesi es va valer del principi de la mínima acció segons el qual al llarg d'una trajectòria dinàmica amb forces conservadores és mínima una certa integral en la que intervé la constant de forces vives. El postulat d'equivalència d'una banda, i d'altre el fet de la propagació de la llum segons les lleis clàssiques de l'Òptica geomètrica, porten a adoptar per aquesta el mateix principi de mínim en el que la constant de forces vives fos el semi-quadrat de la velocitat de la llum en el buit.

La trajectòria del raig, com trajectòria d'un punt material, és aleshores una hipèrbole de la que és fàcil calcular l'angle de les asímptotes, càlcul que porta al valor 0.88.

Per altra part, d'estudis especials apareguts en els darrers anys del Rendiconti dei Linceis, el Prof. Levi-Civita ha calculat que la trajectòria del raig en l'Estàtica d'Einstein es pot deduir d'un principi de mínim que admet formulació idèntica a l'anterior, salvant que

la funció de forces és el doble, de quina circumstància se'n dedueix que també és el doble la desviació.

La conferència acabava amb breus paraules de comiat.

ENSENYAMENT NORMAL

Acordats del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat als efectes de la Intervenció general de la Mancomunitat, d'una comunicació de la Ponència d'Instrucció pública informant que el trimestre de prova dels Estudis Normals va començar el 15 d'octubre i acabà el 31 de desembre de 1920.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

ENSENYAMENT PRIMARI

Escola Montessori de la Mancomunitat. — Han quedat establertes les classes generals de Labors i Gimnàstica sueca i respiratòria. Per aquesta darrera, que és a càrrec de la senyoreta Reus Garí, passen diàriament tots els alumnes de l'Escola, des del més gran al més petit, els quals realitzen exercicis de conjunt durant vint minuts.

El nombre d'alumnes assolit durant el mes de desembre darrer, és de 116 per a les seccions montessorianes pròpiament dites, de 4 en la secció de noies que cursen estudis superiors, i de 12 en la secció d'estudiants de primer any de Batxillerat; ço que dona un total de 132 alumnes.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Notícies i documents

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIARS DE MEDICINA

Havent estat objecte aquesta Escola d'una nova organització, expressada en les Bases aprovades pel Consell Permanent, funciona avui amb regularitat perfecta.

Atenent a què en les Bases es senyala com a missió de l'Escola el perfeccionament del personal ja existent en els Establiments sostinguts actualment per la Mancomunitat, el Consell de Pedagogia va decidir que es donés un curs a Lleyda, designant per aquest objecte al Professor-secretari Dr. B. Pijoan. Patrocinat per l'Il·ltre. Sr. D. Romà Sol, Conseller-ponent, dit Professor va donar durant els dies 15, 16 i 17, un curs a les religioses de l'Hospital i Cases de Maternitat i Caritat de Lleyda.

Havent acordat el Claustre de l'Escola portar a terme una campanya de propaganda per donar-la a conèixer, el Professor-secretari Dr. B. Pijoan donà les següents conferències:

Dia 23 d'octubre, en el Saló d'actes del Centre Popular Catalanista de Sant Andreu de Palomar, sobre el tema «Urgència d'atendre a l'educació professional de la dona».

Dia 27 d'octubre, conferència patrocinada i presidida per l'Excm. Ajuntament de Girona en el Saló d'actes del dit Municipi, sobre el tema «L'Escola d'Infermeres auxiliars de Medicina de la Mancomunitat de Catalunya».

Dia 31 d'octubre, en la gran Sala de Concerts de l'Orfeó Gracienc, carrer de l'Esmeralda, sobre el tema «Urgència d'adoptar noves orientacions professionals per la dona».

Totes aquestes conferències anaren acompanyades de projeccions i exposició de fotografies relacionades amb ço que deu ésser l'ensenyament de la infermera.

El Consell de Pedagogia, d'acord amb el claustre de l'Escola, va acordar que àdhuc els ensenyaments d'ordre primari que deuen tenir les alumnes, es donaria un curs de perfeccionament tant a les de primer curs com a les de segon, essent designada per portar-lo a terme la Srta. Anna Judas, infermera diplomada i mestressa superior.

Va ésser designat com a Professor d'Ètica professional el Rvmd. Dr. J. Tarré, capellà de la Casa de Maternitat de Barcelona.

Havent-se rebut sol·licituds per part d'algunes alumnes que resultaren diplomades el curs passat per obtenir un suplement d'ensenyaments que els permeti especialitzar-se com a Auxiliars de Laboratori, el Professor Dr. Alomar va començar durant el mes de setembre un curs pràctic en son Laboratori de l'Escola.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acordats del Consell Permanent

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE CANET

Acordà el Consell:

Designar el senyor Diputat D. Joan M. Roma per assistir a la subhasta de les obres de reforma de l'edifici destinat a Escola Local d'Indústries de la vila de Canet de Mar, la qual es celebrarà en aquest Palau de la Generalitat, el dia 4 del vinent mes de febrer, a les dotze del matí.

(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Nomenar professor de Tecnologia mecànica del segon curs de l'Ensenyament de Manyans de l'Escola Elemental del Treball, en substitució de la suprimida càtedra de Mecànica del primer curs del mateix ensenyament, don Antidi Layret, amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals que pels tres cursos de Mecànica tenia consignada, fínt el nomenament d'aquesta nova assignatura en la data que fineix el nomenament que l'interessat té pels tres esmentats cursos de Mecànica.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Autoritzar la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per a organitzar un curs preparatori des de gener a juny, la matrícula del qual sigui gratuïta.

Nomenar professor d'aquest curs preparatori, per la seva durada i amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, D. Artur Brugués, amb l'assignació de 100 pessetes mensuals, que percebrà amb càrrec al cap. 73 de l'anex 18 del Pressupost vigent, entenent-se pels efectes de la nòmina que començà en el seu comés el dia 1.º del mes en curs.

— Autoritzar la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per a organitzar un curs de Perfeccionament per fadrins manyans, el qual funcionarà de gener a juny d'enguany.

Nomenar Professors del dit curs, D. Joan de La-sarte, pels ensenyaments de Matemàtiques i de Dibuix de taller, amb l'assignació de 1,000 pessetes pels sis mesos, i amb sis hores de classe setmanals; i D. Pompeu Turull, per l'ensenyament de Mecànica i Tecnologia, amb l'assignació de 1,000 pessetes pels sis mesos i quatre

hores de classe, entenen-se per als efectes de la nòmina, que començaren en el seu comès el dia 1.º del mes en curs.

Les susdites assignacions seran abonades amb càrrec al cap. 76 de l'anex 18 del Pressupost vigent.

— Acceptar a D. Pompeu Turull i a D. Francesc Pi i Sunyer les dimissions que dels càrrecs de Contramestre de Pràctiques de Taller de la Secció de Manyans i de Professor de Matemàtiques dels dos grups del primer curs de manyans a l'Escola Elemental del Treball, respectivament, tenen presentades.

Comunicar als dimissionaris l'agraïment del Consell Permanent pel concurs intel·ligentíssim que li han prestat durant el temps que han exercit els referits càrrecs.

Concedir, per tal d'atendre a la seva salut, a D. Francesc Gómez i Carbonell, Professor de Física i Química de l'Ensenyament de Fonedors i Modelistes de l'Escola Elemental del Treball, llicència, sense sou, per un termini màxim que finirà el dia 30 del pròxim mes de setembre.

Autoritzar la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per a proveir interinament i fins el dia 30 de setembre pròxim, com a màxim, els càrrecs de Contramestre de Pràctiques de Taller de la Secció de Manyans, el de Professor de Matemàtiques dels dos grups del primer curs de manyans, i el de Professor de Física i Química de l'Ensenyament de Fonedors i Modelistes, els quals quedaran vacants en virtut dels anteriors acords.

— Aprovar la disposició de la Direcció de l'Escola Elemental del Treball del dia 16 de setembre de l'any passat, nomenant D. Joan Albert per a regentar interinament l'Ajudantia de la càtedra de motors per a Automobilisme i Aviació, el qual càrrec vacà el 30 d'octubre del mateix any.

Nomenar, fins el 30 de setembre de 1921, Ajudant interí de la càtedra de motors per a Automobilisme i Aviació, D. Pompeu Turull, amb l'assignació anual de 750 pessetes, que percebrà amb càrrec al cap. 23 de l'anex núm. 18 del Pressupost vigent, entenen-se per als efectes de la nòmina que se li reconeix dret a percebre les dotzaves parts que li pertocuin pel temps que interinament ha vingut regentant aquest càrrec en el qual començà el dia 1.º de novembre de l'any darrer.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Nomenar, a partir del dia 1.º del passat mes d'octubre fins el 30 de setembre propinent, amb caràcter de Professors interins, D. Paulí Castells, per la càtedra d'Ampliació de Matemàtiques, amb dues hores setmanals de classe i la retribució de 500 pessetes anuals en concepte de gratificació, i D. Ramon Casanovas, per la càtedra de Tecnologia Elèctrica especial, amb dues hores de classe setmanals i l'assignació de 900 pessetes anuals.

Pagar aquests havers amb càrrec al cap. 76 de l'anex núm. 18 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

Notícies i documents

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Aquesta Escola assabenta a tots aquells alumnes i ex-alumnes que encara no han recollit llurs dibuixos i llibretes dels dos cursos passats, que per tal de donar facilitats ha designat encara un nou període per al lliurament d'aquells treballs. A l'efecte, durant tota la setmana vinent poden passar a recollir-los, en el

ben entès que fora d'aquest termini l'Escola en disposarà com millor li sembli.

També fa avinent a tots els seus alumnes que el dia 3 de gener recomençaren les classes.

Demés, s'inauguraren el Curs de Perfeccionament per fadrins manyans i el Curs preparatori especial per als que desitgin ingressar el vinent octubre en els ensenyament de Fonedors, Modelistes, de Teixits i Filats, d'Indústries Químiques.

Com resten encara alguns llocs vacants en aquests dos nous cursos, es fa públic per aquells obrers que puguin interessar-los, els quals poden passar de sis a vuit del vespre per l'Escola (Urgell, 187).

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Notícies i documents

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

El dia 2 de gener va tenir lloc en el Círcol Egarenc de Terrassa la segona de les Sessions d'Art encarregades per aquella entitat a l'Escola. Es va representar l'obra en tres actes de Goldoni *El sorriu benefactor*, traduïda al català per Narcís Oller.

El dia 20, els alumnes Srs. Cumellas, Cristófol, Trull i Muntal i el Director de l'Escola N'Adrià Gual, varen llegir diverses poesies de Maragall en la vetllada organitzada en honor de l'inoblidable poeta pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, il·lustrant la conferència que en dit acte va donar En Lluís Bertran i Pijoan sobre «Maragall i la seva obra».

El dia 30, en la mateixa entitat abans citada de Terrassa, va celebrar-se la tercera de les dites sessions d'Art, amb la representació de les obres de N'Adrià Gual *Hores d'amor i de tristesa* i *L'última primavera*.

El dia 26 han aparegut les dues primeres obres de la sèrie de publicacions que començà l'Escola. Són aquestes: la conferència de Lluís Nicolau d'Oliver sobre el tema «Del diàleg en la poesia medieval catalana», que va donar en la sessió inaugural del curs 1919-20, i la d'En Frederic Pujulà sobre «Les representacions teatrals en els camps de batalla de França», que va ésser llegida en la sessió inaugural del curs actual.

Durant aquest mes s'han preparat les representacions de teatre català que tindran lloc a Eldorado, els dies 2, 13 i 20 de febrer i 6 i 20 de març vinent. A aquest efecte s'han augmentat els dies i les hores de classe.

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Acordà el Consell:

Autoritzar la Direcció de l'Escola d'Alts Estudis Comercials per a invertir, amb càrrec a la partida núm. 111 del Pressupost vigent, la quantitat de 4.252'68 pessetes, per tal d'atendre les despeses d'instal·lació d'un Museu de Mercologia, així com les altres de material que siguin ineludibles per al bon funcionament de l'Escola.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Acceptar a D. Cristófol Massó i Escofet la dimissió que té presentada del càrrec de Professor-auxiliar de Moneda i Banca de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, entenen-se que aquesta dimissió no tindrà efecte fins el dia últim del mes que som.

Comunicar al dimissionari l'agraïment del Consell Permanent pel concurs intel·ligentíssim que li ha prestat durant el temps que ha exercit el càrrec esmentat.
(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acordà el Consell:

Acceptar a D. Francesc Síreia i Pont la dimissió que del càrrec de Corrector d'Exercicis a l'Extensió d'Ensenyament tècnic té presentada, entenent-se que aquesta dimissió no tindrà efecte fins el dia últim del mes en curs.

Comunicar al dimissionari l'agraïment del Consell Permanent pel concurs intel·ligentíssim que li ha prestat durant el temps que ha exercit el referit càrrec.

Encomandar a la Direcció de l'Extensió d'Ensenyament tècnic que, en temps oportú, faci la corresponent proposta per a la provisió d'aquest càrrec.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

Nomenar, interinament, D. Emili Vallès i Vidal, per al càrrec de Corrector d'Exercicis de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, amb la remuneració de 1.800 pessetes anuals, lliures de descompte, que percebrà amb càrrec al cap. 7 de l'anex núm. 19 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

Notícies i documents

Adopció de textos. — Autoritzada pel Consell de Pedagogia en la seva sessió del dia 10 l'adopció provisional de textos editats fora de l'Escola i aprovada per la Secretaria general de l'esmentat Consell l'adopció de la Biblioteca Caro Ancha, han estat tramesos als alumnes els primers exemplars amb els corresponents qüestionaris propis especialment adoptats a les necessitats de l'ensenyament postal.

Textos propis de l'Ensenyament Elemental del Treball. — Ha quedat llest d'estampa el text titulat *Corrents induïts*. Els textos propis editats fins a la data, són els que segueixen:

Aritmètica, sis quaderns; Àlgebra, tres quaderns; Logaritmes, dos quaderns; Geometria, quatre quaderns; Trigonometria, dos quaderns; Mecànica, quatre quaderns; Mecànica dels fluids, un quadern; Electroestàtica, un quadern; Magnetisme i Corrent elèctric, un quadern; Resistència, treball i potència, un quadern; Corrents induïts, un quadern.

Ensenyament. — Consultes ordinàries evacuades, 317; Consultes especials per lletra, 18; Exàmens escrits, segons qüestionari, 195.

Propaganda. — Lletres rebudes, 14; lletres trameses amb prospectes, 14.

Correspondència de Secretaria. — Lletres i comunicacions trameses, de tràmit i administració, 9; rebudes, 8.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'una comunicació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, felicitant la Mancomunitat amb motiu del Concurs obert per l'establiment d'una Escola graduada en la població de Catalunya, que millor respongui a les condicions fixades.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Consignar al Consell de Pedagogia la quantitat de 675 pessetes, amb càrrec a la partida núm. 90 del Pressupost vigent, per a subvencionar l'assistència de tres alumnes a un curs de Dactilografia pàndactilar de donya Dolors Miralles i Valls; havent de concedir-se aquesta subvenció previ concurs, i quedant facultat el Consell de Pedagogia per a convocar-lo i fallar-lo amb l'oportunitat que cregui convenient, però havent de donar compte del seu resultat al Consell Permanent així que es celebri.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

L'organització d'un curs de Preparació de licors i Degustació de vins per als alumnes del grup enològic de l'Escola Superior d'Agricultura, a càrrec del Professor D. Pere J. Girona, amb una durada de tres mesos, dividits en dues parts: la primera, de preparació amb dosatge de vins, destil·lació de licors, etc.; i la segona, consistint en vint sessions de degustació amb tres problemes a cada una; havent de satisfer-se amb càrrec a la partida 329 del Pressupost vigent les despeses que ocasioni aquest curs.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Notícies i documents

PROJECTE DE REORGANITZACIÓ DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

(Continuació)

IV. *Els estudis especialitzats d'aplicació.* — És tradicional en l'organització de l'Escola Superior d'Agricultura l'acceptar la idea de la necessitat de coronar els coneixements generals agrícoles amb els estudis d'aplicació, fent que el darrer curs tracti matèries especialitzades. La tendència és immillorable, però és llàstima que per manca de prèvia ordenació i per la insuficiència de mitjans (que ella agrava) aquests estudis no s'hagin pogut fer fins avui en plena eficàcia i amb

l'amplitud exigida per a atendre al màxim de peticions dels alumnes. S'havia arrencat del criteri d'una especialitat rígida, tancada, única, que, donat el reduït de la consignació a ella destinada, obligava organitzar un sol ensenyament, fent que tots els alumnes haguessin de plegar-se a la voluntat de la majoria del curs. Per altra part, la solució teòrica que l'Escola tingui organitzats permanentment uns quants estudis fixos d'especialitat que prenguin tot el curs, és molt desproporcionada als nostres mitjans per la multiplicació de despeses que representa, i també de moment pel nombre dels nostres alumnes, que difícilment omplirien, en ramificar-se en el darrer curs, classes tan diverses. És una vera necessitat proposar una coordinació que permeti sortir d'una manera viable de l'especialitat única, sense caure en exagerades exigències. El problema, mercès a l'organització del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat, pot tenir una adequada solució, d'acord amb les nostres necessitats i també amb els resultats obtinguts en les proves repetides fetes en les nacions estrangeres més avançades.

És que la qüestió — i d'una manera preferentíssima per nosaltres — sobrepasa al caràcter de la pura especialització abstracta, ja que inclou i resol la dificultat exposada en l'anterior capítol d'englobar en un sol ensenyament les especulacions científiques i les realitzacions pràctiques. Fent que el darrer curs sigui d'estudis d'aplicació i especialitats, aconseguirem solventar els defectes de dues activitats que poden semblar divergents, sense deixar d'enriquir als alumnes amb coneixements complets.

Els estudis d'aplicació que formaran el darrer curs, seran de dues maneres: agrícoles i tecnològics. Pels primers hi haurà fixa, per tots els alumnes, una assignatura en la que teòricament i pràcticament s'ensenyarà a projectar i portar una explotació agrícola, a més d'aquelles assignatures, ja especialitzades — viticultura, conreu de l'olivera, d'arbres fruiters, d'hortes, etc., — que formin part de les distintes matèries escollides pels diferents alumnes. Els estudis d'aplicació d'aquesta branca agrícola exigeixen la projectada adquisició d'una finca en la qual, ultra les visites, experiències i pràctiques fetes en el transcurs dels primers anys, els alumnes en el darrer apendran la forma d'explotació. És la finca una veritable necessitat; és un error el creure que una institució científica agrícola en pot prescindir. La discussió del projecte de reorganització de l'ensenyament agrícola a França, recollida en un bon llibre pel diputat M. Plissonnier, il·lustra clarament en aquest respecte. Alguns elements isolats, procedents de l'Institut Agronòmic, proclamen la inutilitat de la finca per un centre superior, fonamentant-se en la decadència que ha sofert la de Noisy-le-Roi agregada a l'Institut, descuidada i poc visitada. Però, el mal prové de la defectuosa situació, a 21 quilòmetres de París, amb el que està enllaçada amb pocs trens que hi posen vora de dues hores en el viatge. Recull aquesta nota l'Associació d'Antics alumnes que en la seva resposta a la informació, diu: «Quan teníem la finca més aprop, a Joinville-le-Pont, amb camps d'experiències i laboratoris, fou la gran època, la dels treballs de Aimé Girard, de Schloëssing, de Müntz, de Vesque, de Prilleux, del mateix Pasteur.» Demostració palesa que el completar una institució científica amb una finca no pertorba els treballs d'investigació, ans al contrari, els esperona. I com que demés és convenient arrodonir els coneixements teòrics amb els pràctics, en la reorganització esmentada, coincidint amb la solució trobada anàlogament a Alemanya, s'obliga als alumnes de l'Institut Agronòmic que vulguin dedicar-se a l'agricultura a seguir un curs d'aplicació agrícola a l'Escola Nacional de Grignon, que té anexe una finca ben extensa. Creiem fàcil treure

d'aquestes dades dues conclusions concretes: 1.ª, la necessitat d'adquisició d'una finca, vora de Barcelona, amb fàcils comunicacions, essent de menor importància la seva extensió; 2.ª, la conveniència de què els alumnes, a més de les pràctiques fetes a la finca en el transcurs de la carrera, de les assignatures corresponents, apliquin a l'últim any llurs coneixements a una explotació agrícola.

Donat que a la finca s'instal·la l'Escola de Zootècnia amb un nombre adequat d'animals, és excusat el dir que al propi temps que les aplicacions agrícoles s'hi faran en ella les ramaderes; com també en altra branca tots els projectes, pràctiques i realitzacions d'enginyeria rural.

Els estudis d'aplicació tecnològica comprenen els de les indústries directament derivades de l'agricultura. També semblant al fet al ram purament agrícola, les nacions europees tenen muntades o projecten les instal·lacions corresponents. Així per exemple, l'Institut Agronòmic de Berlín, a més de l'Escola d'aplicació agrícola, i la de Geodèsia i Enginyeria rural, té diverses escoles d'aplicació tecnològica, en les que hi han instal·lades veritables fàbriques de sucre, de farina i pa, de cervesa, de vinagre, destil·leries, etc. Que en conjunt tenen un pressupost de 1.062.500 marcs (dades anteriors a la guerra) superior encara al ja important de 800.000 marcs propi de l'Institut. França està muntant aquests centres d'aplicació tecnològica en les escoles nacionals que ja tenen algunes instal·lacions semblants, distribuint les diverses matèries segons la situació geogràfica: a Grignon, sucre, cervesa, destil·leria, llets i formatges, avicultura, apicultura; a Rennes, sidra, llets, fruiteres i conserves, regadius i drenatges; a Montpellier, conreus, meridionals i colonials, i en especial viticultura, enologia i elaiotècnia. Totes aquestes matèries diverses i lliurement elegibles formen part de l'anomenada secció normal superior, coronament aplicat dels estudis teòrics prèviament cursats.

Una organització semblant és la projectada per a la nostra Escola; el Departament d'Agricultura té el pla de crear una sèrie de nuclis, que ja sorgeixen espontàniament del seu desenvolupament, i que formaran els centres d'aplicació. En el pressupost extraordinari aprovat per la darrera Assemblea de la Mancomunitat hi figuren consignacions per a la creació d'una instal·lació enològica, una elaiotècnica, altra de conserves, una secció de fermentacions; s'inicien l'Institut de Patologia vegetal i el de Mecànica aplicada; el Servei forestal; és un fet la fundació de l'Escola de Zootècnia amb totes les seves derivacions a les indústries ramaderes. Indubtablement aquests nuclis, — que per altra part, tancant la cadena, poden ésser per la seva permanència centres d'investigació — poden servir per als estudis d'aplicació, i la seva existència és la que ens facilita un professorat apte i especialitzat sense haver d'ésser una càrrega feixuga permanent amb caràcter de tal, i un material adequat i suficient, fent-nos possible l'evitar les especialitats mal donades i l'haver de trametre un any els alumnes a Vilafranca i a Reus, altre any a l'estranger, signe evident d'una organització precària i defectuosa. Donada la modèstia de mitjans i el reduït dels alumnes, no podem, com abans hem dit, fixar especialitats permanents, havem cada any, segons les demandes dels deixebles, de determinar els estudis d'aplicació de l'any vinent, dintre les disciplines fixades en el pla d'ensenyament. Però, sense el lligam limitatiu de les matèries úniques, al contrari fent combinacions complexes en les quals es puguin seguir diferents estudis d'aplicació tecnològica, essent solament fixes per tots, els agrícoles. Remarquem que els escolars, en resposta a la informació oberta, patrocinen unànimament una informació semblant a la indicada, però més àmplia

encara, no amb matèries, sinó amb assignatures de lliure elecció, impossible com hem dit d'acceptar íntegra en la pràctica, però susceptible d'ésser encarrilada en els acords de cada curs. D'aquesta idea, ressò dels mosaics nodrits d'assignatures i especialitats que la seva potència econòmica permet a les universitats nord-americanes, i de l'organització dels estudis d'aplicació en els centres d'ensenyament europeus, en treiem les normes del nostre projecte, degudament articulades en l'estatut de les que creiem en pot sortir una coordinació adequada i orgànica.

Pel raocini i l'experiència pròpia havíem arribat a concretar aquestes conclusions; en veure més tard en estudiar la qüestió, que després de llargues proves eren elles les més generalitzades arreu, s'afirma amb caràcters gairebé de certesa, la nostra creença en la seva eficàcia.

V. *El grau de Tècnic agrícola.* — Adjuntar un grau elemental a una Escola Superior d'Agricultura, és una cosa lògica i raonada, perquè és una necessitat completar l'estol dels enginyers amb el dels tècnics, i perquè s'aprofiten amb reduïdes despeses suplementàries, els edificis, el material, el professorat, l'ambient i tradició de l'Escola. Són molts els joves fills de propietaris de mitjanes explotacions i altres que volen adquirir coneixements agrícoles, però la situació dels quals no els permet seguir una carrera de cinc anys de durada, als que escanen els estudis de Tècnic que poden fer-se en dos cursos. És probable, i a l'ensens natural i aventatjós, que un cop arrelat arribi a ésser més nodrida la matrícula en aquest grau que en el superior, perquè el nombre de tècnics que l'Agricultura necessita ha de créixer ben de pressa. Avui encara pot semblar exagerat el dir que una explotació agrícola per petita que sigui requereix una direcció tècnica, però cal considerar tan sols la manera ràpida com s'esmicola el concepte de l'explotació agrària isolada, indefensa davant els tractes comercials en gros i la lluita econòmica. Es fa precís conrear millor, extreure majors collites, organitzar-se per a poder vendre en bones condicions, exportar si és precís; viure, no reclós, sinó en relació constant amb les demandes del món. La complexitat d'aquests problemes fan comprendre la necessitat dels tècnics, als quals s'haurà de deure un augment de la producció i la seva valoració, un important millorament econòmic.

Tenint aquestes consideracions en compte, l'Escola des de la seva creació té establert el grau mitjà; però defectes d'organització feren que els alumnes no hi acudissin. Un sol es matriculà en els quatre primers anys, uns quants més, però no gaires, en el següent, i això obligà llavors a pensar en una nova organització que no ha donat tampoc els resultats que d'ella s'esperaven. I és que resulta difícil organitzar un ensenyament mitjà, elemental, amb els elements materials d'un ensenyament superior, sense una finca en explotació. És de creure que l'adquisició d'aquesta contribuirà d'una manera decisiva en el desenrotllament del grau de Tècnic agrícola.

La idea del pla primitiu consistia en aprofitar per a establir els dos cursos del grau de Tècnic, les assignatures essencials del d'Enginyer. L'orientació no la creiem equivocada, estimant que l'equivocació era de l'acoblament, la distribució de les matèries. Per això, en el nostre projecte tornem en part al mateix principi, partint d'un nou aacoblament i creant unes assignatures pròpies del grau, indispensables. No pot fer-se en encaix, una adaptació absoluta; resulten vistes unes matèries amb excessiva extensió i en falten, en canvi, altres d'essencials. És ço que ocorria amb el pla primer; resultaven desproporcionadament llargues les assignatures de l'any preparatori del grau d'Enginyer, que els Tècnics seguien íntegres, i aquesta amplitud obligava

a prescindir d'assignatures tan necessàries com la Botànica, la Geologia, la Topografia, les Construccions rurals, la Mecànica agrícola, l'Anàlisi químic, les Indústries agrícoles, la Biologia i la Patologia vegetal. ¿És possible formar un bon Tècnic que no tingui ni rudimentaris coneixements de les matèries essentades? No. Aquesta evidència portà a la reorganització de l'ensenyament.

La modificació fou radical. A l'estret lligam entre els dos graus succeí una orientació no sols diferent, sinó potser antagònica. Es féu el pla d'ensenyament a base de curssets intensius mensuals (excepcionalment bimensuals o quinzenals), a raó de tres coincidents cada mes, ço que fa un total de quaranta set curssets en els dos anys. Aquesta multiplicat era deguda al desig d'atreure als elements de fora de l'Escola als que interessés alguna matèria isolada, independent, però el cert que no ha tingut lloc l'afluència esperada; potser pel nombre excessiu de curssets, pel conjunt que a part difús, per l'enquadrament reglamentat en dades fixes, perquè en ressum un curs pels elements forans només pot organitzar-se amb oportunitat i en el lloc que segons el moment convingui. Nosaltres també volem organitzar curssets isolats per als agricultors i els elements que no segueixin reglamentàriament la carrera, i precisament els nuclis d'estudis d'aplicació seran una base per a aconseguir-ho. Però el resultat d'englobar les dues coses ha estat el sacrificar als elements de fora que tampoc han vingut els alumnes del grau de Tècnic que, joves i poc preparats, s'han desorientat davant la ingidora successió de matèries noves, cansats amb la forma intensiva dels cursos, fent — junt amb la no obligació de sofrir exàmens — que no hagin tret el profit desitjat de l'ensenyament.

Els curssets intensius han de dedicar-se a gent ja preparada en la matèria de què es tracta, gent que en tinguin coneixements dispersos, vagues suggestions, unes certes i altres erròniques, que en el cursset es revisen i metoditzen. És llavors que unes poques lliçons donen un fruit riquíssim, però fer entrar amb una premura barroera, disciplines noves en cervells verges, és un impossible, un error psicològic i pedagògic, oposat a la forma humana d'adquirir-se el coneixement, procés d'elaboració i sedimentació, fins en part fora de la zona de la consciència, que exigeix com un factor imprescindible el temps. Error encara exagerat amb la coincidència de diversos curssets en el mateix moment i la seva renovació rapidíssima. Aquestes causes han portat a l'unànime parer dels professors que han estat en contacte amb els alumnes que calia modificar l'organització actual.

En el nostre projecte es torna parcialment a l'orientació primera, a un aacoblament dels dos graus, fent que els Tècnics segueixin junt amb els Enginyers algunes assignatures. Però no és possible un aacoblament absolut, essent forçosament necessari l'establir algunes assignatures especials per als Tècnics: les de ciències fonamentals, que solament deuen posseir en una mesura que faci intel·ligibles les aplicacions, però no amb la pregonia i acurada detenció dels Enginyers. Precisament hem remarcat que patia el pla primitiu de donar amb excessiva extensió aquestes matèries, fent que faltés espai per altres d'essencials que mancaven.

No hem d'insistir més en l'exposició del pla projectat, que es detalla en el següent capítol. No deixem de reconèixer que en teoria fóra més aventatjós que totes les classes per als tècnics fossin exclusivament dedicades a ells, ja que són diferents les característiques dels ensenyaments; però això especulativament cert, que constituïa l'orientació recomanable del pla en vigència, no era una realitat, puix que donada l'extensió semblant de moltes assignatures venien a ésser les dues classes

repeticions gairebé iguals d'una mateixa lliçó. Pot evitar-se aquest mal efecte amb el sistema projectat, ja que amb les classes excessivament nombroses el professor pot seguir sense esforç els avenços dels alumnes encarrilant-los a la direcció que li sembli, exigint d'ells major o menor profunditat científica en relació amb la prèvia preparació. Si més endavant, i seguint la seva trajectòria, l'Escola continua desenvolupant-se i es fan massa nodrides les classes dels dos graus reunits, haurà arribat l'avinentesa — encara no necessària avui — de desglobar-los per complet. Estarà llavors la finca en ple funcionament, i potser (cosa avui impossible perquè la finca ens manca) convindria preferentment portar a ella els Tècnics, seguint una evolució normal i senzilla perquè repetim el nostre convenciment que el posseir una finca per a pràctiques ha de tenir com a conseqüència una expansió major del grau de Tècnic agrícola.

En els dos anys d'estudis els alumnes adquiriran complets els coneixements generals agrícoles, podent matricular-se si ho desitgen en el darrer curs d'aplicació. És més, creiem que es deu estimular-los perquè hi assisteixin donant-los-hi un certificat d'assistència i aprovació.

El temps dirà, segons com es desenrotlli el grau de Tècnic, i segons les mateixes tendències dels deixebles, si convé convertir aquest curs facultatiu en obligatori.

VI. *El pla d'ensenyament.* — Exposades en els anteriors capítols les orientacions generals del nostre projecte, i les consideracions que ens han fet pendre-les, podem ja transcriure, amb unes breus notes aclaratòries, el pla d'ensenyament proposat. El curs complet és dividit, pel grau d'Enginyer, seguint la norma actual, en assignatures trimestrals i semestrals, i pel grau de Tècnic en tres trimestres, havent-hi matèries que entren en una sola d'aquestes unitats i altres que per la seva major extensió en comprenen dues o més.

Grau d'Enginyer agrícola

Primer curs

	Trimestre	Semestre
Àlgebra.....	6	
Geometria i Trigonometria.....		6
Química general.....	6	6
Organografia i fisiologia vegetal....	6	
Botànica-descriptiva.....		6
Histologia.....	6	
Geologia.....		6
Dibuix.....	4	4

Segon curs

Complements de matemàtiques (notions de Geometria analítica i càlcul infinitesimal).....		6
Topografia.....	6	
Física.....	6	6
Anàlisi químic general i de terres, adobs, productes agrícoles, etc....		6
Agrologia.....	6	
Fitotècnia general.....		6
Legislació agrícola.....	6	
Dibuix (el trimestre topogràfic)....	4	4

Tercer curs

Microbiologia agrícola.....	6	
Organografia animal i zoologia....		6

	Trimestre	Semestre
Meteorologia.....	6	
Mecànica agrícola.....		6
Fitotècnia especial.....	6	6
Economia rural.....	6	
Comptabilitat agrícola.....		6

Quart curs

Nocions de Patologia animal.....	6	
Patologia vegetal.....		6
Arboricultura.....	6	
Zootècnia.....	6	6
Biologia aplicada.....		4
Electrotècnia agrícola.....	6	
Construccions rurals i hidràuliques.		4
Indústries agrícoles.....		6

Cinquè curs

Projecte d'explotació agrícola.....	6	6
Geografia i comerç agrícoles.....	6	
Assignatures d'ampliació i aplicació de les següents especialitats: Viticultura i Enologia; Oleicultura i Elaiotècnia; Fruiterars i Hortes; Indústries derivades; Boscos i Indústries derivades; Enginyeria rural; Ramaderia i Indústries derivades.....	12	18

Ingrés. — Per a matricular-se de primer curs del grau d'Enginyer agrícola, cal sofrir un examen d'ingrés, que comprèn les matèries: Nocions de Matemàtiques (Aritmètica, Àlgebra i Geometria). Nocions de Física i Química. Geografia. Exercicis de lectura i escriptura en català o castellà (segons la seva nacionalitat), i traducció de la llengua francesa o italiana, ajustant-se a qüestionaris que es facilitaran a qui els demani.

Tots els anys, des del gener fins a l'acabament del curs, es donarà a l'Escola d'Agricultura una classe de les matèries que comprenen l'examen d'ingrés per aquells alumnes que vulguin preparar-se a la mateixa Escola.

Demés, s'admetran, en substitució de l'esmentat examen d'ingrés, els certificats d'Instituts de segona ensenyança i Centres docents que ofereixin, a judici de la Direcció i Claustre de Professors, crous garanties i que demostrin que els aspirants han cursat en els indicats establiments les matèries exigides.

Revàlida. — Abans de revalidar-se hauran de demostrar els alumnes posseir coneixements de la llengua anglesa o alemanya.

Els exercicis de revàlida consistiran en la presentació d'una Memòria i l'examen i discussió de la mateixa en la forma fixada pel Reglament.

Analizant el pla d'ensenyament exposat és fàcil veure'n les característiques més sobresortints. En línies generals segueix directrius semblants a les de l'actualment vigent, per dues raons: la una perquè és impossible defugir d'un cert ordre general marcat pel mateix caràcter de les disciplines, les primeres, les fonamentals que han de formar l'inici del procés a desenvolupar posteriorment en les assignatures aplicades; l'altra, perquè tota Escola es crea una tradició, i un canvi sobtat innecessari porta una solució de continuïtat perturbadora. Però, innovacions importants, modifiquen, completen i matisen en pla avui en vigència.

El primer curs el formen coneixements bàsics; hi ha una assignatura afegida, la Histologia, tan necessària en els estudis inicials de les ciències naturals. Continuen en el segon curs les assignatures de coneixements generals que es complementen; es comencen a emprendre estudis fonamentals agrícoles, i se'n inicien altres d'aplicació, com la Topografia, a la que s'afegeix el Dibuix topogràfic i l'Anàlisi químic, al qual es dona un caràcter marcadament agrícola.

El tercer i quart curs estan integrats per assignatures del cos de la carrera, de les que se'n poden dir clàssiques; senyalem només, per tant, les novetats o modificacions. S'amplia l'Organografia animal i Zoologia per a poder incloure en aquesta, extensament, l'entomologia, l'estudi previ de la qual té tanta importància per al coneixement eficaç de la Patologia vegetal. Es divideix la Biologia en dues assignatures ben diferenciades, les dues indispensables: la Microbiologia agrícola i la Biologia aplicada. S'afegeixen unes nocions de Patologia animal. Es separa la Meteorologia (les causes i efectes de la qual tenen una alta valor en l'Agricultura) de la Física, de la que ara en formava un apèndix de darrera hora. S'estén el camp de les Indústries agrícoles, per a fer-hi comprendre l'Enologia i l'Elaiotècnia tan desenrotllades en la nostra terra, avui no estudiades fora de l'especialitat; i finalment, es conserven en relació amb la seva importància les assignatures antigues, modificant la seva estructura per a combinar-les harmònicament.

El darrer curs d'estudis d'aplicació està format per dues assignatures fixes: Projectes d'explotació agrícola que dura tot l'any i Geografia i comerç agrícoles, trimestral, i la resta del temps s'omple amb assignatures varies d'ampliació o d'aplicació tecnològica de les especialitats senyalades i amb la forma indicada en un capítol anterior.

Grau de Tècnic agrícola

Primer curs

	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Problemes de matemàtiques.....	6		
Física i Meteorologia.....		6	6
Pràctiques de Química general.....	6		
Anàlisi químic general i de terres, adobs, productes agrícoles, etc....		6	6
Geologia.....	6		
Legislació agrícola.....	6		
Economia rural.....	6		
Comptabilitat agrícola.....		6	6
Dibuix.....		6	
Organografia vegetal i Botànica....		6	
Organografia animal i Zoologia.....			6
Fitotècnia general.....			6

Segon curs

Fitotècnia.....	6	6	6
Arboricultura.....	6		
Zootècnia.....	6	6	6
Topografia.....	6		
Electrotècnia agrícola.....	6		
Construccions rurals i hidràuliques.		6	
Mecànica agrícola.....		6	6
Patologia vegetal.....			6
Indústries agrícoles.....		6	6

Curs facultatiu. — Els alumnes que ho desitgin podran seguir un tercer curs, que compregui

assignatures d'aplicació de les mateixes que es donen en el darrer curs del grau d'Enginyer.

Assignatures comuns als dos graus. — Les assignatures comuns als dos graus, són: Anàlisi químic i de terres, adobs i productes agrícoles; Legislació agrícola; Economia rural; Comptabilitat agrícola; Fitotècnia; Arboricultura; Zootècnia; Topografia; Mecànica agrícola; Electrotècnia agrícola; Indústries agrícoles.

Ingrés. — Per a matricular-se de primer curs del grau de Tècnic agrícola cal sofrir un examen d'ingrés, que comprèn les matèries: Nocions d'Aritmètica i Geometria, Exercicis de lectura i escriptura de català o castellà, i traducció de la llengua francesa o italiana. Els alumnes que ho desitgin podran assistir a les classes corresponents del Curset preparatori donat a l'Escola des del gener a juny. S'admetran també en aquest grau, i en substitució de l'examen d'ingrés, els certificats d'Instituts i Centres docents que demostrin que els aspirants han cursat les matèries exigides.

Revàlida. — Els exercicis de revàlida consistiran en la presentació d'una Memòria i l'examen i discussió de la mateixa. El tema de la Memòria es referirà a un projecte d'explotació agrícola.

L'ensenyament del grau de Tècnic té una menor durada i una major densitat que el d'Enginyer, perquè no exigeix l'ampla i ferma preparació científica general, la curs minuciosa i lenta necessària per a cercar la causa pregona de les coses, les hores lliures pels treballs de laboratori. El primer curs es compon preferentment d'assignatures fonamentals, estudiades solament amb l'extensió precisa per a fer comprensibles les d'aplicació posteriors que formen el segon curs, i que comprenen els coneixements generals aplicats agrícoles. Repetim que els Tècnics que en acabada la carrera volen ampliar un sector dels seus estudis, poden seguir el curs d'especialitat i aplicació del grau d'Enginyer.

Es senyalen en el Reglament les normes de matrícula i examen, i es diu que els alumnes no podran presentar-se a examen d'una assignatura sense la prèvia aprovació de les que li serveixen de fonament. Això exigeix tenir determinat l'ordre de prelación d'exàmens de les assignatures d'una mateixa branca de coneixements, el que podria ésser el següent:

Grau d'Enginyer agrícola. — Àlgebra; Geometria i Trigonometria; Complementes de matemàtiques; Física; Topografia; Mecànica agrícola; Electrotècnia agrícola; Meteorologia; Construccions rurals i hidràuliques. Química general; Anàlisi químic; Indústries agrícoles. Organografia i fisiologia vegetal; Geologia; Botànica descriptiva; Agrològia; Fitotècnia general; Fitotècnia especial; Arboricultura; Patologia vegetal. Organografia animal i Zoologia; Nocions de Patologia animal; Zootècnia; Patologia vegetal; Patologia animal. Microbiologia agrícola; Biologia aplicada.

Grau de Tècnic agrícola. — Problemes de matemàtiques; Física i Meteorologia; Topografia; Mecànica agrícola; Construccions rurals i hidràuliques; Electrotècnia agrícola. Pràctiques de química general; Anàlisi químic; Indústries agrícoles. Organografia vegetal i Botànica; Fitotècnia general; Fitotècnia especial; Arboricultura. Organografia animal i Zoologia. Zootècnia.

Els detalls complementaris que fan referència a altres modalitats de l'estudi i surten del quadre estricte del pla d'ensenyament, vénen inclosos en el Projecte de Reglament proposat.

(No acaba.)

— Per a facilitar la preparació dels alumnes que desitjant seguir l'any vinent els estudis de primer curs a l'Escola Superior d'Agricultura no tinguin aprovades

en centres docents importants les assignatures corresponents a les matèries de l'ingrés, i vulguin preparar-se a la mateixa Escola, aquesta obra un curs preparatori semestral, en el que s'estudiaran: Nocions de matemàtiques (aritmètica, àlgebra, geometria i trigonometria), Nocions de Física i Química, Geografia, Gramàtica (exercicis de redacció i ensenyament general literari) i llengua francesa. La matrícula estarà oberta del 29 de desembre a 9 de gener, de nou a dotze i de tres a sis, a la Secretaria de l'Escola (Urgell, 187, Barcelona), començant el curs el dia 10 del mateix mes.

— Ha quedat oberta a l'Escola Superior d'Agricultura la matrícula del curs preparatori d'ingrés que començarà el dia 10 de gener, com també la de les assignatures semestrals ordinàries, tancant-se les dues el dissabte, dia 8 de gener. Les inscripcions han de fer-se a la Secretaria de l'Escola (Urgell, 187, Barcelona).

— L'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, obra un curs de Degustació de vins i begudes anàlogues esperitoses formant part del pla d'estudis del grau d'Enginyer agrícola, especialitat enològica.

El curs, a càrrec del Dr. Pere J. Girona, es donarà en la nova aula de degustació, acabada de construir expressament i dotada de totes les instal·lacions, utilitatge i material que cal al desenrotllament sistemàtic del mateix. Aquest tindrà un caràcter exclusivament pràctic i es desenrotllarà mitjançant la degustació de nombroses mostres de vins de totes qualitats i procedències, tant catalanes com d'altres regions espanyoles, i de les més acreditades marques estrangeres, proposant-se, a l'efecte, problemes escalonats que els assistents resolent segons el seu dictamen donat per mitjà d'una puntuació posada en el corresponent butlletí.

De cada una de les sessions se n'aixeca acte i es comparen detingudament els dictàmens a l'objecte d'anar educant progressivament el paladar en l'apreciació de la munió de particularitats que ofereixen els diversos vins. S'obté, així, un criteri organolèptic molt útil a les persones que en un concepte o altre han d'elaborar, manipular, comprar o vendre vins, anant-se formant com una Escola de tastadors consemblant a les que existeixen en les regions de vins més acreditades.

Per analogia de procediment i per a complement de l'educació del tast es completen cada una de les sessions amb la degustació de vins generosos, tant secs com dolços, escumosos, licors i sidres, resultant així un conjunt de problemes resolts ben arrodonit i interessant.

A l'efecte d'estendre aquesta ensenyança tan útil i ja arrelada en altres punts, l'Escola Superior d'Agricultura, com ho ha fet ja en dos anys anteriors, admetrà a matrícula, a més dels cursants de l'especialitat vitivinícola, a les persones estrangeres que vulguin seguir el curs, en un nombre de dotze places.

Les lliçons es donaran els dimarts, dijous i dissabtes, de dos quarts de dotze a dos quarts d'una, durant els mesos de febrer i març, essent el preu de la matrícula de 25 pessetes. Queda oberta la inscripció en la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187), on poden també dirigir-se els que desitgin més detallades informacions.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

PERSONAL

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat que el Conseller-ponent dels afers d'Agricultura, usant de les facultats que se li con-

cediren en reunió del 18 de novembre darrer, havia nomenat mossos encarregats dels Serveis tècnics d'Agricultura D. Ramon Jaques i Piñol, amb el sou de 1.825 pessetes anuals, amb càrrec a la partida 304 del Pressupost vigent, a comptar del dia 1.º de desembre proppassat.
(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

SERVEIS DE RAMADERIA

Donar-se per informat del resultat del Concurs de bestiar porquí celebrat a Ripoll el dia 6 del mes que som, a càrrec de la Mancomunitat i amb la cooperació de l'Associació General de Ganaderos del Reino.
(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Concedir l'auxili tècnic sol·licitat pel Sindicat Agrícola d'Olesa de Montserrat per la construcció d'un Celler Cooperatiu, mitjançant el pagament de 150 pessetes, tal com es fixa en l'acord pres el 4 de desembre de 1919, per la concessió d'aquesta mena de beneficis.
(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

Concedir al Sindicat Agrícola de Guissona i sa comarca un curs de vuit lliçons sobre conreu de cereals, preferentment del blat, mitjançant el pagament de 250 pessetes que té ofertes, pagant-se la resta de les despeses amb càrrec al cap. 312 de l'actual Pressupost de la Mancomunitat de Catalunya, fins a la quantitat de 500 pessetes.
(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

REPOBLACIÓ FORESTAL

El Conseller-ponent dels afers d'Agricultura Sr. Mias exposà al Consell que en constituir-se la Comissió de Repoblació forestal nomenada en la reunió del dia 10 de desembre darrer, es cregué convenient estendre la seva acció a les tasques del sanejament de terrenys, i atenent que part dels treballs que s'hauran d'empendre entren en la qualificació d'obres hidràuliques, proposà que formés part de la referida Comissió el Conseller-ponent d'Obres hidràuliques, D. Macià Guarro, acordant-se en aquest sentit.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

Notícies i documents

SERVEIS DE RAMADERIA

El Professor d'Avicultura Sr. Castelló, per encàrrec dels Serveis de Ramaderia, donarà una sèrie de conferències al pla de Barcelona, les quals seran preparatòries del Concurs d'animals de corral (galls, conills, ànecs) que la Mancomunitat i la Junta Regional de Ramaderia celebraran pròximament al Prat de Llobregat.

La primera d'aquestes conferències es donarà el dissabte al vespre a Sant Joan Despí, i seguidament, el diumenge al matí al Prat de Llobregat, a la tarda a Gavà, el dilluns a Papiol, i el dimecres a Santa Coloma de Gramanet.

— El Concurs de bestiar boví lleter que realitzarà la Mancomunitat per a la Plana de Vich, és molt probable que es celebri el dilluns de Pasqua.

— A causa de la persistència de la glossopeda en alguns indrets del Bergadà, el Concurs boví que la Mancomu-

nitat havia de celebrar pròximament en aquella comarca, queda ajornat fins que hagi desaparegut el mal de peu.

— S'ha remès als industrials que transformen el pèl i pells de conill, una comunicació preguntant-los-hi quina raça o races de conills desitjarien que criessin els pagesos, a l'objecte d'harmonitzar la producció de carn amb la producció de pèl i pells, base de moltes indústries establertes a Catalunya.

Una pregunta semblant s'ha dirigit als propietaris de les indústries de la ploma de l'aviram.

Els Serveis de Ramaderia tindran molt en compte l'opinió dels referits industrials, en redactar les bases de Concurs d'animals, Concurs que la Mancomunitat inaugurarà pròximament.

A l'enansu preguem a tots els industrials que no hagin rebut la pregunta formulada més anunt, que es donin per convidats i es serveixin pendre part a l'enquesta, remetent la seva opinió, quant més aviat millor, als Serveis de Ramaderia (Urgell, 187).

— Són en majoria els Ajuntaments que han remès les dades demanades pels Serveis de Ramaderia perquè servissin d'estudi per establir la fórmula de la nova tributació als escorxadors, la qual fórmula beneficiarà a l'enansu al productor i consumidor de carn.

— La Mancomunitat i la Junta regional de l'Asociación General de Ganaderos han acordat celebrar conjuntament els Concursos d'animals de corral.

El primer d'aquests Concursos per a gallines, ànecs i conills es celebrarà a la comarca del Baix Llobregat i l'immediat al Penedès.

— Pels Serveis de Ramaderia s'han practicat inspeccions als reproductors premiats en els Concursos de Cerdanya i Urgell.

— El dia dels Reis es celebrà a Ripoll l'anunciat Concurs de bestiar porquí de la Mancomunitat de Catalunya i Asociación General de Ganaderos, el qual es veié, malgrat el temps, molt concorregut.

L'acte fou presidit per l'Alcalde Sr. Cerdà, regidors, veterinaris i ramaders de les comarques interessades.

El Jurat, compost pels Srs. Sèculí, Pallí, i Rossell i Vilà, President, Vocal i Secretari respectivament, atorgà els premis següents, menys el primer que es declarà desert.

Verros: Segon premi, 350 pessetes al propietari En Josep Jou, de les Lloses; tercer premi, En Josep Gili, de la Parròquia de Ripoll; quart premi, En Manuel Perarnau, de Campdevàrol.

Truges: Primer premi, de 200 pessetes, a En Francisco Soldevila, de la Parròquia de Ripoll; segon premi, D.ª Margarida Serra, de Campdevàrol; tercer premi, En Josep Campalans, de Ripoll; quart premi, En Manuel Perarnau, de Campdevàrol; cinquè premi, N'Esteve Vilarrasa, de la Parròquia de Ripoll; sisè premi, En Ramon Manso, i el setè, a En Pere Palau, ambdós de la Parròquia de Ripoll.

Els premis oferts per l'Asociación General de Ganaderos foren tres, de 100 pessetes cada un, a les porcellades propietat d'Esteve Verdagner, Jaume Pascal, de Ripoll, i Ramon Manso, de la Parròquia de Ripoll.

El veredict, previ una petita crítica del President i Secretari del Jurat, fou ben rebut pel públic.

— La Cambra i Sindicat Agrícola de Vich han demanat que el Concurs de vaques lleteres que s'havia de celebrar pel març, es traslladés al mes de maig a causa dels freds. Aquest Concurs devia celebrar-se per la tardor, però se suspengué per la glosopeda.

— Ha sortit cap a Viladonja (Ripollès) el tècnic clínic Sr. Danés, per a estudiar una malaltia desconeguda que s'ha presentat en el bestiar de llana d'aquella comarca.

— El diumenge estigué a Santa Coloma de Queralt el Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat,

assistint a una reunió que hi hagué al Sindicat de dit poble, a l'objecte d'ultimar els detalls del Concurs de bestiar de llana que es celebrarà en aquella població el 21 de març.

La *Caceta de Madrid*, del dia 9 d'aquest mes, porta las bases d'un concurs obert per la Mancomunitat de Catalunya per a l'adquisició d'una finca destinada a Escola de Zootècnia i altres Serveis de la Mancomunitat. La finca deurà tenir 15 hectàrees de regadiu i 10 de vinya com a mínimum.

Els propietaris a qui pugui interessar-los el coneixement detallat de les bases, poden dirigir-se per carta al Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura (Urgell, 187, Barcelona).

— Diversos elements de la comarca del Penedès han sol·licitat un Concurs d'aviram.

La Mancomunitat junt amb l'Asociación General de Ganaderos del Reino, té en estudi la realització immediata de Concursos d'animals de corral.

REPOBLACIÓ FORESTAL

El dijous a la tarda, al Palau de la Generalitat, va reunir-se la Comissió de Repoblació forestal recentment creada per la Mancomunitat per a entendre en tot el que fa referència amb la conservació i foment de la riquesa forestal.

Degut a l'íntima solidaritat que existeix entre la repoblació forestal i el sanejament de terrenys pantanosos, formarà part de dita Comissió el Conseller-ponent d'Obres Hidràuliques.

La circumstància d'haver-se constituït aquesta comissió en una època en què la discussió dels Pressupostos està força avançada, tal vegada retardi la realització d'alguns projectes de la major importància per la causa forestal. No obstant, la Comissió començà l'estudi de diverses qüestions, dedicant una atenció preferent a la conveniència de la implantació d'un viver, propaganda forestal per mitjà d'articles i escrits en revistes, diaris..., incendis de boscos, guarderia forestal, etc., estimant ésser molt convenient que la Mancomunitat continuï, amb la major intensitat possible, facilitant als particulars, llavors, plantes, i tota mena de dades respecte a repoblacions; assenyalant, a tal objecte, el dijous hàbil de cada setmana perquè el Secretari de la Comissió estigui a disposició del públic, d'onze a una, al Palau de la Diputació, per a atendre les consultes i preguntes que se li desitgin fer, tan de paraula com per escrit.

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Conferència a Vilanova i Geltrú. — Invitat, demés d'altres persones, el Cap d'Acció Social Agrària, per la Comissió organitzadora d'una cooperativa de producció i venda en aquella ciutat, el Sr. Rendé hi donà, el dia 17 de gener, una conferència sobre l'esmentat tema.

Començà remarcant el bé que significa per una comarca el fet que sigui la seva capital la qui impulsí el moviment social agrari, perquè més enllà, alligonat per la pràctica, haurà de convertir-se en conseller dels pobles del contorn.

Enumerà els aventatges ja ben sabuts i estudiats pels nombrosos Cellers cooperatius que avui existeixen a Catalunya, que ens han de proporcionar aqueixes institucions. Senyalà el perill que podria venir en la construcció de l'obra donada la puja de tot el que per ella es necessita, perill que pot conjurar-se si hi ha seny en els capdavanters i són els números i el càlcul el qui dominin en l'empresa i no l'entusiasme mal portat.

Afegí que, tot i costar més diners que quan es construïren els primers cellers a Catalunya, cal pensar que dos anys de retard esperant l'abaratiment del cost de l'obra (que ningú ens assegura que vindrà) ens costarien molt més cars que no pas fent l'obra immediatament.

I terminà, en nom de la Mancomunitat de Catalunya, i en especial de la Secció d'Acció Social Agrària, oferint els seus serveis. Els digué als agricultors de Vilanova que no havien d'ésser els pobles del voltant qui diguessin: «Vilanova: aixeca't i camina», sinó que haurien d'ésser ells que diguessin: «Pobles germans: aixequen-vos i seguim!».

Conferència a Manlleu. — El dia 18 de gener, el Sr. Rendé, invitat pel Consell directiu del Sindicat Agrícola de Manlleu, donà en l'estatge social del mateix una conferència sobre la necessitat de què el Sindicat estableixi la Caixa rural.

Començà exposant els inconvenients que porta a un Sindicat que, com el de Manlleu, es dedica a la venda dels seus productes, la manca d'un capital per a atendre a les seves operacions.

Va fer una comparació entre l'estat en què es trobava el crèdit en general, fa alguns anys, quan en aquell local mateix, en fundar el Sindicat, els parlava als pagesos de Manlleu, i avui, que per raons d'una crisi mundial el diner està retret per tothom, però especialment per l'Agricultura.

Explica els projectes que té la Mancomunitat d'establir el crèdit agrícola, però mentre això estigui en estudi, cal que pel propi esforç es creï i s'aixequi el Sindicat.

Seguidament exposa que, per efecte del retraïment del diner, el Sindicat ha de fer efectives 25.000 pessetes que se li van deixar, que entre els individus que dirigeixen o administren la cooperativa lletera han subscrit la suma de 15.200 pessetes per a eixugar el deute i que amb un petit esforç dels altres, aqueix quedarà extingit.

Explica el mecanisme de la Caixa rural i els bons resultats que arreu dona, no solament sots l'aspecte individual, sinó a ço que es refereix a la col·lectivitat, i

acaba dient que si l'entusiasme i amor a les coses de l'Agricultura el portà un dia a Manlleu a impulsar la formació del Sindicat que avui gràcies a l'esforç de tots ha triomfat esplendorosament, avui, que sent els mateixos entusiasmes i que l'inspira el mateix optimisme, s'ofereix amb major motiu per raó del càrrec que ocupa a la Mancomunitat de Catalunya.

Conferència a Monjos. — El Cap dels Serveis d'Acció Social Agrària, Sr. Rendé, donà el dia 3 de gener una conferència a Monjos, desenrotllant el tema «Necessitat del Celler cooperatiu». Començà dient que no s'entendria en demostrar els avantatges de l'Associació, perquè és cosa ja de tothom sabuda i majorment dels pagesos de Monjos, els quals saben el resultat econòmic de la seva.

Passà seguidament a l'objecte de la conferència i, després d'enumerar els avantatges de l'elaboració i venda en comú, de les veremes, recalca que com a cosa necessària per als fins econòmics i rurals de la institució, aqueixa s'havia de compondre de tots els estaments i colors polítics de la població.

Enumera una sèrie d'inconvenients que trobarien no ja en la construcció de l'edifici, sinó també en l'organització dels treballs, vendes, etc., donant solucions pràctiques per a millor resoldre els problemes que es presentaran, i oferí, en nom de la Secció que dirigeix, el seu concurs.

Parlà després de la Caixa rural com a complement de l'obra que anaven a emprendre, i acabà invitant a un diàleg per a major aclariment dels conceptes exposats.

Alguns senyors presents prengueren la paraula per exposar casos especials, tals com: si seria econòmic portar la verema al celler quan les vinyes són a distància major d'uns quatre quilòmetres, i preguntant en quina situació quedaria el soci que havent concorregut amb les seves veremes al celler durant alguns anys es veïés precisat a canviar de domicili, i d'altres.

El conferenciant respongué a tots ells i es donà per acabat l'acte, després del qual, l'Ajuntament, al saló de sessions de la Casa de la Vila, obsequià al Sr. Rendé amb unes pastes, licors i cigars.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Declarar rescindida la contracta de les obres de perforacions artesianes adjudicades a D. Albert i D. Ricard Carsi per acord del Consell Permanent de la Mancomunitat del dia 8 de juliol proppassat, per no avenir-se els dits adjudicataris a complir l'esmentat acord, assabentant-los-hi el contingut del present, i

Encarregar el senyor Enginyer-director d'Obres hidràuliques de proposar amb urgència la pràctica pel sistema d'administració de les susdites obres.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Proposar a l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya la modificació de l'acord de la susdita Assemblea de 17 de gener de 1920, relatiu a l'aprovació del pressupost d'obres extraordinàries, en ço que pertany a Obres hidràuliques, en el sentit de què la partida de 1.000.000 de pessetes per a obres de sanejament de

maresmes i terrenys pantanosos serà a l'ensem aplicable a les de regularització i endegament de rius, defensa contra les inundacions i abastiment d'aigües potables a les poblacions.

— Atenent l'acord del dia 8 del corrent, autoritzant la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat per a realitzar per administració les obres d'execució d'un sondeig a Castelló d'Empúries, per a l'obtenció d'aigües subterrànies, autoritzar el lliurament de la quantitat de 10.000 pessetes, de la partida 248 del Pressupost vigent, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a procedir a l'adquisició de 100 metres de tuberia de tole de 3 a 4 mm. de gruix i de 15'5 cm. de diàmetre interior, i al transport al lloc on han d'executar-se els treballs, de la maquinària, eines i aparells necessaris, així com per a efectuar altres treballs preparatoris, tot de conformitat amb el que indicava l'Enginyer-director Sr. Turell, d'acord amb el Conseller-ponent del Servei, D. Macià Guarro.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

A proposta del Conseller-ponent del Servei, deixà aprovat el Consell un Projecte d'acord referent al foment d'obres hidràuliques, a portar a deliberació de la vinent Assemblea, el qual en la seva part dispositiva diu:

1.º Es faculta el Consell Permanent per a convocar els Concursos que cregui convenients, dintre les consignacions del Pressupost de la Mancomunitat, per a fomentar l'establiment o millora de les obres de regadius a Catalunya, partint de la base de recaptar per a la seva execució, els auxilis i avantatges que a aquest fi atorga l'Estat.

2.º L'auxili de la Mancomunitat consistirà:

a) En facilitar el personal tècnic i administratiu per a l'estudi dels projectes i tramitació de l'expedient de concessió, quan no sigui d'incumbència exclusiva de l'Estat.

b) En contribuir a la realització de les obres amb una quantitat en metàl·lic, o el seu equivalent en obra executada, que no podrà excedir del 50 per 100 del seu import total, incloses les despeses necessàries per a obtenir, si cal, la concessió atorgant una part del sudsit auxili en forma de subvenció pròpiament dita, la qual no podrà ultrapassar del 25 per 100, i el restant, en qualitat d'anticip a reintegrar en un termini màxim

de cinquanta anys, a l'interès anual que en cada cas es convingui.

3.º La forma i quantia de l'auxili (subvenció i préstec) que servirà denés per un ordre de preferència, es regularà en cada cas tenint en compte les que per virtut de la legislació vigent li correspongui al peticionari percebre de l'Estat; l'import i utilitat de l'obra, classes i sistema de regatge que hagi d'establir-se, bé siguin regadius nous o es limitin a millorar els existents; caràcter de l'entitat peticionària, segons sigui Sindicat Agrícola, de Regants, Empresa particular, etc.; i en igualtat de les altres condicions, declarar preferibles els que recaptin un auxili menor de la Mancomunitat.

4.º Serà condició precisa per a tramitar la petició i, en son cas, per a procedir a la remesa de l'auxili de la Mancomunitat, que el Municipi o Municipis a què pertanyin les terres a beneficiar, estiguin al corrent de pagaments exigibles amb la Mancomunitat i la Diputació respectiva.

5.º El Consell Permanent dictarà les Bases que, a tenor de les presents normes, hagin de regir els concursos.

(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat dels treballs realitzats darrerament per la Secció tècnica de Telèfons, que ha deixat ja acabades les línies Hostalrich-Girona, Camprodon-Molló i Camarasa-Sant Llorenç de Montgay; havent inaugurat el servei a Llanàs, Vilallonga, Setcases i Molló el dia 19 de desembre, i a Algerri el dia 26 del mateix mes.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

Prengué esment el Consell del dictamen del Degà del Col·legi d'Advocats d'aquesta ciutat sobre la procedència del recurs d'apel·lació de la sentència recaiguda en el plet de major quantia, promogut per D. Pius Coll i Soldevila contra la Mancomunitat de Catalunya, reclamant indemnització per la constitució de servitud de línia telefònica; i disposà que fos mantinguda l'apel·lació encomanant al propi Degà que la sostingui.

— Es donà compte de la següent moció del Conseller-ponent de la Secció de Telèfons, D. Anselm Guasch: «Havent resultat infructuoses totes les gestions fetes per a trobar un local particular a Girona on establir la central telefònica que urgeix instal·lar, el senyor Interventor va indicar la conveniència que la instal·lació es fes en local propietat de la Mancomunitat.

«Descartat l'edifici de la Diputació de Girona, on no hi ha lloc disponible i l'Hospital per idèntica raó, l'únic local apropiat, tant per la seva situació com per la independència que pot donar-se-li, és l'actual departament d'espardenyeria i part de fusteria de l'Hospici, situats a la cantonada dels carrers del Progrés i de Jaume I, lloc cèntric i apropiat inclús per a establir locutoris si temps avenir així convingués fer-ho a la Mancomunitat.

«Però per a poder utilitzar el local de referència és necessari prèviament construir un cobert on puguin traslladar-se aquells serveis de l'Hospici i habilitar-ho després per a instal·lar la central, un petit magatzem i habitacions de la família encarregada del servei a Girona.

«L'import total del pressupost de totes aquestes obres és aproximadament d'unes 12,000 pessetes.

«La línia Hostalrich-Girona està acabada. Falta, doncs, únicament l'establiment de la central de Girona perquè tot el servei dels grups de l'Alt i Baix Empordà pugui comunicar amb Barcelona per línies de la Mancomunitat.

«Es demana, doncs, autorització al Consell per a procedir a les obres esmentades, que portarien en si l'avantatge de no haver de pagar lloguer en el successiu a Girona ni estar exposats a un canvi de central per exigències dels propietaris.

«Barcelona, 7 de gener de 1921. — Anselm Guasch.»

I el Consell, acceptant en principi la proposta transcrita, disposà que passés a informe d'Intervenció la part que es refereix a despeses, i a l'Arquitecte de la Mancomunitat D. Joan Rubió, tot el que es refereix a obres.

— Nomenar, amb càrrec interí, D. Antoni Tomàs i Quevedo per a ocupar la plaça de meritori que es troba vacant en la referida Secció, amb el sou anual de 750 pessetes, de la partida 270 del Pressupost vigent, i a comptar del dia 1.º del corrent mes de gener.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Donar-se per enterat de les comunicacions de diversos Alcaldes regraciant l'establiment de servei telefònic en les seves respectives poblacions i saludant la Presidència en fer-se la inauguració.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

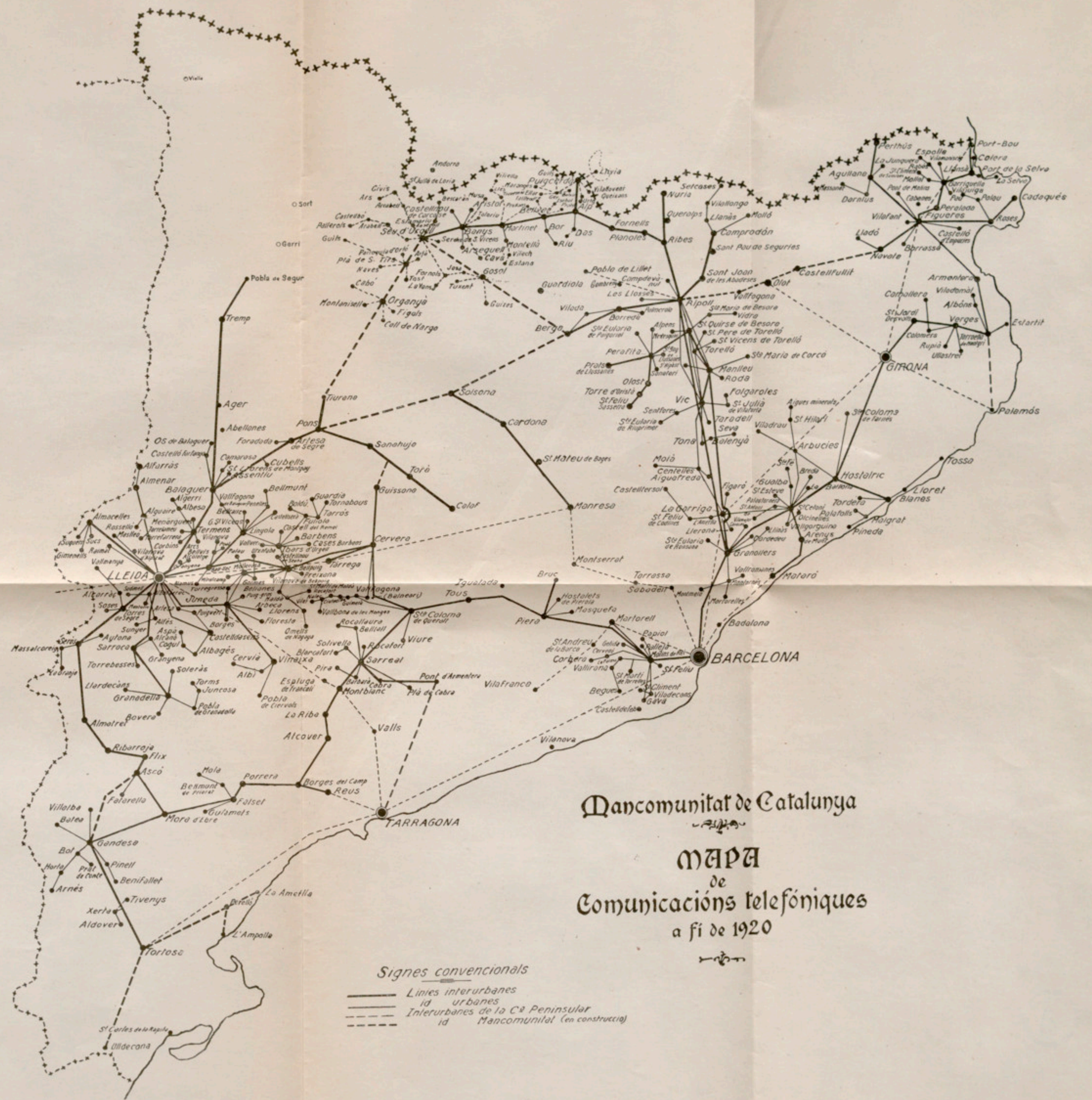
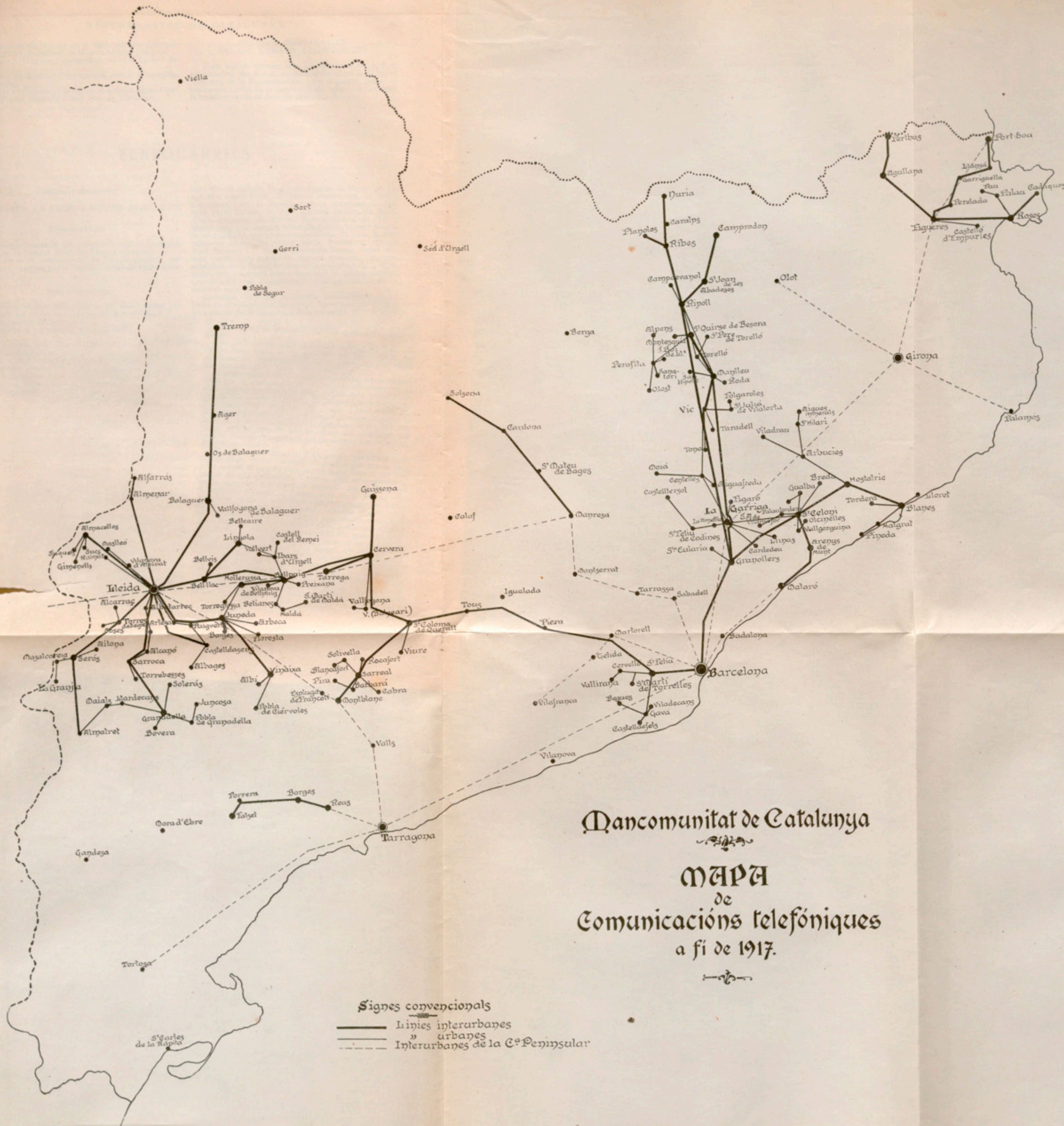
Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Continuen els treballs en la línia Calaf-Pons.

S'acaba la línia Olost-Oristà.

Continuen els treballs d'estesa d'una nova línia Granollers-Ripoll.

Comencen els treballs en la línia Alguaire-Almenar.
Comencen els treballs en la línia Lleyda-Almenar.

El dia 5 de gener s'inaugurà el servei a Xerta i Aldover.

El dia 18 de gener s'inaugurà el servei a Granyena de Cervera.

El dia 1.º de febrer s'inaugurà el servei a Santa Coloma de Farnés, Montellà i Sant Pere de Vilamajor.

PLÀNOLS COMPARATIUS DE LES XARXES TELEFÒNIQUES

Amb aquest número són acompanyats dos plànols comparatius de l'estat de les construccions de la xarxa telefònica de la Mancomunitat. En el primer plànol es representa l'estat de la xarxa a fi de 1917, i en el segon, la mateixa xarxa en data de desembre de 1920.

FERROCARRILS

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

REUS-MONTRIOIG

Continua l'obtenció del parcel·lari, segons les dades preses en la variant Riudoms-Vinyols-Montbrío.

Va fer-se la confrontació de l'avant-projecte per l'Enginyer designat per la Segona Divisió de ferrocarrils.

TARRAGONA-PONS

Continua el desenrotllament de les dades preses per l'obtenció del parcel·lari del terreny que interessa l'estació en projecte de Tarragona.

Continua el replanteig i presa de dades complementàries.

Es remetien tres fulles acabades del plànol topogràfic contenint del plànol general: De Tarroja a Guisona, de Guisona a ca l'Armet i de ca l'Armet a Roda-Milans.

S'estudia sobre el terreny l'acabament del traçat entre Roda-Milans i Pons, baixant pel riu Llobregós i passant per Vilanova de l'Aguda, on s'han fet sondejos per a l'explotació de mines de sals potàssiques.

TÀRREGA-BALAGUER

Es continua l'estudi de la traça en el plànol topogràfic ja obtingut per la nova entrada de Tàrrega.

Es constitueix a Tàrrega la Junta d'Obres d'aquest ferrocarril.

LLEYDA-FRAGA

Continuen desenrotllant-se les dades preses al camp per a l'obtenció del plànol topogràfic.

A la ciutat de Tàrrega, als 14 de gener de 1921, es va reunir, a les onze del matí, al saló de sessions de la Casa Consistorial, la Junta d'Obres del ferrocarril de Tàrrega a Balaguer amb ramal a Linyola, sota la presidència del Conseller de la Mancomunitat de Catalunya D. Romà Sol i Mestre, delegat a l'efecte pel senyor President de la mateixa, amb assistència del Conseller D. Josep Cabecera i Borràs, del Diputat provincial D. Manuel Florensa i Parré i dels Vocals representants dels pobles interessats D. Joan Gómez Llovera, D. Ra-

mon Novell Andreu, D. Agustí Aguilar de Ferrer, D. Josep M.ª Martí Feliu, D. Jaume Ferrer Cot, D. Josep Companys Jové, D. Ramon Gatnau Boladeres, D. Manuel Ferré Calvet, D. Pere Aldomà Oromí, D. Josep Utgés Folguera, D. Ferran Esteve Torres, D. Valeri Boldú Puig i D. Ramon Vilaltells Casals, havent tramès la seva adhesió, per no poder assistir-hi, D. Joan B. Formiguera Creus, D. Anton Batlle Brescó, D. Tomàs Nart Pontova i D. Jaume Matamala Torres, essent present també a la reunió D. Manuel Lamana, Enginyer subaltern de la Secció tècnica de Ferrocarrils de la Mancomunitat, i actuant com a Secretari D. Llienç Collado, Cap-director del Departament d'Administració de la mateixa entitat.

Començà l'acte per la lectura de l'articulat de les bases de constitució de la Junta, aprovades pel Consell Permanent de la Mancomunitat en sessió de 7 d'agost darrer.

De conformitat amb el que es disposa en l'art. 4.º de les dites bases, es va procedir al nomenament per al càrrec de Vice-president de la Junta, essent elegit per unanimitat D. Joan Gómez Llovera.

Seguidament i també per unanimitat, foren nomenats per a compondre el Consell d'Administració, al qual serà encomanada la tasca activa dels treballs, els Srs. D. Joan Gómez Llovera, D. Gaspar Lluch Partagàs, D. Tomàs Nart Pontova, D. Josep Utgés Folguera, D. Josep Companys Jové i el senyor Alcalde de Linyola, avui D. Anton Batlle Brescó, designant-se d'entre ells al Sr. Gómez Llovera per al càrrec de President del mateix Consell, i nomenant pel de Secretari a D. Agustí Aguilar de Ferrer.

El Sr. Martí, Alcalde d'Anglesola, manifestà que segons tenia entès, l'estació d'aquest poble no es projecta tocant al mateix com és son desig, sinó a una distància de mig quilòmetre, i que si això es confirmava, podia anunciar des d'aquest moment que el Municipi d'Anglesola deixaria de formar part de la Junta, retirant tota oferta de contribuir a la construcció del ferrocarril. L'Enginyer Sr. Lamana, contestà que el punt on es projecta enclavar l'estació segurament no distarà del poble més de 200 a 300 metres, i que per acostar més el traçat fóra necessari construir dos ponts de gran cost, la construcció dels quals no trobava de cap mode justificada tècnicament i molt menys des del punt de vista econòmic. El Sr. Gómez Llovera exposà la seva opinió en el sentit de què si pogués trobar-se una solució, s'hauria de procurar que no deixi de pendre part en l'empresa un poble de tanta importància com ho és el d'Anglesola, i a proposta del senyor President, la Junta acordà oferir tots els seus millors oficis per acon-

seguir que restin satisfetes les pretensions del Municipi d'Anglesola, en quant siguin justes, tècnicament realitzables i no s'oposin a l'interès col·lectiu de tots els altres pobles afectats pel ferrocarril.

A proposta del Sr. Farré, representant del poble de Fuliola, s'acordà també fer constar el desig d'aquest Municipi de què es separi una mica el traçat, per tal de què no sigui obstacul a l'eixamplament de la població.

Finalment, els Srs. Lamana i Collado informaren a

la Junta respecte a l'estat de tramitació de l'expedient instruït per a la inclusió del ferrocarril de què es tracta en el pla dels secundaris, amb garantia d'interès per l'Estat, i altres tràmits que hauran de complir-se fins arribar a obtenir la concessió corresponent.

I s'aixecà la reunió, després de breus paraules del President encoratjant a tots els presents per a treballar amb el major entusiasme a fi d'aconseguir que aviat sigui un fet la construcció del ferrocarril de referència.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

L'acte de reconeixement del camí d'Urtg a Pont Solé.

La liquidació de les obres de construcció del camí veïnal de Veciana a Copons i ramal, de la qual resulta un romanent de 20,870'78 pessetes, a favor del contractista.

La construcció de l'embranchement que comuniqui el pont de formigó armat amb l'antic camí de Sant Andreu a Santa Coloma, pels seus imports parcials de 1,970'94, 1,631'75 i 1,866 pessetes.

— Retornar a En Carles Piqué, contractista de les obres de nova construcció del camí veïnal de Guissona a Taltahull per Massoteres a Sant Guim de La Plana, la fiança que va constituir per a respondre de la seva execució.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

Que no es pertany d'accedir al que sol·licita l'Ajuntament d'Abella de la Conca de què la Mancomunitat construeixi un pont damunt del barranc anomenat «Riu de la Palanca», a menys de 1 quilòmetre de l'esmentat poble en el camí de Boixols per Montanissell a Organyà, per no figurar en cap relació de les obres considerades més necessàries i urgents ni en cap dels concursos de subvencions del Conveni amb l'Estat, i demés, per ésser substituït el camí carreter on hauria de construir-se el pont per la carretera d'Issona a Organyà que figura en el pla de vies de comunicació de la Mancomunitat.

Comunicar aquest acord a l'Ajuntament d'Abella de la Conca, fent-li avinent que la Mancomunitat, malgrat no poder atendre la seva demanda, li regracia l'oferta feta perquè es pogués realitzar.

— Aprovar les obres d'acabament de 80 metres lineals de voreres a la travessia de Sentfores (La Guixa) del camí de Vich a la carretera de Moyà a Calaf, pel seu import de 1,995'55 pessetes.

— Tenint en compte el resultat negatiu de les dues últimes subhastes celebrades per a l'adjudicació de les obres de construcció del pont sobre el riu Garona a Les, autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració les esmentades obres, amb subjecció al pressupost reformat que serví de base a aquestes subhastes, d'import 50,058'21 pts.

— Aprovar la relació de camins de la província de Girona i la seva nova denominació, formulada per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a fi de rectificar les longituds assignades a alguns camins, ajustar llurs respectives denominacions a la realitat dels traçats, suprimir repeticions que donen lloc a confusions i donar un tecnicisme als títols d'aquelles vies, que avui no tenen.

— Designar el senyor Diputat D. In Minoves per a assistir a la inspecció i, si s'escau, a la recepció definitiva de les obres de construcció del camí veïnal de Bages a Callús, tros primer.

— Aprovar el projecte de les obres d'enllaç de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni amb pont sobre el riu Congost en la carretera de l'Estat de Barcelona a Ribes, pel seu pressupost d'execució per administració de 16,431'95 pessetes, i el de contracte que ascendeix a 15,431'74 pessetes; disposant que se'n trametes un exemplar al Municipi de Granollers als efectes de la informació pública.

— Aprovar el pressupost de les despeses que ocasionarà el replanteig del traçat del camí de Bagur a la platja d'Aigua blava amb ramal a la de Fornells, per un import de 708'75 pessetes, a lliurar.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Aprovar l'acte de reconeixement i recepció definitiva de les obres de construcció del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sítges a la de Sant Sadurní d'Anoya a Sant Jaume dels Domenys, pels caserius de Gornet i can Cartró.

— Aprovar la liquidació i resum de les obres de construcció del camí veïnal de Vilanova del Camí a la carretera de Valls a Igualada, per un import líquid de 61,696'51 pessetes, una economia de 1,456'81 pessetes i un romanent de 2,539'38 pessetes a favor del contractista.

— Aprovar el pressupost reformat i addicional de les obres de construcció del tros primer del camí de Polgaroles a Vilanova de Sau, per un import de 301,603'72 pessetes, o sigui un addicional de 47,957 pessetes sobre el primitiu.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

L'acte de fixació de preus dels sondeigs previs a la cimentació de les piles i estreps del pont de formigó armat sobre el riu Llobregat, en el camí veïnal de Barcelona, per Prat de Llobregat, a la carretera de Santa Creu de Calafell a Viladecans.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

OBRES DE NOVA CONSTRUCCIÓ

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a reprendre l'execució dels treballs que es verifiquen de Bagur a la platja d'Aigua blava amb ramal a la de Fornells, disposant el lliurament de la quantitat de 10,000 pessetes, a justificar, per a atendre les despeses que s'ocasionaran amb la seva prosecució.

— Aprovar l'expedient formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a la revisió de preus del contracte de construcció del camí veïnal de Lleyda a Torrelameu (tros de Lleyda a Corbins).

— Aprovar les dues certificacions que figuren en el susdit expedient, pel seu import de 7,093'99 i 5,450'30 pessetes, la primera de les quals ha d'abonar íntegra la Mancomunitat, i la segona correspon a l'Estat, d'acord amb la subvenció acordada, abonar el 52'1485 per 100, o sigui la quantitat de 2,847'08 pessetes, i la resta de 4,246'91 pessetes és de càrrec de la Mancomunitat.

— Trametre a l'Estat per al seu examen i superior resolució un original de l'expedient complet i dues còpies d'ell, així com un original de les dues certificacions.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

Aprovar el pressupost de les despeses que ocasionarà el replanteig del traçat del camí de Bagur a la platja d'Aigua blava amb ramal a la de Fornells, per un import de 708'75 pessetes, a lliurar.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Aprovar el pressupost reformat del projecte de camí de Sant Martí de Sobremunt al de Sant Boy de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, d'import 53,408'98 pessetes, o sigui un augment de 15,311'63 pessetes sobre el primitiu que era de 38,097'35 pessetes.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Aprovar el compte presentat pel Notari D. Joaquim Dulmau, per l'autorització de l'acte de subhasta, deserta, de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig, per un import de 42 pessetes, a lliurar.

L'acte de fixació de preus dels sondeigs previs a la cimentació de les piles i estreps del pont de formigó armat sobre el riu Llobregat en el camí veïnal de Barcelona, per Prat de Llobregat, a la carretera de Santa Creu de Calafell a Viladecans.

— Disposar que sia retornat a D. Antoni Artés i Puig el dipòsit provisional d'import 700 pessetes constituït a la Caixa de la Mancomunitat per a respondre de la presentació de plec a la subhasta del preu fet núm. 5, corresponent als perfils 1 i 326 de la carretera de Patils a la de Gandesa a Tortosa, per haver transcorregut el termini d'un mes assenyalat en el *Bulletí Oficial* (anunci inscrit per haver-se extraviat el resguard de l'esmentat dipòsit), sense que s'hagi presentat cap reclamació.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

L'acte de recepció de la pedra en gros subministrada per a la reparació del ferm del quilòmetre 1 del camí veïnal de Barcelona a Prat de Llobregat.

L'acte de recepció dels treballs d'inversió de pedra partida en els quilòmetres 3 i 4 del camí de Sant Celoni a Gualba i ramal a La Batllòria.

L'acte de recepció del subministre de pedra partida en el quilòmetre 6, hectòmetres 1 a 3, de la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola.

L'acte de recepció dels treballs d'inversió de pedra partida en els quilòmetres 26 a 34 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni.

L'acte de recepció del subministre de pedra en gros per a recàrrecs extraordinaris en el camí de Martorell a Vilafranca del Penedès.

— Retornar a D. Antoni Casanovas la fiança que constituït per a respondre de l'execució dels treballs de

proveïment de 1,200 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 4 del camí de Manlleu a La Gleba (Masies de Sant Hipòlit).

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, deixant aprovats els oportuns pressupostos, que hauran de lliurar-se a favor del Pagador corresponent:

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1-10 del quilòmetre 3 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, pel seu import de 1,984'50 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, quilòmetre 4, pel seu import de 1,994'47 pessetes, i quilòmetre 5, pel seu import de 1,999'46 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 19 del camí veïnal de Sant Boy de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, del seu import de 1,963'45 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del mateix camí, hectòmetres 3 a 10 del quilòmetre 18, pel seu import de 1,995'55 pessetes; hectòmetres 4-10 i 1-2 dels quilòmetres 17 i 18, pel seu import de 1,979'50 pessetes; hectòmetres 4-10 i 1-3 dels quilòmetres 16 i 17, pel seu import de 1,123'50 pessetes; i 1 a 4 del quilòmetre 20, pel seu import de 1,765'50 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 9 i 10 de la carretera de Vich per Roda a entroncar amb la de Vich a Olot, pel seu import de 1,990'20 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa carretera, quilòmetres 7 i 8, pel seu import de 1,995'55 pessetes.

Reconstrucció d'un mur de sosteniment i revestiment d'una rasa a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetre 17, pel seu import de 1,857'45 pessetes.

Aprovar la proposta de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts de realitzar per administració, en virtut d'haver quedat desertes les dues subhastes que es celebraren per a la seva adjudicació, els treballs de proveïment de 3,400 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels camins de Figueres a Sant Climent Sassebes, quilòmetres 1 a 4, i de Figueres a Espolla, quilòmetres 1 a 6, amb subjecció al pressupost que regí la subhasta, o sigui 47,738'34 pessetes; disposant el lliurament immediat de la quantitat de 6,000 pessetes per a atendre les despeses de començament de les obres, suma que haurà de justificar-se oportunament.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

El proveïment de pedra partida per a l'arranjament dels hectòmetres 9 i 10 del quilòmetre 10, i quilòmetre 11, de la carretera de Pla de Cabra a Sarreal, per un import de 1,987'20 pessetes.

El proveïment de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, hectòmetres 1 a 8 del quilòmetre 10 i hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 9, pel seu import de 1,969'92 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 23 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, pel seu import de 1,956'96 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa carretera, hectòmetres 7 a 10 del quilòmetre 17 i 1 a 3 del quilòmetre 16, pel seu import de 1,965'60 pessetes.

— Vist l'acord de 24 de novembre darrer invitant els Ajuntaments que sol·licitaren subvenció per a l'apariament de camins rurals a què trametessin dins el ter-

mini de quinze dies, a comptar del 29 de l'esmentat mes de novembre, la documentació que mancava a llurs expedients, fent-los avinent a l'ensens que, finit aquest terme, es considerarien fora de la subvenció els camins que afectessin a Municipis que no haguessin complert els requisits imposats, el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció, visada pel Conseller-ponent, adoptà els següents acords:

1.ª Resten inclosos en la relació de camins subvencionats els que a continuació es detallen, per haver complert els Ajuntaments interessats tots els requisits de la convocatorià, atenent-se en son apartament, de conformitat amb la proposta de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, el següent ordre de preferència:

De «Can Bons» al camí de La Pobla a Miralles; de Santa Càndia al camí de La Pobla a Miralles; de Taberboles a la carretera de Vich a Roda; de Pau a Vilanant; de Santa Maria de Marlès (fàbrica nova) a la carretera de Vich a Gironella (en el pont de Vilalta); de La Parròquia de Sant Maurici al camí de Sagàs a la carretera de Vich a Gironella (tros del terme de Sagàs, 3 quilòmetres); el mateix camí (tros del terme de La Quart, 5 quilòmetres); de La Parròquia de La Guàrdia a la carretera de Sant Fruitós a Berga, barriada de Bassachs en terme de Gironella (tros dintre el terme d'Olvan, 1 quilòmetre); el mateix camí (tros dintre el terme de Sagàs, 10 quilòmetres); de Rofes a la carretera de Valls a Igualada, en França; de Ciurana a la carretera de Corsà a Figueres; de Ciurana a Vilamalla; de Manresa a Fonollosa; de Sant Bartomeu del Grau a Olost; de Santa Eulària de Ronsana a la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, quilòmetre 3'500; de Capellades per Torre Alta al camí de Carme a La Pobla; de Sant Iscle de Collort a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan; d'Olvan a la carretera de Vich a Gironella, quilòmetre 46, hectòmetre 9; de la carretera d'Igualada a Sitges en terme de Montbuy per la Creu Vermella i Can Palet al camí de La Pobla a Miralles; de la Barriada de Llussà per Santa Eulària de Puigoriol al quilòmetre 15 de la carretera de Prats de Llussanès a Sant Quirze de Besora; de la Parròquia de Sagàs a la carretera de Vich a Gironella, quilòmetre 43, hectòmetre 4; per Santa Eulària de Puigoriol al confí amb Sant Martí del Bas.

2.ª Resten classificats en el següent ordre de preferència, procedint-se a son apartament si existís un romanent de la partida consignada a la subvenció de camins després de reparats els que es detallen en el precedent acord:

De Sant Salvador de Guardiola a la carretera del Bruch a Manresa; de can Catasús al Mas Asperó; d'Aguilar a Rubió (dintre el seu terme); d'Aguilar a Sant Mateu de Bages (dintre el seu terme); d'Aguilar a Castellfullit del Boix (dintre el seu terme); de Manresa a Calaf (per l'estació d'Aguilar, dintre el seu terme); d'Aguilar a Fonollosa (dintre el seu terme); de Sampedor a Castellnou de Bages; de Castellnou de Bages a la carretera de Moyà a Calaf per Súrria; de La Llacuna al barri de «Esbalada»; del camí de La Pobla a Miralles per Castell d'Orpi al caseriu de Feixes; d'Oristà a Casa Miquela; de l'Escala a Albons; de l'Escala a la carretera de Vilademant a Palafrugell.

3.ª Resten definitivament exclosos de la relació de camins subvencionats per no haver complert els Municipis:

De Berga a Castellar del Riu; de Guardiola a Seu d'Urgell (tros comprès dintre el terme de Saldés, o sigui, de 3 quilòmetres abans de Massanès a Aspar per Saldés); de Sallent per Serrasans a la carretera de Moyà a Calaf en el lloc denominat «Plans de Cortiets»; de la carretera de Tarragona a Barcelona en «Coll Blanch» a la de Sant Sadurní a Sant Jaume dels Domenys per Sant Sebastià dels Gorchs; de Borrassà a la carretera de Madrid a França per Creixell; del terme de Serra per

Fonolles a la carretera de Rupia a la carretera de Girona a Palamós.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a revisar els preus dels projectes de les obres que a continuació es detallen, a fi de facilitar la concurrència de licitadors a les subhastes que fossin anunciades, o bé, si ho creu més convenient, procedeixi a realitzar-les per administració:

El proveïment de 980 metres cúbics de pedra per a la conservació del camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós.

El proveïment de 3,700 metres cúbics de pedra per a la conservació del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, quilòmetres 8 a 18.

El proveïment de 4,820 metres cúbics de pedra per a la conservació del camí de Banyoles a la carretera de Besalú a Roses, tros primer.

— Designar el senyor Diputat D. Joan M. Roma, per a assistir a la subhasta del proveïment de pedra partida per a la conservació dels quilòmetres 1 a 13 del camí de Sant Quirze de Besora a Vidrà, que es celebrarà a Barcelona el propïment dia 25, a les onze del matí.

El mateix Sr. Roma per a assistir a la subhasta del proveïment de pedra partida per a la conservació dels quilòmetres 1 a 11 de la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló; i quilòmetres 1 a 5 del camí de Vilafranca a Guardiola, que es celebrarà el mateix dia 25, a dos quarts de dotze del matí.

També el Sr. Roma per a assistir a la del proveïment de pedra per a la conservació dels quilòmetres 8 a 13 de la carretera de Sant Boy de Llobregat a La Llacuna, que es celebrarà el mateix dia, a les dotze.

El senyor Diputat D. Josep Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra destinat als quilòmetres 1 a 6'120 del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, tros segon, que es celebrarà el dia 26 propïment, a les onze del matí, en aquest Palau de la Generalitat.

El mateix Sr. Grañé per a assistir a la del proveïment de pedra per a la conservació dels quilòmetres 7 a 26 de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, que ha de celebrar-se el dia 26, a dos quarts de dotze.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Aprovar la liquidació de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels camins de Masnou a Teyà i de Sant Pere a Sant Cristòfol de Premià i ramal, de la qual resulta un romanent de 2,209'19 pessetes a favor del contractista.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els següents treballs:

El proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, 4.ª secció, pel seu import d'execució per administració de 26,312'65 pessetes, o sigui el mateix pressupost que regí les subhastes, i lliurant-se immediatament 6,000 pessetes, a justificar, per a poder atendre les despeses que s'ocasionin durant el mes que som.

El proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 8 a 10 del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, prenent per pressupost d'execució per administració el mateix que regí la subhasta, d'import 46,258'75 pessetes; havent de lliurar-se de seguida la quantitat de 5,000 pessetes, a justificar, per les despeses que s'ocasionin durant el mes que som.

El proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros primer, prenent per pressupost d'execució per administració, el mateix que regí la subhasta, d'import 69,098'09 pessetes; havent de lliurar-se de seguida

8,000 pessetes, a justificar, per atendre les despeses que s'ocasionin durant el mes que som.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació es detallen, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran de lliurar-se:

El transport i apilament de 180 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del camí d'Espunyola a Puigreig per Casserres, tros segon, pel seu import de 1,800 pessetes, pressupost adicional.

L'adquisició de pedra partida amb destinació a la carretera de Masnou a Granollers, quilòmetres 7 al final, pels seus imports parcials de 783'30, 1,617, 1,736'70 i 1,902'60 pessetes.

L'adquisició de pedra en gros per a l'arranjament del quilòmetre 10 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, quilòmetre 10, hectòmetre 4, pel seu import de 1,949'06 pessetes; hectòmetres 5, pel seu import de 1,920'18 pessetes; i hectòmetre 6, pel seu import de 1,905'75 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat, quilòmetre 3, hectòmetres 1 a 5, pel seu import de 1,909'95 pessetes; hectòmetres 6 a 10, del mateix quilòmetre 3, pel seu import de 1,963'45 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,952'75 pessetes; i hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,995'55 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, quilòmetre 1, pel seu import de 1,872'50 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de Sant Pere a Sant Cristòfol de Premià i ramal, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,793'32 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,728'05 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,551'50 pessetes; i hectòmetres 1 a 5 del ramal, pel seu import de 1,145'97 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 17 de la carretera de Sant Sadurn d'Anoya a Sentmenat, pel seu import de 1,508'70 pessetes; i hectòmetres 4 a 6 del mateix quilòmetre, pel seu import de 644'14 pessetes.

— Aprovar l'acte de recepció prèvia a la inversió, i l'acte de recepció dels treballs d'inversió i conversió en ferm consolidat de 1,725 metres cúbics de pedra partida en la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, quilòmetres 5, 6 i 7, executats per administració; així com la liquidació i la relació d'indemnitzacions al personal facultatiu, de les quals resulta un romanent de 2,550'72 pessetes a favor del contractista, havent-se'n de descomptar l'import de la relació d'indemnitzacions que ascendeix a 949'72 pessetes i haurà de lliurar-se a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

La liquidació i fulla de dades de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 15 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, de la qual resulta un romanent de 1,806'20 pessetes a favor del contractista.

El compte de les despeses ocasionades amb motiu del reconeixement fet per a l'establiment en bones condicions de la travessia de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, d'import 33 pessetes, a lliurar.

El pressupost de les despeses que s'ocasionaran amb el reconeixement dels proveïments fets pel contractista del tros primer del camí veïnal de la carretera de Sant Sadurn d'Anoya a Sant Jaume a la d'Igualada a Sitges

per Gornier i can Cartró, en compensació al gruix de ferm defectuosament considerat el dia de la recepció definitiva del dit tros de camí, per un import de 55 pessetes, a lliurar.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració les següents obres, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran d'ésser lliurats:

L'adquisició i transport de pedra partida destinada al quilòmetre 6 de la carretera de Gràcia a Manresa, en els següents trossos: Hectòmetres 1-2, per un import de 1,865'01 pessetes; hectòmetres 2-4, per un import de 1,952'21 pessetes; hectòmetres 4-5, per un import de 1,842'54 pessetes; hectòmetres 7-9, per un import de 1,863'40 pessetes; hectòmetres 6-7, per un import de 1,887'48 pessetes; hectòmetres 9-10, per un import de 1,864'47 pessetes.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració directa els següents proveïments de pedra partida:

El destinat a la reparació del ferm de la carretera de Sant Sadurn d'Anoya a Sentmenat, quilòmetres 1 a 10, i camí d'Ullastrell a la mateixa carretera, quilòmetres 1 a 4; havent de lliurar-se de seguida la quantitat de 5,000 pessetes, a justificar, per a poder començar els treballs.

El destinat a la conservació de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera; havent de lliurar-se, de seguida, la quantitat de 3,000 pessetes, a justificar, per a atendre les despeses que s'ocasionaran durant el mes que som.

— Comunicar a la Secció d'Intervenció que s'incanti de la quantitat de 200 pessetes a la qual ascendeix la penyora imposada pel Consell, amb data 5 de novembre de 1919, a D. Joan Comes i Martí, restant-la de l'import de la fiança constituïda pel referit senyor per a respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels camins de Masnou a Teyà i de Sant Pere a Sant Cristòfol de Premià i ramal.

Lliurar el romanent del dipòsit integrat per bitllets del Banc d'Espanya per valor de 2,850 pessetes i metàl·lic 16 pessetes, constituït amb data 14 de gener de 1919, a favor de D. Joan Comas i Martí.

— Reduir a 220 pessetes la penyora de 800 pessetes imposada al contractista de les obres de reparació del camí de Sant Celoni a Campins per no haver finit dins el terme assenyalat els treballs fixats pel Consell, car, en part, són certes les raons que al·lega, o sigui, el trobar-se col·locada la pedra a major distància de la consignada en el projecte, les pluges, i la irregularitat i retard en el pagament de les certificacions; havent de fer-se avinent al contractista que no seran computats per a la revisió de preus altres augments que els que s'haguessin produït fins el 5 de maig de 1919, data en la qual finí el termini assenyalat en els plecs de condicions de la contracta.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

ADQUISICIÓ DE MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir quatre molles de fusell i accessoris per als auto-camions que utilitza aquella Secció, acordant el lliurament de la quantitat de 1,000 pessetes, a justificar, per a atendre les despeses que aquesta compra ocasioni.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'ofici tramès per l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, Sr. Turell, i el certificat lliurat pels Drs. Balcells i Sayé, de conformitat amb la proposta de la Secció d'Administració visada pel Conseller-ponent del Servei, deixar sense efecte el nomenament d'Ajudant de la Secció tècnica de Carreteres i camins, fet a favor de D. Rossend Gutiérrez i Briso, per acord de 17 de novembre darrer.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

ARRBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Ordenar a la Secció de Caixa que admeti de mans del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts la quantitat de 102 pessetes, import de quaranta cinc arbres venuts situats en el quilòmetre primer del camí mancomunal de Puigcerdà a Pont Solé.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir quatre centes quaranta acícies destinades als camins de Sant Boy de Llobregat a Begues (trajecte fins a Sant Climent) i de Gavà a Begues, pel seu import de 1,895 pessetes.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

L'adquisició, transport i plantació de 252 plàtans i 55 acícies amb destinació a la carretera mancomunal de Borges Blanques a Bellpuig, i a la del quilòmetre 452, hectòmetre 8, de la de Madrid a França a Serós, pel seu import de 1,500 pessetes.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'una comunicació que la Jefatura d'Obres públiques de Barcelona ha tramès a la Mancomunitat, fent esment d'una ordre de la Direcció general d'Obres públiques adreçada a la Diputació de Barcelona, que diu: «No disposant els contractes celebrats amb les Diputacions provincials per a l'execució de camins veïnals l'ordre en el qual deu emprendre's la dels compresos en els dits contractes, aquesta Direcció general ha disposat que en començar cada any econòmic s'aprovi el pla anual d'obres que es redactarà en la següent forma: 1.ª La Diputació comunicarà a aquesta Direcció l'import que pot dedicar a les esmentades obres en l'any del qual es tracti per sufragar la part que li'n correspongui, i en conseqüència l'import total de les obres que puguin construir-se en aquest període de temps. 2.ª En la mateixa proporció en la qual, segons el contracte, contribueixen a les obres la Diputació i l'Estat, formularan aquella i aquesta Direcció la part alíquota corresponent del pla total anual, fixant els camins pertanyents al contracte que han de començar-se o continuar-se o construir-se totalment en dit període de temps.»

I, atinent el dictamen raonat de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts,

visat pel Conseller-ponent del Servei, s'acordà adreçar un ofici a la referida Jefatura d'Obres públiques de Barcelona comunicant-li que la Mancomunitat ha pres esment de la seva comunicació recordant l'ordre de la Direcció general de 1.ª de juny de 1920, i que ha acordat seguir-se regint pel plec de condicions signat entre l'Estat i la Diputació de Barcelona en 21 de novembre de 1904, novat per R. O. de 12 de novembre de 1911 que fou dictada a instància de la Corporació darrerament dita.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

RUTES AÈRIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomandar al Cap d'Administració Sr. Collado, assessorat dels tècnics el concurs dels quals cregui oportú, l'estudi de la possible i ràpida comunicació de l'actual aeròdrom de Barcelona de la línia de França al Marroc amb la capital; i, en son defecte, qualsevol altra solució que eviti la supressió d'aquesta escala en la referida línia, tal com la Companyia explotadora té anunciat si no s'estableix aquella comunicació en la forma més avinent.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

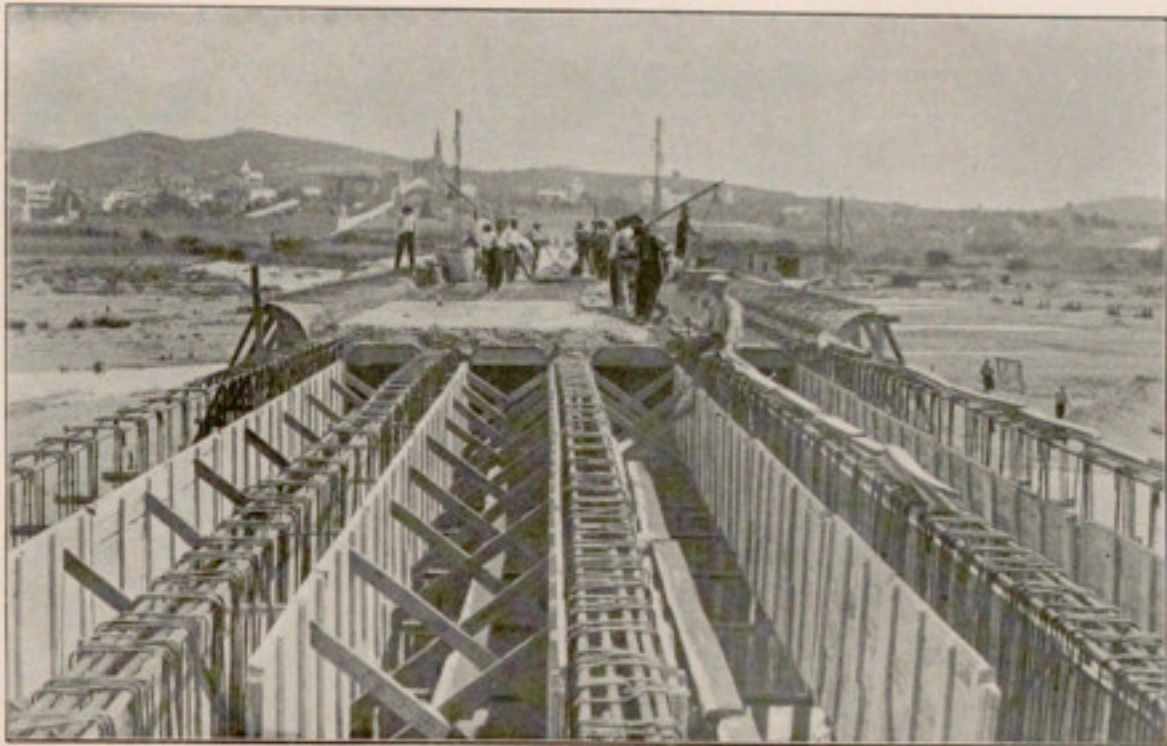
Notícies i documents

El dia 13 dels corrents tingué lloc, amb resultat totalment satisfactori, el reconeixement i proves de resistència del pont construït segons projecte del personal facultatiu de la Secció d'Obres públiques de la Mancomunitat, sobre el riu Besòs al camí veïnal de Barcelona (Sant Andreu) a Santa Coloma de Gramanet, a presència del Diputat provincial D. Lluís Ysamat, Enginyer-cap d'Obres públiques de l'Estat D. Blas Sorribas, Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat D. Frederic Turell, Enginyers subalterns de l'Estat i Mancomunitat, respectivament, D. Tomàs Ribera i D. Joan Moreno, i el contractista les dites obres D. Ramon Baxeras.

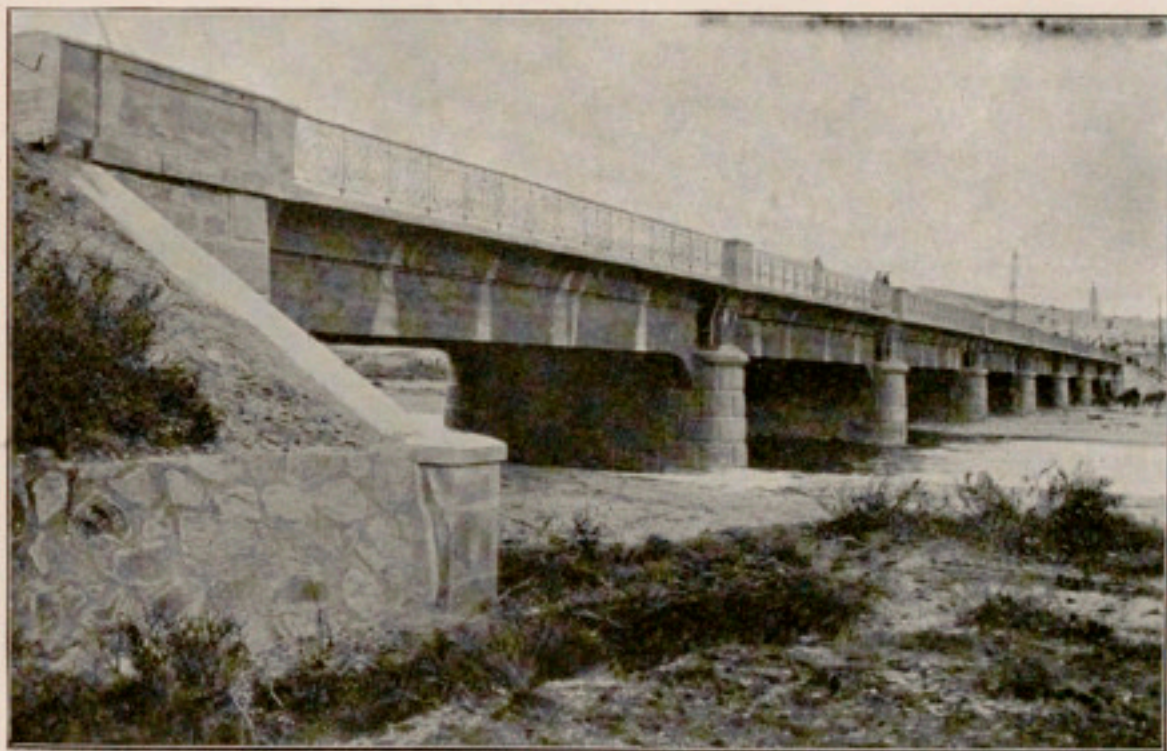
El pont està format per vuit trams rectes de formigó armat, de 8 metres d'amplada i 16 metres de llum cada un, apoiats damunt de piles i estreps mixtes de pedra picada i de reblla, sobre fonaments de pilots de formigó armat, essent la longitud total del mateix de 133 metres; havent estat calculat, donada la seva proximitat a Barcelona i prevenint el que s'instal·li una línia de tramvies de Barcelona a Santa Coloma, perquè resisteixi les càrregues dels moderns cotxes elèctrics muntats sobre doble truc.

La utilitat, importància i necessitat d'aquesta obra, juntament amb l'esmentat camí veïnal, és palesa, tenint en compte que, el mateix el riu Besòs que el Llobregat, a les proximitats de Barcelona estan mancaats de ponts en carreteres o camins, ço que obliga al trànsit, tant d'entrada com de sortida de la capital, a donar considerables rodeigs amb l'encariment consegüent dels transports, o bé a orientar-se en molt reduït nombre de vies de comunicació, originant-se veritables congestions de tràfic que per la seva mateixa intensitat fan difícil i costosíssima la conservació d'aquelles.

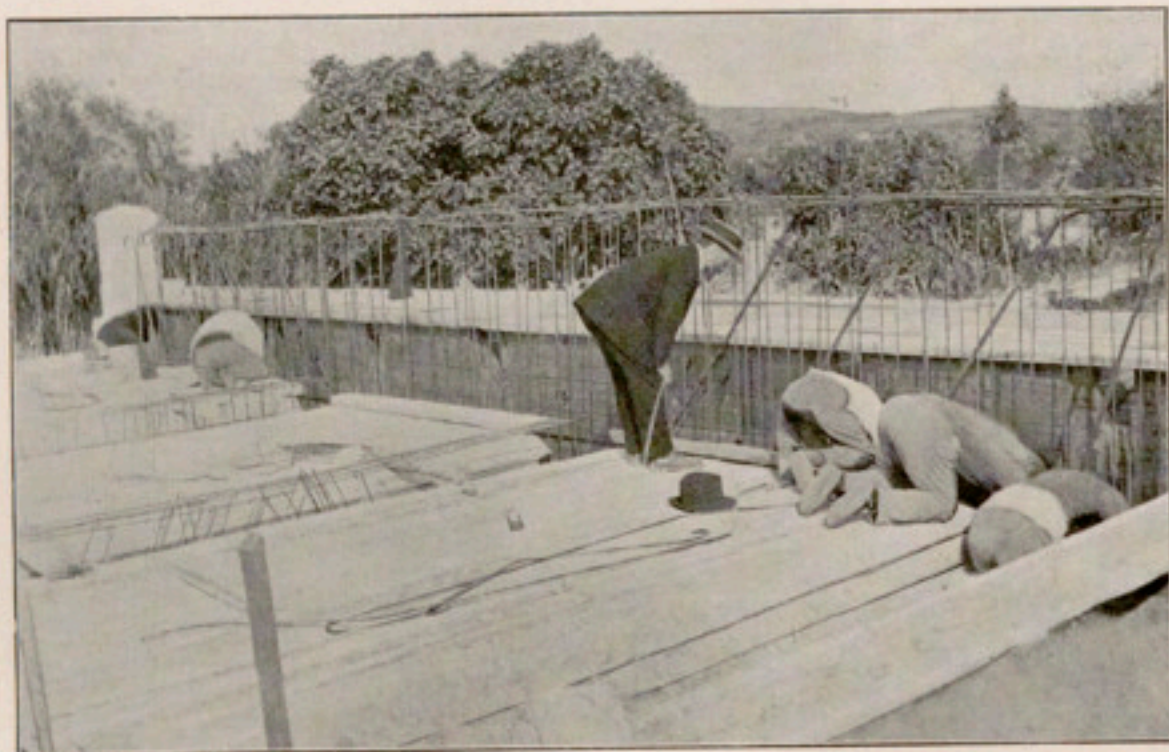
Pel que ateny a la zona del Llobregat, la Mancomunitat està construint actualment un pont molt important a les proximitats del poble del Prat, l'emplaçament del qual coincideix amb l'eix del carrer de les Corts Catalanes.

PONT EN CONSTRUCCIÓ, SOBRE EL RIU BESÒS, A SANTA COLOMA DE GRAMANET

PONT CONSTRUÏT SOBRE EL RIU BESÒS, A SANTA COLOMA DE GRAMANET

PONT DE «LA CARROBA», EN CONSTRUCCIÓ SOBRE EL CANAL DE LA DRETA DE L'EBRE

PROVES DEL PONT DE «LA CARROBA», SOBRE EL CANAL DE LA DRETA DE L'EBRE

Quant al Besòs, el pont que ressenyem i el camí que ha d'ésser el seu complement, la construcció del qual ha hagut de fer-se per trams per tal de donar temps per a solventar les nombroses dificultats oposades per propietaris a l'ocupació de llurs finques i que finalment han pogut ésser resoltes, ço que permetrà emprendre tot seguit la construcció de l'enllaç amb la carretera de Barcelona a Ribes, a Sant Andreu, establirà una fàcil i ràpida comunicació entre la part baixa del Besòs i la molt poblada i industrial barriada esmentada i per ella amb el restant de la ciutat. Demés, cal tenir en compte que la nova via i pont formen un tros de la carretera de la Mancomunitat, denominada de Cornellà a Fogàs de Tordera, i que per mitjà de la mateixa restaran enllaçats directament la xarxa de camins que afluix a Cornellà i que serveixen la zona baixa del Llobregat, així com Esplugues, Sarrià, Bonanova i altra part alta de Barcelona, amb els pobles situats a les proximitats del camí mancomunal de Sant Adrià a La Roca i amb les carreteres que hi embranquen.

Les fotografies que s'acompanyen donen idea de la textura del pont i del conjunt de l'obra.

— El dia 21 del present mes tingué lloc, així mateix, el reconeixement i proves de resistència del pont construït, segons projecte redactat per la Secció d'Obres públiques, sobre el canal de la Dreta de l'Ebre, en el quilòmetre 4 de la carretera mancomunal d'Amposta a Vinallop, punt denominat «La Carroba». Assistiren al susdit acte, el resultat del qual fou completament satisfactori, els Diputats provincials D. Joaquim Ferrer i D. Joan Tomàs, l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat Sr. Turell, els Enginyers subalterns del Canal i de la Mancomunitat, respectivament, D. Manuel Roman i D. Ramon Tarrida, i el constructor, en qualitat de preufetaire de dites obres, D. Enric Fornó.

El pont està construït per un tram de fornigó armat, de vigues plenes de 8'56 metres de llum, apoiades sobre estrebs que ja estaven construïts; el pis és intermig i les aceres són volades, essent de 3'78 metres l'amplada útil per al creuament de dues fileres de carros i de 0'80 metres la de cada una de les aceres.

Aquest pont ha vingut a substituir el de fusta que

existia en verificar-se el traspàs del Servei de conservació de les carreteres de la Diputació de Tarragona a la Mancomunitat, del tot insuficient, no tan sols per la reduïda amplada que tenia, permetent únicament el pas d'un carro, malgrat tractar-se d'una carretera que amb tot i no estar acabada, ja que manca construir el tros tercer, manté un tràfec molt intens per ésser la que uneix més directament dues ciutats de la importància comercial de Tortosa i Amposta, sinó també per manca de resistència agreujada pel mal estat de les vigues principals i taulons, ço que obligà a reforçar-lo interinament, mentre es procedia a la construcció de l'obra definitiva que s'ha rebut i remès al trànsit.

S'acompanyen dues fotografies de l'obra, preses la una durant la construcció, i l'altre en verificar-se les proves de resistència, apareixent en aquesta última les vigues principals de l'antic pont de fusta, que seran tretes tantost arribi l'època de neteja del canal durant la qual aquest resta en sec.

— Ha estat objecte de recepció, verificada el dia 27 pel Diputat provincial D. Joan Casanovas, Enginyer-director Sr. Turell, i Enginyer-encarregat D. Eduard Peña, el proveïment de pedra partida acopiada a la carretera mancomunal de Sant Sadurn d'Anoya a Sentmenat, quilòmetres 11 al 22, executat pel contractista D. Francesc Rubió.

— El dia 28 es procedí a la inspecció i recepció definitiva del camí veïnal de Sant Mateu de Bages a Callús, tros primer, amb assistència del Diputat provincial don Ju Minoves, Enginyer-cap d'Obres públiques de l'Estat D. Blas Sorribas, Enginyer-director D. Frederic Turell, Enginyers-encarregats de l'Estat i Mancomunitat, respectivament, D. Tomàs Ribera i D. Eduard Peña, i el representant del contractista de dites obres D. Francesc Triola.

El personal corresponent de la Direcció d'Obres públiques ha procedit a la presa de dades de camp per a l'estudi i redacció del projecte de desviament de la travessia per Sant Vicens dels Horts, del camí mancomunal que d'aquest poble va a Sant Boy de Llobregat, per tal d'evitar les pessimes condicions en què actualment es verifica el trànsit per carrers estrets i plens d'humitat.

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la comunicació tramesa per la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, adjuntant un certificat de la dimissió que ha presentat del seu càrrec el capellà d'aquells Establiments reverend D. Ramon Cassà, i un altre certificat de l'acord pres per la Junta amb aquesta motiu, de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent D. Agustí Riera, lloant la solució interina adoptada per la Junta de Govern, hagut esment de les condicions de zel, prudència i capacitat que reuneix el Rvnd. D. Francesc Mercadé, designat interinament, i vist que per aquesta designació la Junta es posà d'acord amb l'Autoritat eclesiàstica, confirmar el nomenament fet a favor de D. Francesc Mercadé, del càrrec de Capellà de la Casa de Bene-

ficiència de Tarragona, per un termini de tres anys, assignant-li els mateixos drets i obligacions del seu antecessor, o sigui el sou de 1,500 pessetes anuals, ocupant, demés, com a funcionari intern, l'habitació que a l'efecte té destinada, corrent a càrrec de les despeses generals de la casa el fluid elèctric que utilitzi per llum domèstica.

— Expedir un lliurament a favor de l'Auxiliar interí de la Secció de Caixa de la Mancomunitat, D. Josep A. Pérez i Guillén, per la quantitat de 131'25 pessetes, que constitueixen el total dels auxilis votats per la Diputació de Barcelona per raó del sosteniment de diversos dements pobres durant els mesos d'octubre, novembre i desembre de l'any propassat, a fi que es distribueixi la referida quantitat entre els parents més pròxims dels expressats malalts en la forma i porció que preceptuen els acords de concessió de les dites quotes. L'anterior lliurament és amb càrrec al cap. 2.ª, art. 2.ª i partida 56 del Pressupost vigent de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

MANICOMIS

Acordà el Consell:

La gratificació, a favor de D. Salvi Pagès, que cessa en el càrrec d'Administrador interí de Beneficència per haver estat nomenat Administrador del Manicomi de Salt, de la diferència de sou de les 2,700 pessetes que percep a les 4,700 assignades a l'ex-Administrador Sr. Benesis, per durant els tres mesos que el Sr. Pagès ha exercit gratuïtament el càrrec d'Administrador.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Donar-se per enterat d'un ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, comunicant, per trasllat, una R. O. en virtut de la qual es resol que la Diputació de Terol està obligada a fer-se càrrec de l'alienada pobra Consol de San Cristóbal Loras, repatriada de França, i a satisfer les estàncies que hagi devengat en el Manicomi de Salt.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Concedir un augment de 0'30 pessetes en el preu de cada estada que ocasionin els dementos asilats en el Manicomi d'homes i en el de dones de Sant Boy de Llobregat, a comptar del dia 1.º d'abril d'enguany. Aquest augment tindrà de vigència un termini indefinit, reservant-se el Consell, per quan, a son judici, les actuals circumstàncies anormals desapareguin, o no compleixi la Direcció dels Manicomis les condicions més avall establertes, posar-ho en coneixement de l'esmentada Direcció i deixar sense efectes, en conseqüència, l'acord d'augment. Tampoc aquest augment modificarà, en cap sentit, els contractes existents.

Que sia condició precisa, perquè tingui eficàcia l'augment concedit, que per part del Manicomi s'implanti, en el temps i condicions que la Ponència de Beneficència assenyali, les reformes i millores que també el Consell autoritza a la dita Ponència per determinar.

(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

GIRONA

Sessió del dia 3 de desembre de 1920. — A les sis de la tarda del dit dia es reuniren, sota la presidència del Conseller-ponent D. Agustí Riera, els Vocals D. Ramon de Berenguer, Dr. D. Josep Morera, D. Leopold Cànovas i D. Jaume Sagrera. Després de llegida l'acte de la sessió anterior, que fou aprovada, s'acordà, de conformitat amb els respectius dictàmens de l'Administració:

Anunciar concurs per a proveir de carn de xai, arròs, fesols, fesoles i carbó d'alzina a l'Hospital i Hospici de Girona i Manicomi de Salt per durant el primer trimestre de 1921, delegant als Vocals Srs. Sagrera i Cànovas perquè, juntament amb l'Administrador, resolguin i duguin a terme el pertinent al dit objecte, sense necessitat de nou acord.

Aprovar l'ingrés en el Manicomi de Salt, i a instància de D. Pere Noell Mundet, de la malalta Mercè Noell Almà, de Castelló d'Empúries, mitjançant el pagament de 1 pesseta diària.

S'aproven els comptes de diferents reparacions realitzades en els taulats de l'Hospital i Hospici, important, respectivament, 820'65 i 1,187'90 pessetes, presents per D. Pere Simon.

S'acorda l'ingrés a l'Hospici dels nens Narcís i Aurora Ensesa Castelló, de vuit i set anys, respectivament.

A instància del Vocal Sr. Sagrera s'acorda la col-

locació de llums elèctrics a les Sales de Sant Narcís i Drs. Escarrà, Muntanya i Cortada de l'Hospital.

A instància del propi senyor s'acorda que el Sr. Sureda vegi la manera d'adaptar el tipus de llits sumiers per ell indicat als llits de l'Hospital de Santa Catarina.

I després de resoldre altres afers d'ordre interior, s'aixeca la sessió.

Sessió del dia 10 de desembre de 1920. — Amb l'assistència dels mateixos Vocals i sota la presidència del senyor Conseller-ponent D. Agustí Riera, la Junta de Govern d'aquests Establiments, després d'aprovar l'acte de la sessió anterior, prengué els següents acords:

Admetre en el Manicomi de Salt, i a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, a les dementos Rosa Batlle Oliveres, qual ingrés insta el seu marit Llorenç Capellera Picamal, de Darnius, i Maria Bruñol Bonal, que insta el seu pare Joan Bruñol Coromina, d'Agullana.

Satisfer les despeses de viatge de l'asilada donada d'alta en el Manicomi, Teresa Bagaria, des de Salt a Sant Feliu de Guíxols, i concedir-li ensums 15 ptes. de socors.

S'autoritza als esposos Rafael Gelabert i Antònia Muli Gabarra, de Besanó, perquè per temps indefinit retinguin en son poder l'exposita Florinda Jori Danià que alletà la dita Antònia.

S'autoritza a D.ª Dolores Amell de Torrent perquè, d'acord amb el senyor Metge de l'Hospici, pugui practicar gratuïtament el massatge als asilats que ho necessitin, acordant-se que per l'Administració, juntament amb dit facultatiu, s'estudiï la forma en què sia possible practicar la gimnàstica atès al règim interior de l'Establiment.

I no havent-hi més assumptes de què tractar, es donà per finida la sessió.

Sessió del dia 28 de desembre de 1920. — Sota la presidència de D. Agustí Riera, i amb assistència dels Vocals Dr. Morera i Cànovas, tingué lloc la reunió d'aquesta data, a les sis de la tarda. Es llegí i aprovà l'acte de la sessió anterior.

En expedients instats per D. Joan Xicoira Feliu, de Palafrugell; D. Baltassar Blasi Arolas, de Figueres, i D.ª Anna Serrat Curós, vídua de Parrarols, d'Olot, per a l'ingrés dels seus fills Emili Xicoira Mas, Pere Blasi Pijoan i Maria Parrarols Serrat en el Manicomi de Salt, s'acordà de conformitat al sol·licitat i que sien mantinguts a costa de la Mancomunitat de Catalunya atesa la seva pobresa.

S'accedeix al sol·licitat per D. Josep Julià Taberner, de Santa Coloma de Farnés, que demana l'abonament del didatge del seu fill Salvador, acord que també es pren en instància de D.ª Gràcia Badia, de Cornellà de Terri, demanant-ho per a la seva filla Rosa.

Es concedeix als esposos Jaume Anglada i Teresa Girgas, de Santa Pau, que per temps indefinit puguin tenir en son poder a l'exposita Genoveva Doris Gotarra, criada per aquella.

En expedients instats pels esposos Rafael Carreras i Magdalena Julià, de Mieres, i Josep Prats i Dolores Llis, de Blanes, demanant l'afillament de l'exposita Encarnació Tresserra de cinc anys i el d'una exposita de tretze a catorze anys, respectivament, se'ls concedeix provisionalment ço que sol·liciten fins que pel Consell Permanent es resolgui en definitiva, i es senyala la quantitat de 250 pessetes per al dot que deuen concedir a les afillades.

En comunicació de l'Administració del Manicomi de Salt donant trasllat de la R. O. del Ministeri de la Governació comunicada amb data 27 de novembre al Governador civil de la província i per la qual es resol que la Diputació provincial de Terol és obligada a fer-se càrrec de l'alienada pobra Consol de San Cristóbal Loras i satisfer les estades causades en el Manicomi

de Salt; s'acordà quedar enterat i que es doni trasllat de la mateixa al Consell.

Finalment, s'acordà que per l'Arquitecte Sr. Masó es realitzí el reconeixement dels teulats de l'Hospital i Hospici a fi de fer les degudes reparacions.

Sessió del dia 15 de gener de 1921. — A les sis de la tarda es reuniren sota la presidència de D. Agustí Riera, els Vocals Srs. Morera, Sagrera, Cànovas i Pérez Xifra.

Es llegí i fou aprovada l'acte de la sessió anterior, i es procedí a l'examen dels següents expedients, que foren aprovats de conformitat al sol·licitat:

De l'Alcalde de Besalú, demanant l'ingrés a l'Hospici de Francisca Seravosa Illa.

De D. Pere Negre, de Riudarenes, demanant sia admesa en el propi Establiment la seva germana Teresa.

De l'Alcalde de Sant Miquel de Campmajor, que sol·licita el mateix per En Jaume Torrentà Geronés, de Falgons.

S'acordà l'abonament de didatge d'un fill bessó de Josep Alsina Aragonés, veí de Salt; altre de Salvador Font i Carme Casadevall, de L'Escala; i d'altre de Pere Canadell, veí de Tortellà.

S'accedeix a què l'exposita Innocència Brussà continuí per temps indefinit en poder dels seus didots Jaume Mir i Maria Jordà, de Sant Sadurní.

Es concedeix als esposos Pere Alsina Net i Maria Gelpí Sellés, veïns de Tossa, l'afillament d'una exposita de set anys d'edat, mitjançant el senyalment de dot de 250 pessetes i a resultes del que en definitiva acordí el Consell Permanent.

La demanda de l'Alcalde de l'Ajuntament de Campmany interessant li sia retornat l'import de la subscripció al *Boletín Oficial* per un any que indegudament va satisfer, s'acordà de conformitat.

Vist l'informe emès pel Degà del Cos mèdic de la Beneficència, s'acordà augmentar en un Practicant el nombre dels que presten servei a l'Hospital de Santa Catarina.

A proposta de l'Administració i a prec de la Germana Superiora del dit Establiment, s'acordà augmentar a dues el nombre de bugaderes que presten en ell servei.

S'aprovà l'acte del concurs celebrat el dia 29 del proppassat mes de desembre per al proveïment de carn de xai, arròs, fesols, fesoles i carbó d'alzina per a totes tres Cases i per durant el primer trimestre d'enguany, acordant-se l'adjudicació del subministre de les diverses espècies als millors postors, que són D. Miquel Abella per a la carn de xai al Manicomi, pel preu de 4'10 pessetes quilo; a D. Joaquim Nouvilas per al mateix article a l'Hospital i Hospici, pel preu de 3'90 i a 4'10 pessetes quilo, respectivament; a D. Joaquim Bosch el proveïment d'arròs i fesoles a totes tres Cases a 75'90 i a 105 pessetes els 100 quilos; i a D. Enric Vila, també per a totes tres Cases, els fesols i carbó d'alzina a 116 i a 35 pessetes els 100 quilos.

A proposta de l'Administració, s'acorda: augmentar en dos els mossos hortelans del Manicomi de Salt, a fi que essent possible el conreu de major terreny es proveeixi més abundantment de verdures a l'Hospital i Hospici; la creació de dues places de cuinera, una a l'Hospital i altre a l'Hospici; i consignar en pressupost la quantitat de 795 pessetes per a atendre a la compra d'una màquina de pelar patates per a cada casa i d'un rellotge control de vetlla per al Manicomi.

Seguidament passà a examinar-se l'estat dels pressupostos per a enguany de cada casa, i apreciant la Junta que en alguns capítols apareix sobrant de consignació i en altres déficit, acordà proposar al Consell Permanent una transferència dels dits sobrants, que importen en conjunt 13,889 pessetes, perquè sien apli-

cades al cap. 1.º, partides 1.ª i 2.ª de l'Hospici, i interessar un crèdit suplementari per a nivellar el déficit d'un pressupost extraordinari de despeses que s'acorda elevar al Consell per a altres atencions de l'Hospici i Manicomi i que importa en conjunt 44,728'36 pessetes.

A continuació, s'examinà el projecte de pressupost ordinari per a l'any econòmic proper, i després d'estudiar les atencions a cobrir s'aprovà el pressupost general de despeses per a totes tres cases (Hospital, Casa de Misericòrdia i Manicomi) en un total de 992,921'94 pessetes, quedant el d'ingresos en 102,380'53 pessetes.

Sessió del dia 22 de gener de 1921. — Sota la presidència de D. Agustí Riera, es reuniren a les sis de la tarda els Vocals Dr. D. Josep Morera, D. Leopold Cànovas i D. Jaume Sagrera.

Es llegí l'acte de la sessió anterior i quedà aprovada.

Dels assumptes compresos en l'ordre del dia, es prengueren els següents acords:

A instància del senyor Interventor s'acordà la instal·lació de llum elèctric per a la seva oficina pel pressupost total de 170 pessetes.

Es concedeixen els següents abonaments de didatge: A instància de l'Alcalde de Sant Aniol de Finestres, al nen Narcís Aliqué Serra, fill de Joaquim Riqué; a instància de l'Alcalde de Verges, a un fill bessó de Manuel Comas; a instància de Jaume Prat Coll, d'Ossor, al seu fill Pere; a instància de Salvi Ventura Bonmatí, de Cassà de la Selva, a un seu fill bessó.

Es concedeix l'exposita Rosa Mercet als consorts Josep Bosch i Julieta Llongarriu, de Sant Esteve de Llémana, que diuen ésser els seus pares, i haver quedat provada la relació de maternitat.

En expedient instruït a instància de Josep Palou, veí de Salt, s'acordà l'ingrés en l'Hospici de la seva muller Mercè Rexachs Carreras, natural de Santa Maria de Vilert, i de cinquanta un anys.

En instància presentada per l'exposat Benet Delmont, de divuit anys, demanant la sortida definitiva de l'Establiment i remesa dels seus estalvis, s'acordà tal com sol·licitava.

Es donà compte i la Junta quedà assabentada del moviment d'asilats ocorregut en el Manicomi de Salt durant el mes de desembre i dels estats d'alimentació dels mesos de novembre i desembre del propi Establiment.

Sessió del dia 29 de gener de 1921. — A les sis de la tarda, i sota la presidència de D. Agustí Riera, es reuniren els Vocals Srs. D. Ramon de Berenguer, Dr. don Josep Morera, D. Josep M.ª Pérez Xifra i D. Jaume Sagrera.

Es donà compte de l'acte anterior, que quedà aprovada, passant a donar compte dels següents expedients:

De l'Alcalde de Banyoles, demanant l'abonament de didatge d'un fill de Pere Serra, anomenat Jesús, acordant-se de conformitat.

De Símaco Carrera Caula, veí d'Oix, i Josep Arnau, veí de Les Planes, demanant l'ingrés a l'Hospici, ço que se'ls hi concedeix; de Pere Masó Espigolé i Josep Collell Soy, naturals d'Oix i de Sant Cristòfol de Cogolló, respectivament.

Es concedeix als esposos Pere Alsina Masjuan i Dolors Gispert Gafas, de Palamós, l'afillament d'una exposita mitjançant la concessió del dot de 250 pessetes i a resultes del que en definitiva acordí el Consell Permanent.

Es concedeix als esposos Bartomeu Casas Campà i Dolors Perramon Vila, de Ripoll, la remesa de l'exposat Ramon Climent Eudald, que diuen ésser fill seu, per haver quedat demostrada la relació de maternitat.

S'acorda, a instància de l'Administrador del Mani-

Sessió del dia 17 de gener de 1921. — Va celebrar-se sota la presidència de D. Romà Sol Mestre, President de la mateixa, assistint-hi els Srs. Jaques, Florensa, Izquierdo, Pereña, Solé i Vicens.

Es resolgueren els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, en la forma següent:

Afegir al compte de les despeses que ha de pagar Maria Huguet per al sosteniment als asils del seu fill Vicens Simon Planell Grau, 60 pessetes que acredita l'Ajuntament d'Ossó de Sió, per despeses de trasllat de l'expressat nen a la Casa de Maternitat.

Admetre en torn, en la casa de Misericòrdia, a Joaquim Aleza Isla, de Lleyda; Joaquim Ardón Arro, de les Bordes; Teresa Bugall Giró, d'Estach, i Francesc Doménech Jordi, de Vilosell.

Donar de baixa als asils a Mateu Roig, per haver-se'n anat sense permís.

Informar la instància de D. Josep Abadal i Sibila en sentit de què és de justícia donar-li una gratificació en compensació de tres mesos de sous que no pogué percebre per disfrutar altre sou de l'Estat.

Informar que s'ha de pagar a l'infermer Ermengol Castells el mes de setembre que va servir amb caràcter eventual.

Aprovar una factura de la Casa Dalmau i Oliveres de 531'90 pessetes, per medicaments per a la farmàcia de l'Hospital.

Sessió del dia 23 de gener de 1921. — Es va reunir aquesta Junta de Govern sota la presidència del Conseller D. Romà Sol Mestre, assistint els Vocals Srs. Jaques, Pereña, Solé, Izquierdo, Currià amb l'Interventor de la Mancomunitat Sr. Virgili, i va estar discutit minuciosament el pressupost de despeses dels asils per a l'any econòmic 1921-22, en el que s'hi van incloure totes aquelles partides que es consideren necessàries per a portar a cap les reformes aprovades per la Junta des que començà el seu funcionament. Relacionat amb l'aprovació del pressupost es va acordar una reorganització de serveis i de personal d'oficines.

Sessió del dia 24 de gener de 1921. — Va celebrar-se sota la presidència del Conseller D. Romà Sol Mestre, amb assistència dels Vocals Srs. Jaques, Florensa, Vicens, Pereña, Solé i Izquierdo, i es resolgueren tots els assumptes que figuraven en l'ordre del dia o siguin:

Concedir les pensions d'al·letament sol·licitades per: Jaume Gili Mas, de Gerp (Os de Balaguer); Pere Sempau Manant, de Rialp; Manuel Subirà Llobot, de Llesp; Antoni Llahí Codina, de Talús.

Aprovar les relacions de queviures, material per a tallers, utensili, efectes i reparacions que es consideren necessaris per a l'abastiment dels asils durant el mes de febrer vinent, que importen 11,242'38 pessetes els de la casa de Misericòrdia, i 6,168'36 els de la Maternitat.

Aprovar dues factures per robes que ha facilitat D. Jaume Rovira durant els mesos de novembre i desembre últims, que importen 8,350 pessetes.

Aprovar les relacions dels salaris devengats per les dides que crien exòpits, orfes i bessons dels partits de Lleyda, Balaguer, Cervera, Seu d'Urgell, Solsona i Sort, durant el segon i tercer trimestre del corrent exercici econòmic, que importen en junt 10,543'73 pessetes.

I que es realitzin pels paletes de la casa les obres necessàries per establir un complet isolament entre el departament de vells de la casa de Misericòrdia i l'altra població dels asils, de manera que es tanqui entre ells tota mena de tracte i relació.

Sessió del dia 31 de gener de 1921. — Fou presidida pel Conseller D. Romà Sol Mestre, varen assistir els

Srs. Vicens, Pereña, Solé i Izquierdo, i es varen resoldre els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, adoptant-se els següents acords:

Aprovar les factures dels Srs. Guix i C.^a i Anton Molins, per farina facilitada als asils durant el mes de gener, que importen en junt 6,513'76 pessetes.

Admetre en la Casa de Maternitat, quant per torn els correspongui, als nens Lluïsa i Josepa Gabandé Curco, Francisca i Ramon Aguilera Relluf, i Humbert i Josep Mauri Garcia, de Lleyda; i en la Casa de Misericòrdia a Josep Rollant Vidal, també de Lleyda.

Aprovar les relacions dels salaris que han guanyat les dides del partit de Trenp durant els trimestres segon i tercer del corrent exercici econòmic, que importen, respectivament, 540 i 509'48 pessetes.

Contestar al Sindicat Agrícola de Cervera que no pot acceptar l'oferiment de farines que fa a la Junta al preu de 80 pessetes els 100 quilos posades sobre vagó a Cervera, perquè n'hi ha d'altres al mateix preu posades en magatzem en la Casa de Misericòrdia.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Adjudicar definitivament la instal·lació i subministre d'aparells necessaris per a la calefacció per aigua calenta del Dispensari anti-tuberculós del carrer de Rades, a la casa Manuel Muntadas i C.^a, domiciliada en aquesta ciutat, carrer de Muntaner, núm. 6, per la quantitat de 4,400 pessetes.

Comunicar l'acord precedent a la Delegació d'Hisenda d'aquesta província i a la casa adjudicatària, per al seu coneixement i efectes conseqüents, a fi que dintre el termini de deu dies presenti el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva i compleixi la condició de tancar el contracte amb els obrers a què fa referència la condició 7.ª del plec de condicions particulars i econòmiques.

— Disposar, després d'examinar i aprovar l'escriptura d'arrendament d'un edifici situat al carrer de Rades, núm. 24, i Magallanes, núm. 62, on ha d'instal·lar-se el Servei d'Assistència Social als Tuberculosos, autoritzada pel Notari D. Alfons Grande, el lliurament de la quantitat de 333'70 pessetes, a què ascendeix el compte d'autorització, còpia i altres despeses de la referida escriptura, amb càrrec a la partida 83 del Pressupost vigent.

(*Sessió del dia 13 de gener de 1921.*)

Tenint en compte l'acord pres per la Comissió de Sanitat en sessió de 1.ª de setembre darrer, en sentit d'invitar el Prof. Lleó Bernard, que en la Facultat de Medicina de París exerceix la Càtedra d'Higiene i és Cap de les organitzacions anti-tuberculosos de França, perquè doni tres conferències sobre la «Lluita social contra la Tuberculosis», amb motiu de la inauguració del Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya, de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent dels afers de Beneficència, Dr. Riera, acordà autoritzar el Servei de Sanitat per a portar a terme l'esmentada invitació, subvencionant el viatge del Prof. Bernard amb la quantitat de 1,500 pessetes, que seran abonades amb càrrec a l'apartat «Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya», partida 83 del Pressupost vigent.

(*Sessió del dia 20 de gener de 1921.*)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat del Projecte de nova reglamentació de la Borsa del Treball de Barcelona, presentat pel senyor Conseller-ponent dels afers Socials, don Joan Vallès i Pujals disposant que se'n passessin còpies a tots els senyors Consellers per al seu estudi i oportuna deliberació en una de les pròximes sessions.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Notícies i documents

S'han començat els treballs per a establir una xarxa de corresponsals que facilitin regularment les dades per a un Butlletí on es reflexi l'estat del mercat del Treball i les perspectives immediates de la producció.

— Terminada ja la instal·lació amb el material procedent del Museu Social, s'ha recomençat la vida de relació exterior, havent-se rebut les publicacions oficials de París, dels ministeris del Treball d'Itàlia i d'Anglaterra, i de diverses acadèmies i entitats d'Europa i Amèrica.

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i les manifestacions fetes pel Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, de conformitat amb el que proposava la Ponència d'Instrucció pública, acordà que sense perjudici de donar-ne compte a l'Assemblea en la primera reunió que celebri per a la seva definitiva aprovació, sigui transferida a la partida del cap. 89 de l'anex núm. 18 del Pressupost vigent, la quantitat de 8,500 pessetes del sobrant que presentarà el cap. 87 de l'esmentat annex després de deixar atès el pagament a la Hisenda de l'impost sobre sous i gratificacions corresponent a l'actual any econòmic.

— Vist un altre informe del mateix Departament, escoltades les manifestacions del Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, de conformitat amb el que proposava la Ponència d'Instrucció pública, i sense perjudici de donar-ne compte a l'Assemblea de la Mancomunitat en la primera reunió que celebri per a la seva definitiva aprovació, siguin transferides a la partida del cap. 91 de l'anex 18 del Pressupost vigent, 12,000 pessetes del sobrant que presentaran les següents partides del propi Pressupost: Del cap. 72 del propi annex, 2,000 pessetes; del cap. 73 del propi annex, 1,113'15; del cap. 74 del propi annex, 4,752; del cap. 76 del propi annex, 1,300'02; del cap. 93 del propi annex, 2,834'83.

— S'assabentà el Consell de les decisions preses per la Comissió Mixta encarregada d'entendre en les qüestions que motivés el Contracte de Tresoreria celebrat entre el Banc de Terrassa i la Mancomunitat, amb motiu de la resolució del referit Banc de donar per finit el contracte el dia 31 de març pròxim, i les acceptà en la següent forma:

1.ª La Comissió Mixta pren nota de la decisió del Banc de Terrassa de donar per terminat el Contracte

de Tresoreria, celebrat amb la Mancomunitat de Catalunya, el dia 31 de març pròxim; però donades les raons que exposa el Banc de Terrassa, acordà, de conformitat amb l'art. 37, donar el Contracte per rescindit des del moment en què la dita decisió es confirmi pel Consell del Banc i es comuniqui al de la Mancomunitat, a l'objecte que aquest avis reglamentari produeixi tots els efectes legals.

2.ª Es donen per finiquitats i saldats tots els comptes que el Banc de Terrassa tenia oberts a la Mancomunitat, els quals no es podran obrir novament; i durant el que resta de l'actual exercici, l'esmentat Banc actuarà exclusivament com a recaptador de la Mancomunitat de conformitat amb la Instrucció de 26 d'abril de 1900, i en tal sentit, tots els documents cobratoris d'ella que tingui o es posin en son poder, es tindran pel Banc exclusivament com efectes a cobrar i, per tant, mentre no hagi realitzat l'ingrés de l'import d'ells a la Caixa de la Mancomunitat, els conservarà en qualitat de dipòsit i hauran de figurar tan sols en el compte de Recaptació.

3.ª La Mancomunitat podrà nomenar directament cobradors o representants, que durant el que resta de l'actual exercici coadjuvin al cobrament del contingent i altres ingressos de la Mancomunitat amb els designats pel Banc; com així mateix podrà adoptar tots els procediments que estimi convenients a fi de fer efectiva la recaptació.

4.ª Durant el que resta de l'actual exercici, el Banc de Terrassa percebrà únicament, com a premi de recaptació, l'1 1/2 per 100 de les quantitats que recapti directament per la seva intervenció o per la dels agents nomenats per ell; havent però d'acceptar els giris o ordres de pagament que li faci la Mancomunitat amb la mateixa comissió fixada en el Contracte.

5.ª Acceptades les anteriors decisions per la Mancomunitat de Catalunya, caldrà que ho siguin pel Consell del Banc de Terrassa.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)